

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Majhna elektrarna, velik prihranek

V tržiški Lepenki bo konec meseca začela poskusno obratovati tovarniška hidroelektrarna, ki bo nadomestila petino potrebne energije — Naložba bo stala nekaj manj kot deset milijonov dinarjev — Celoten znesek so zbrali delavci Lepenke

Tržič — V tržiški Lepenki se je letos ropotu tovarniških strojev pridružilo še brnenje gradbenih. Tovarna, ki je lani praznovala častitljivih sto let, doživlja preporod. Vztrajnost delavcev, ki so se že pred leti lotili zahtevne naložbe, a so jim jo vedno novi družbeni ukrepi neprestano odmikali, se zdaj obrestuje.

Na pol razpadlih objektov ni več, na njihovem mestu pa zdaj rastejo sodobna lepenska hala, čistilna naprava, trafo postaja, ki že obratuje, hidroelektrarna, v ponedeljek bodo zasadili »lopate« za prepotreben objekt družbenega standarda in še bi lahko naštevali.

Hidroelektrarna bi morala začeti poskusno obratovati konec avgusta, a so delavci ljubljanskega PAP nekoliko zakasnil, tako da bo dala prvo elektriko mesec kasneje.

Ne gre za povsem novo naložbo. Hidroelektrarna je stala že pred sto leti in je s svojo energijo napajala vso tovarno. Leta 1902 so vanjo vgradili Francisovo turbino s pretočno količino 1300 litrov vode, s padcem 24,6 metrov in z 243 kilovati moči. To turbino zdaj tržiški papirničarji objavljajo, saj vedo,

kako dragocen je vsak doma pridobljen vir energije.

Obnovljeno turbino, ki bo pogajala generator, bo vodil računalnik. To je potrebno zaradi različne količine vode v Tržiški Bistrici.

Z lastno energijo bodo delavci Lepenke nadomestili približno petino porabljenega. Ker so ob Bombažni predilnici in tkalnici, ki ima prav tako svoje hidroelektrarne, v tržiški občini največji porabniki elektrike in ker izdatki zanjo predstavljajo tretji največji strošek v poslovanju tovarne, bodo s tem prihranili precejšnjo vsoto denarja.

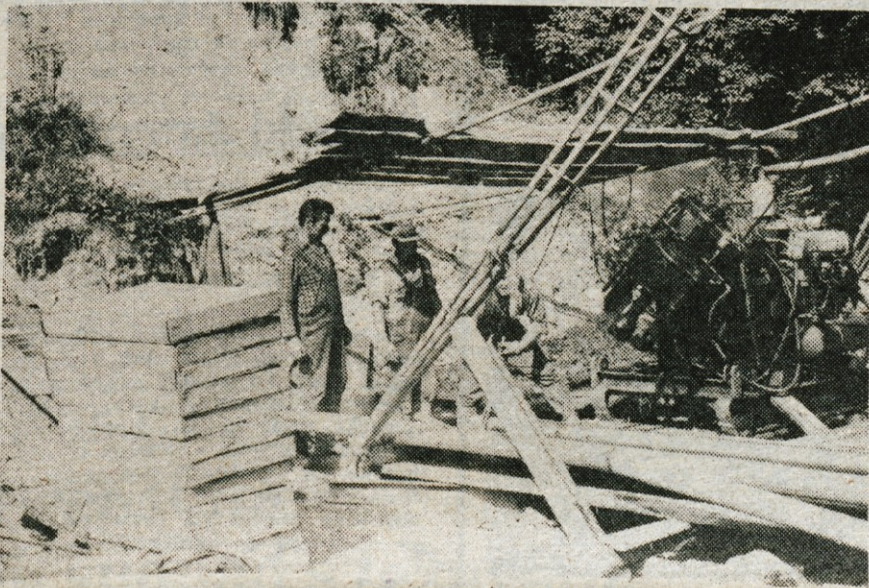
Hidroelektrarna pa je pomembna

še z druge strani. V primeru izpada elektrike iz omrežja bodo lahko z lastno energijo nadomestili vso razsvetljavo, omogočili vzdrževalna dela in pokrili potrebe v najpomembnejših tehnoloških delih proizvodnje.

Obnova hidroelektrarne v Lepenki bo stala nekaj manj kot deset milijonov dinarjev. Celoten znesek so delavci zbrali sami. Računajo, da se bo naložba izplačala najkasneje v petih letih.

Čeprav na vsakem koraku podarjamo pomen majhnih hidroelektrarn, pa v Lepenki menijo, da širša družba nanje še ni povsem pripravljena. Poti do vseh vrst dovoljenj so zapletene, na drugi strani pa tudi ni izvajalcev, ki bi bili strokovno povsem usposobljeni za to vrsto del.

H. Jelovčan

Augusta meseca so delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane pričeli z vrtanjem v gramoznici nad Povljami (Trstenik), da bi našli nove izvirne pitne vode. Privratali so že v globino 80 m toda še vedno niso našli »pravo žilo«. Računajo, da se jim bo delo izplačalo pri 120 m, torej čez kakih 14 dni. — I. S.

Ob toplarni še plinovod

V kranjski občini se je treba — tako kot drugod — odločiti, kakšno energijo bomo uporabljali do leta 2000 in kako jo bomo zagotavljali — Predvidena toplarna bo najverjetneje uporabljala premog, dodatni energetski vir pa naj bi bil zemeljski plin — Pred sprejemom programa oskrbe z energijo je treba sprejeti energetsko bilanco

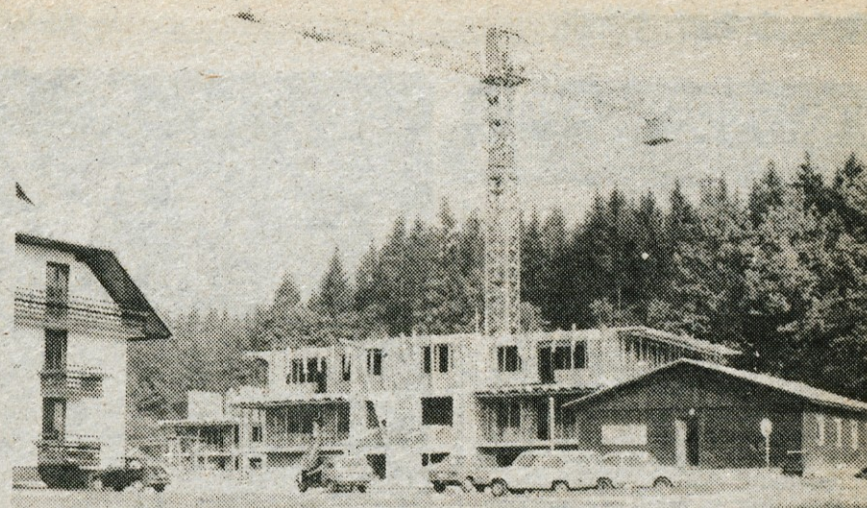
Kranj — Vprašanje, kakšno energijo bomo uporabljali v naslednjih letih, tja do leta 2000 in čez, je že dlje časa vprašanje številka ena in sestavni del nadaljnjega razvoja tako industrije kot tudi stanovanjske gradnje. Na to so pred dobrima dvema letoma mislili v Kranju, ko so naročili študijo o toplotni bilanci mesta, ki naj bi dala odgovore, s kakšno energijo naj bi se v naslednjih obdobjih oskrbovalo mesto.

Ko je o tem programu energetske oskrbe Kranja razpravljal izvršni svet na zadnji seji, je med drugim menil, da je program sicer osnova za razmišljanje o dolgoročni oskrbi mesta z energijo, vendar pa je za kakršnokoli odločitev o vrsti energije vsekar poprej treba izdelati energetsko bilanco občine ter se seveda uskladiti tudi z republiško energetsko bilanco. Prav tako pa bi bilo pomembno poznati energetske potrebe celotne gorenjske regije ter jih med posameznimi občinami uskladiti. Zato bo kazalo še posebej pospešiti ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za energetiko.

Veliko podatkov potrebnih za sestavo energetske bilance za kranjsko občino daje že sedanja študija o toplotni bilanci. Vendar pa bodo v Doplatu, ki je prevzel nalogo izdelave energetske bilance, vsekakor morali pohititi že zaradi novelacije urbanističnega načrta Kranja.

Čeprav dokončnega odgovora na to, kakšno energijo uporabljati v bodoče, še ni, vse kaže, da zaenkrat kaj drugega kot premog ni mogoče izbrati, pa je treba ob tem ali drugim energetskemu viru zagotoviti še rezervno energijo — to je plin. To pa pomeni, da bi ob toplarni na premog v Kranju, o podobnih razmišljajo tudi v drugih večjih mestih v Sloveniji, morali graditi tudi plinovod za oskrbo vseh večjih kotlovnice v Kranju z možnostjo postopnega priključevanja novih uporabnikov zemeljskega plina. Čeprav je sicer sedanje obdobje glede oskrbe z energijo verjetno med najslabšimi doslej, pa pri izbiri energetskega vira za daljše obdobje ne kaže graditi le na enem viru. Zato bo verjetno kranjska toplarna, lokacija zanjo še ni dokončna, morala imeti zgotovljen še drugi vir energije. Po sedanjih ocenah naj bi toplarna veljala okoli 2 milijardi novih din, zgradili pa bi jo v naslednjih petnajstih letih.

L. M.

Ob letu novih 22 stanovanj — Delavci Gradbinca iz Kranja gradijo v Predvoru na travniku ob Korotanci še druga dva stanovanjska bloka, v katerih bodo delavci predvdorskega združenega dela in krajani dobili novih 22 stanovanj. Če bo šlo brez zakasnitev, bosta bloka naredili konec avgusta prihodnjega leta. Gre za prodajo za trg, vrednost objektov pa znaša skupaj z ureditvijo okolice 40 tisoč dinarjev. Prva dva bloka, v katerih sta zaradi kotlovnice dve stanovanji manj, sta že useljena. — C. Zaplotnik

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Ne le višina kapitala, tudi sposobnost ljudi je pomembna

Prav nič rožnati časi se ne obetajo novoizvoljenim odborom Ljubljanskih bank, tako združene kot temeljnih. Vse, kar pesti gospodarstvo, od pomanjkanja surovin, repromateriala, energije in deviz, do dolgov, ki jim kot Demoklejev meč vise na vratu, se odraža tudi v banki. Težko je povezati konec s koncem. Pa z dinarji še nekako gre, največje težave so z devizami. Svetovni bančni trg je postal skrajno nezaupljiv in hoče novih in novih garancij, da bodo dani krediti tudi plačani. Trideset let zadolževanja v tujini, naša odvisnost od uvoza, svetovna gospodarska kriza in dolgoletno nesmotno gospodarjenje pri nas je naredilo svoje. Čas je, da se strezemo, da se že enkrat obnašamo kot dobri gospodarji. Ker toliko let nismo spregledali sami, kaj moramo storiti, nam danes oči odpirajo drugi.

Dolgove je treba vrniti. Edina naša rešitev je v povečanem izvozu. Ne sicer v izvozu za vsako ceno, temveč v izvozu, ki bo le še dal pametno devizo. Tu je treba napeti vse sile. Investirati moramo le v tako proizvodnjo, ki bo dala blago za izvoz. Blago, ki bo zagotovo dobilo svoje tržišče zunaj. Prav tu svoje napore vlogo tudi Ljubljanska banka. Po vsem svetu ima razpeto svojo mrežo. Prisotna je v vseh središčih kapitala v Evropi, v Severni in Južni Ameriki, v Orientu, v azijskem trikotniku, v Afriki. Tu že nekaj časa ne odigrava le vloge bančnika, temveč tudi iskalca možnosti našega izvoza, organizatorja tržišča za prodajo naših proizvodov. Njeni predstavniki skušajo najti kupce, ugotoviti finančno sposobnost inozemskih partnerjev, pomagajo pri finančnem delu pogodb, posredujejo pri uresničevanju izplačil. Če hočeš opravljati take posle, moraš biti usposobljen, poznati dežele, poznati jezike, kulturo teh dežel. To terja časa in pa seveda, pravih ljudi. Tudi v Ljubljanski banki ugotavljajo, da jim primanjkuje takšnih ljudi, posebno še, če hočejo to svojo aktivnost zunaj povečati.

Da smo gospodarsko tako daleč zabredli, je iskati vzroke prav gotovo tudi v kadrih. Krizni čas pokaže napake. Pri nas se je pokazalo, da smo ves čas prav finančnemu intelektu posvečali premajhen pomen. Ni pomembno, kako velik je finančni kapital, pravijo bankirji, največjega pomena so ljudje. Dobri, usposobljeni finančniki. Vzroke za krizna žarišča, ki so v zadnjem času nastala v nekaterih temeljnih bankah Ljubljanske banke, je iskati prav pri ljudeh. Novi, sposobni ljudje, pa ukinitve krajevnih monopolov temeljnih bank, pa bo delo veliko lažje steklo. Veliko lažje bi gospodarili brez krajevnih mej.

Administracija se je razbohotila tudi v bankah. Tej v Ljubljanski banki zdaj napovedujejo vojno. Dve leti že ne zaposlujejo na novo in iščejo rešitve v notranjih rezervah in novi tehnologiji. Kajti občan pri tem ne sme trpeti. Rast poslova je bila vsa leta hitrejša kot usposobljenost banke, da tako rast tudi kvalitetno prevzame in spremlja. Težko pa je iz kvantitete v kvaliteto. Tudi to zahteva večjo usposobljenost bančnih delavcev.

D. Dolenc

Akcija NNNP Množično na strelišče

Kranj — Med pomembne aktivnosti letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti, ki se je skrbno lotevajo v kranjski občini, je brez dvoma jutrišnje streljanje z vojaško puško na strelišču v Struževem za delovne ljudi in občane kranjske občine. Pokrovitelj srečanja je svet za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kranjske občine, organizirajo pa ga občinski štab za teritorialno obrambo, občinska konferenca Zvezne rezervnih vojaških starešin, občinska strelska zveza in sekretariat za ljudsko obrambo. Streljanje se bo začelo ob osmih zjutraj in bo trajalo do treh popoldne. Prijavi se lahko vsakdo na dan prireditve na strelišču. Tekom prireditve na strelišču se bo skladno s pravilnikom Strelske zveze Jugoslavije, nastopajoči pa bodo razvrščeni v kategorije glede na spol in starost. Ob strelišču bo ob tej priložnosti tudi razstava sodobnega orožja enot teritorialne obrambe.

Občani Kranja, udeležite se srečanja na strelišču v Struževem, saj bo to vaš prispevek k utrjevanju sistema obrambe in osebni usposobljenosti za naloge na tem področju!

-jk

Za večjo
prometno varnost

Pionir prometnik

Sodoben promet skriva neštete nevarnosti, še posebej za najmlajše udeležence v prometu. Čeprav je bližina šol še posebej označena s stoječimi ali talnimi oznakami, ali obojimi, v bližini so sveže označeni prehodni čez ceste, pa so v bližini šol ponekod tudi pionirji prometniki. Ti urejajo promet na prehodih za pešce ob prihodu in odhodu otrok v šolo in iz šole. Pionirje prometnike morajo ostali udeleženci v prometu, posebej še vozniki motornih vozil, upoštevati in se ravnati po njihovih znakih. Čeprav so nekateri morda med njimi še neizkušeni, pa bodo sčasoma dobili več »prakse« in bodo lahko odločneje pomagali sošolcem pri prečakanju cest. Druge takšne prakse seveda ne morejo dobiti, samo teoretično znanje pa ni dovolj. Pomoč otrokom pri prečkanju cest s pionirji prometniki je na šolah ena od preventivnih dejavnosti, ki prispeva k večji varnosti otrok na poti v šolo in domov.

Prav zdaj je čas za pomladitev družin pionirjev prometnikov, ki delujejo po šolah v okviru pionirskih odredov. Za opravljanje te dejavnosti morajo pionirji opraviti posebej tečaj in izpit, imeti morajo kar obširno prometno znanje, razen tega pa morajo biti tudi vpljudni, tovariški in požrtvovalni. Njihovo usposabljanje in aktivnosti vodijo za to usposobljeni učitelji in pripadniki milice.

Pri opravljanju pionirske prometne službe so pionirji oblečeni v pionirski krog ali posebno uniformo z belim pasom, belimi narokavniki, rdečo ovratno ruto, prometnim loparčkom in piščalko, tako da so vidni in razpoznavni že na daleč.

Letos bo večina šol dobila nove uniforme, ki jih financira Zavarovalna skupnost za Gorenjsko iz svojih sredstev za prometno preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Dolžnost šolskih vodstev pa je, da to dejavnost — pionirsko prometno službo — skupaj z drugimi občinskimi dejavniki za varnost prometa tudi organizirajo.

Kaj je razstavna prodaja

Radovljica — Trgovsko podjetje Murka iz Lesc je sprožilo pobudo, da jim v radovljiški občini ob razstavnih prodajah na Bledu občinski prometni davek znižajo za dva odstotka, s tretjo na en odstotek torej. Takšno ugodnost namreč prodajalcem in kupcem seveda nudi Gorenjski sejem v Kranju. Kot kaže dvoodstotni popust veliko pomeni, saj bi Murka rada s takšno ugodnostjo prodajala pohištvo na svojih občasnih razstavnih prodajah na Bledu.

Vendar je radovljiški izvršni svet 31. avgusta letos pobudo Murke zavrnil. V obrazložitvi je zapisano, da pri prodaji potrošniškega blaga in pohištva na razstavah na Bledu ne gre za sejmsko prodajo in da razstavne prodaje nimajo širšega družbenega pomena.

Murka je izvršnemu svetu poslala dodatno obrazložitev, da so takšne prodaje koristne in da z razstavnimi prodajami na Bledu pospešuje tudi druge oblike potrošnje, pri čemer ima v mislih seveda predvsem gostinske storitve.

Izvršni svet je na torkovi seji še enkrat pretresel pobudo Murke. Predlog je uresničljiv s pogojem, da natančno določimo, kaj so razstavne prodaje v turističnih krajih, smo slišli. Posamično ni moč sprejemati

oprostitev plačevanja prometnega davka, veljati mora za vse, ne le za Murkino razstavno prodajo. Pri tem res ne smemo gledati le davčni, temveč tudi poslovno-gospodarski interes, so poudarili razpravljalci.

Oblikovali bodo tako tričlansko delovno skupino, v katero bodo predstavniki občinske uprave za družbene prihodke, komiteja za gospodarstvo in komisije za finance. Delovna skupina bo pregledala možnosti olajšav pri plačevanju prometnega davka, natančno opredelila, kaj so razstavne prodaje in tako odprla možnost za spremembo občinskega odloka.

Sporočila
v Glasu imajo
vedno uspeh

PO JUGOSLAVIJI

DOLOČENE CENE
KROMPIRJA

Z odlokom o določitvi najvišje ravni cen za vse proizvode in storitve je ZIS maksimalno tudi cene kmetijskih pridelkov na ravni proizvajalčevih prodajnih cen. Vendar pa lahko republike določijo cene za tiste pridelke, za katere cene pred sprejetjem odloka niso bile določene. Tako je slovenski izvršni svet na predlog republiške skupnosti za cene sprejel predlog o najvišjih cenah za krompir leta 1982. Prodajna cena za jedilni krompir znaša 7,65 din za kilogram, cena krompirja za ozimnico v višini 11,05 din in drobnoprodajna cena v višini 13,70 din za kilogram. Ta malo-prodajna cena bo veljala do 1. novembra, potem pa bo vsak nadaljnji mesec višja za 60 par, kolikor znašajo stroški skladiščenja.

PROTI DAVKU NA OSEBNI
DOHODEK

Dokler ne bo stabilizacijsko obrzdan tudi zvezni proračun in dokler ne bo v naši republiki pobranih za 2 milijardi davkov, sindikati ne bodo pristali na dodatno obdavčitev osebnih dohodkov. To so poudarili na seji republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, ko so ocenjevali predlog, da bi z dodatnim obdavčenjem osebnih dohodkov do konca leta zbrali manjkajoči denar, ki ga naša republika dolguje proračunu federacije.

SPODBUDA
VARČEVALCEM

Če bo sprejet samoupravni sporazum bo vseh 164 poslovnih bank v državi od 1. oktobra dalje izplačevalo na vezane vloge višje obresti. Te bodo znašale: za vloge vezane na 12 do 24 mesecev 13, od 24 do 36 mesecev 15 in prek 36 mesecev 20 odstotkov. Obresti na nevezane vloge bodo ostale enake kot doslej. Večje obresti varčevalcem bodo potegnile za sabo tudi višje obresti za posojila. Za te bodo banke zaračunavale 18 odstotkov na mesto dosedanjih 16.

NAČRTA DELITEV
GORIVA

Ker do konca leta ne bo moč zadovoljiti vseh energetskih potreb, mora biti delitev čim bolj racionalna. Tako v Sloveniji predlagajo, naj bi vsako gospodinjstvo v Sloveniji dobilo hkrati največ 1500 litrov kurilnega olja, v primorskih krajih pa 1000 litrov. Prav tako naj bi vsako gospodinjstvo samo enkrat v kurilni sezoni lahko kupilo dve toni rjavega premoga in tri tone lignita.

V nedeljo pohod
na Kriško goro

Duplje — Telesnovzgojno društvo Partizan Duplje organizira v nedeljo že tretji pohod na Kriško goro. Pohod se bo pričel ob osme ure jutraj izpred Zadrugnega doma v Križah. Pohoda se lahko udeležijo vsi planinci in ljubitelji gora, vsak udeleženec pa bo prejel poseben kartonček, kamor bo vpisoval vse pohode, ki jih organizira TVD Partizan Duplje. Za petkratno udeležbo na pohodu bo vsak udeleženec prejel bronasto priznanje.

J. Kuhar

Gasilsko tekmovanje
na Kokrici

Kokrica — Gasilsko društvo Kokrica prireja v nedeljo, 19. septembra ob pol osmih jutraj na športnem igrišču v Bobovku gasilsko tekmovanje za memorial Alojza Snedica starejšega. Doslej se je prijavilo 15 desetih iz kranjske občine, sodelovalo pa bo tudi pobrateno društvo iz Šmarji pri Jelšah. Gasilci bodo tekmovali v mokri vaji (trodelni napad z zbijanjem tarče, zamenjavo B cevi in podaljšanjem C cevi) in štafetnem teku na 350 metrov dolgi progi z ovirami.

Po tekmovalju bo prikazana vaja gašenja s cisternami Creina.

Slava pri Radovljici — V okviru programa svoje dejavnosti, ki so ga sprejeli na seji 8. julija letos, je imel Aktiv borcev NOB železničarjev Gorenjske svoje prvo srečanje v soboto, 28. avgusta na partizanski domačiji Vinka Berceta na Mlaki pri Radovljici. Pogovorili so se o bodočem delu, za srečanje so pa pripravili tudi kratek kulturni program. Bilo je to prísrečno srečanje, saj je bila med njimi vrsta nekdanjih aktivistov in borcev, ki se niso videli že od povojnih let. — Foto: B. Blenkuš

Slovesnost pri Hojniku v Lepeni

Področni odbor Koroških partizanov Gorenjske vabi to nedeljo, 19. septembra, ob 13. uri po našem času, na svečanost ob odkritju spominske plošče pri Hojniku v Lepeni pri Železni Kapli.

Podobno kot pri Peršmanu pod Peco, kjer je danes spominska soba žrtev fašizma Koroške, so se tudi pri Hojniku ob koncu vojne nacisti ne-

človeško znašli nad domačimi. Ubili so gospodarja in ženo ter starega očeta, ki je tudi zgorel v požgani domačiji.

Slavnostni govornik bo podpredsednik Zveze koroških partizanov ing. Peter Kuhar. V kulturnem programu pa bo sodeloval zbor SPD Zavrja iz Železne Kaple ter predsednik Slovenske prosvetne zveze pesnik Valentin Polanšek.

Pašan Mehmedinović

V svitu jutra 14. septembra je prenehalo biti srce Pašana Mehmedinovića, priljubljenega in klenega moža, domoljuba in komuniste, zauzetega in neutrudnega aktivista iz Radovljice. Tako se je v 85. letu starosti sklenila njegova izjemno bogata in težka življenjska pot, ki jo je navzlic njegovi nenavadni življenjski in življenjski volji pretrgala bolezen. Malo je ljudi, ki bi jih usode vodile skozi tako razburkane čase in doživljale kot Pašana, ki jim je kljuboval tudi takrat, ko je bilo videti skoraj nemogoče in nesmiselno.

Rodil se je leta 1897 v Šavarju pri Tuzli v revni rudarski družini. Ker je ostal brez staršev, se je že kot deček zaposlil v tovarni. Ko pa je v Bosni zmanjkalo dela, se je podal s trehuhom za kruhom domala po celi tedanji Avstro-ogrski. Že takrat je okusil grenkobo proletarskega življenja, zato je kmalu našel svojo pot med naprednimi delavci. 18-letnega so ga v prvi svetovni vojni poslali na italijansko bojišče, kjer je dočkal tudi razsulo črnožolte monarhije. Pridružil se je radosti osvobodjenja in pričakovanja nove pravične domovine Jugoslavije v rodni Tuzli. Globoko razočaran se je pridružil množicam v revolucionarnem kipenju stavk, zaradi katerih je moral bežati pred policijo preko Save. Preganjanje, brezposelnost in druge stiske so ga prisilile, da se je po nagovoru tovarišev prijavil v graničarsko službo. Od tod ga je pot vodila v žandarmerijsko šolo, kjer si je edino lahko obetal zaslužek. Leta 1924, po uspešno opravljeni šoli je bil razporejen kot kaplar na prvo službeno mesto na orožniško postajo v Begunje na Gorenjskem. Od takrat naprej ga je življenje priklenilo na naše kraje, ki so mu že od vsega začetka prirasli k srcu in postali njegov drugi dom. Iz Begunj je bil premeščen v Radovljico, nato v Smlednik in končno v Podnart, kjer ga je zatekla druga svetovna vojna.

Vseskozi je Pašan, čeprav v osovraženi žandarmerijski uniformi, živel in sodeloval z naprednimi delavci in kmeti. Še v Smledniku je bil soorganizator zbiranja pomoči za brezposelne in revne. Prikrilo in učinkovito je pomagal v veliki stavki tekstilnih delavcev leta 1936 v Kranju. Leto pozneje se je seznanil s Stanetom Zagajem, s katerim sta postala za-

upna prijatelja in sodelavca, kar je veliko pripomoglo, da je Zagaj lahko opravljal ilegalne partijske naloge. Tako si je Pašan že v predvojnem delavskem gibanju pridobil zaupanje vodilnih gorenjskih revolucionarjev, kar se je odražalo tudi na poznejšo Pašanovo ilegalno dejavnost v osvobodilnem gibanju. Bil je zaposlen v nemški policiji, hkrati pa je po nalogu vodstva OF opravljal obveščevalne naloge in pomagal preganjanjem in zaprtim aktivistom, pri čemer je največkrat tvegati tudi lastno življenje. Delovanje Pašana na gestapovskem poveljstvu v Radovljici, za kar je moral plačati z visoko ceno nezaupanja in sovraštva ljudi, ki niso slutili v njem obveščevalca in sodelavca OF, je bilo kot v napetem vohunskem romanu. Šele, ko je po nalogu obveščevalnega centra z Jelovice odšel 1. maja 1945 v Kokoški odred in nato na osvobodilni pohod na Koroško, se mu je uresničila njegova želja, da je bil razvezan težkih moralnih bremen in da je postal partizan.

S težko primerljivim zanosom se je tudi po osvoboditvi, ko se je demobiliziral, vrnil v Radovljico, vključil v obnovo in izgradnjo, kjer je s svojim zgledom služil za primer drugim. Zavzeto je deloval v družbenopolitičnih in društvenih organizacijah in se s požrtvovalnostjo, skromnostjo in poštenim odnosom do soljudi uveljavil kot človek in spoštovan občan, ki so ga vzljubili za svojega najbližjega prijatelja in vzornika.

Za zasluge v revolucionarnem in narodnoosvobodilnem gibanju ter v povojnem družbenopolitičnem delu je prejel številna priznanja in odlikovanja, med drugim tudi srebrni znak in občinsko priznanje OF.

JR

Pred sklepno akcijo NNNP v kranjski občini
Zatemnitev — kaj je to

Kranj — Do 10. septembra je občinskemu odboru za akcijo Nič nas ne sme presenetiti poslalo program sklepnih dejavnosti le šest krajevnih skupnosti od 45, 14 organizacij združenega dela s področja družbenih dejavnosti ter 36 gospodarskih organizacij. Med njimi niso člani odbora opazili niti enega programa največje kranjske delovne organizacije, tovarne Iskre. Že res, da samo po nekem papirju ni moč ocenjevati zavzetost komitejev za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito, sindikatov v delovnih organizacijah in Socialistične zveze v krajevnih skupnostih, toda vendarle bodo morali zdaj, 14 dni pred sklepnimi dejavnostmi pokazati več prizadevanosti in dobre volje. Če že zaradi drugega ne, vsaj za voljo usklajevanja programov in dejavnosti na ravni občine.

V kranjski občini bodo končne dejavnosti letošnje akcije Nič nas ne sme presenetiti potekale v petek in soboto, 1. in 2. oktobra. V petek bodo v vseh krajevnih skupnostih in delovnih kolektivih prikratkosled preskusili obrambno sposobnost in samozaščitno ravnanje delovnih ljudi in občanov, da v pol ure zatemnijo svoje bivalno in delovno okolje. Med osmo in pol deveto bodo zatemnili vsa svetilna telesa, razen prometne signalizacije, ugasi luči v izlozih in na zunanji strani zgradb, izklopili javno razsvetljavo ter reklamne napise na trgovinah in tovarnah. Toda zatemnjevanje ni

zgoj častaven izklop električne energije in ugasitev vseh svetilnih teles. Ta način se zdaleč ni primeren za tovarne in ustanove, kjer mora tudi v času zatemnitve teči proizvodnja ali druga redna vsakodnevna dejavnost. Tam si bodo pomagali neprosojnim papirjem, deskami, tino in drugim priročnim materialom. Izvajanje odloka o zatemnjevanju v kranjski občini bodo nadzorovali člani civilne zaščite, ki bodo imena kršiteljev posredovali tudi sekretariatu za ljudsko obrambo. Družbeno imovino bodo zavarovali pripadniki narodne zaščite, ki bodo skupaj z delavci milice skrbeli tudi za prometno varnost.

Drugi dan, v soboto, bo nameni napad na mesto Kranj in na kranjski skupnosti Naklo in Senturj. Kokri in na Jezerkem bo ta krajanom grozila nevarnost planov vse druge krajevne skupnosti v obliki napada na tovarne in ustanove, ki bodo izvajale dejavnosti v lastnem programu. V času letalskega napada bodo v tovarnah in ustanovah prekinili s proizvodnjo in drugo redno dejavnostjo, nakar bodo delavci in krajanji čim hitreje umaknili v zaklonišča, klonilnike in rove. Po napadu bodo pripadniki civilne in narodne zaščite ter teritorialne obrambe odstranili posledice letalskega napada.

Obeh akcijah bodo občani obveščeni s posebnim letakom, na katerem so na kratko napisana navodila, kako ravnati pri zatemnjevanju in v primeru letalskega napada.

Kmečki dan na hipodromu v Lescan

Konjerejska podružnica za Gorenjsko, ki je pred dobrimi petimi leti ponovno zaživela in ima začasno sedež v Radovljici, združuje domala vse kmečke in druge rejce konj na Gorenjskem.

Ena od oblik dela je tudi prikaz in vzgoji konj na javnih prireditvah. Takšna prireditev je tudi letošnji Kmečki dan, ki ga Konjerejska podružnica prireja v nedeljo, 19. septembra na hipodromu pod Lescami. Računajo, da se bo ob 9. uri dopoldne zbralo na prireditvenem prostoru nad sto čistokrvnih konj in

križancev iz vseh gorenjskih občin. Ob 9.30 je na programu strokovno ocenjevanje plemenskih konj. Ob 12. uri pa bo razglasitev rezultatov in podelitev priznanj in nagrad družnice za najlepše konje. Vse bodo obiskovalci najbolj prišli svoj račun popoldne, ki bo ob 14. uri slavnostni sprevid vseh nastopajočih konj in vpreg. Višek prireditve bo vsekakor ob 14. uri, ko bodo sporedu kmečke dirke z vozovi, kmečke galopske dirke, dirke zapravljenki in nazadnje še tekmovanje kmečkih konj v moči vleke. Pripravljalni odbor Kmečkega dneva iz Radovljice je poskrbel za prireditev in stojnice z jedajo in pitjem. Pričakujejo velik obisk, saj se bo res enkratno zanimiva prireditev.

Priprave
na volitve

Radovljica — 9. septembra je bil v Radovljici posvet s predsedniki vseh dvajsetih krajevnih organizacij SZDL, na katerem so se dogovorili o nalogah, ki jih čakajo letošnjo jesen. V drugi polovici septembra in v oktobru bodo člani predsedstva Občinske konference SZDL obiskali krajevne konference SZDL, da skupaj razčlenijo dobre in slabe izkušnje o delu krajevnih organizacij SZDL v iztekajočem se mandatu. Na posvetu pa so se dogovorili tudi o organizacijskih pripravah na volitve skupščin krajevnih skupnosti, ki naj bi bile sklenjene v začetku prihodnjega leta. Ponekod bodo istočasno volili tudi nova vodstva krajevnih organizacij SZDL. Podrobno so se dogovorili tudi o izvedbi letošnje akcije NNNP in o drugih tekočih nalogah.

Na Občinski konferenci SZDL Radovljica pospešeno zbirajo kadrovske predloge iz vseh občinskih družbenopolitičnih organizacij in drugih frontnih delov SZDL za novo sestavo odborov, komisij, svetov in drugih delovnih teles pri predsedstvu ali konferenci SZDL. Sestavljena bodo na delegatski osnovi, zato so že izdelali pregled aktivnih delegatov v dosedanjih delovnih telesih, ki naj bi jih krajevne organizacije ali potrdile ali pa zamenjale z drugimi. Vsa delovna telesa bodo overjena na septembrski seji predsedstva, dokončno potrjena pa na zasedanju občinske konference SZDL v začetku oktobra.

J. R.

Avtorally »Kriška
planina 82«

Cerklje — V nedeljo (19. 9.) organizira športna komisija pri Avtomoto društvu Cerklje tradicionalni avtorally »Kriška planina 82« za vse člane društva. Prijave bo organizator sprejemal še v nedeljo do 7.30 pred Zadrugnim domom v Cerkljah, kjer bo tudi štart. Sledila bo spretnostna vožnja, rally pa se bo nadaljeval v prvo etapo brez vmesnega postanka. Proga bo vodila iz Cerkelj do Zaloga, Lahove in Brnika do Grada do Ambroža pod Kravcem. Cilj rallyja je na Jezerih, kjer bo tudi razglasitev rezultatov.

Cilj prireditve je vzgoja voznikov motornih vozil za varno in pravilno vožnjo, krepitev stikov med vozniki ter preizkus znanja in streljanju, orientaciji in nudenju prve pomoči kot del akcije NNNP. Najboljši trije tekmovalci bodo prejeli pokale v trajno last, vsak tekmovalec pa spominsko diplomu.

V nedeljo na
Kriško planino

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine Kranj pripravljajo na proslavo ob 40-letnici pobote 2. grupe odredov na Stajerskem. V nedeljo, 19. septembra, ob 10. uri na jezerih pod Kravcem. Slavnostni govornik bo Miroslav Tar-Ruž, predsednik Domobranskega odbora Kokoškega odreda.

Po zaključni proslavi na Jezerih pa bo na Kriški planini pod Kravcem 9. srečanje borcev NOV in aktivistov krvavskih področja.

Dostop na Jezerca in Kriško planino je mogoče z osebnim avtomobilom čez Ambrož ali z taksico, ki bo začela voziti ob 8. uri.

Škofjeloški alpinisti
predavajo

Škofja Loka — Alpinistiški klub Planinskega društva Škofja Loka je letos organiziral alpinistično odpravo v peruanske Ande. Alpinisti so svoje vtise strnili v zanimivo predavanje, ki bo prvič danes, 17. septembra v Škofji Loki. O dogodku nah 6000 metrov nad morjem in besedo in diaprozivni pripovedi vodja odprave Franc Vidic.

Preizkus
pripravljenosti

Bohinjska Bistrica — V nedeljo, 19. septembra, ob 10. uri štab za CZ Radovljica organizira vaje gasilskih oddelkov civilne zaščite. Tekmovanje bo na gometnem igrišču v Bohinjski Bistrici s pričetkom ob 8. uri. Zaključek in podelitev priznanj pa bo predvidoma ob 13. uri. Sodeluje 56 ekip iz krajevnih skupnosti in TOZD-ov. Priznanje ekipam bodo podeljeni preizkusni pokali. Pokrivilci so DPO na Radovljici, izvršni svet občine na Radovljici, skupščina občine Radovljica ter svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — V. d. odgovornega urednika Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje. Darinka Sedej-Kuralt, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir — Foto: reporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavce, Tomaž Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavke TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnih odgovornih urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 300.— din.

Gorenjska pred kongresom sindikata

Preusmeritev kot celovit proces

Predkongresna razprava o možnostih preusmeritve proizvodnje v BPT v zaostrenih pogojih gospodarjenja se je dotaknila naložbe v obrat za predelavo steklenih vlaken, naložbe v posodobitev proizvodnje klasičnega tekstila, izvozne naravnosti ter spreminjanja starih pojmovanj o tekstilni industriji

Tržič — Predkongresne razprave za 10. kongres zveze sindikatov Slovenije so v tržiški občini zelo živahne in vsebinske. Z javno tribuno o možnostih preusmeritve v zaostrenih pogojih gospodarjenja so se ob vrsti drugih aktivnosti v predkongresne razprave vključili tudi v konferenci osnovnih organizacij zveze sindikatov v tržiški Bombažni predilnici in tkalnici.

Delavci BPT se lotevajo preusmeritve v štirih bistvenih elementih: naložba v obrat za predelavo steklenih vlaken, naložbe v posodobitev proizvodnje klasičnega tekstila, dosledna izvozna naravnost ter spreminjanje starih pojmovanj o tekstilni industriji.

Proizvodnja v obratu za predelavo steklenih vlaken daje delavcem BPT velike perspektive na področju izvoza, povečanja dohodka, boljšega po-

ložaja zaposlenih in sploh nadaljnje razvoja tovarne. Načrtujejo, da bodo kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, ki nekoliko upočasnjuje uresničitev naložbe, že konec 1983. leta poskusno izdelali prve kvadratne metre tkanin iz steklenih vlaken. Za napeljavo plinovoda, ki ga naložba zahteva, so delavci temeljne organizacije Tkalnica, v okviru katere bo obrat, namenili del denarja kot kredit za gradnjo kraka plinovoda.

Ob obetavnem programu predelave tekstilnega stekla se 1200-članski kolektiv BPT zaveda, da bo klasični tekstil še dolgo okostje proizvodnje ter ustvarjanja dohodka. Zato se pripravljajo na nakup 52 novih visokoproduktivnih pnevmatskih tkalskih strojev. V predkongresni razpravi so izpostavili tudi druge oblike posodobitve proizvodnje klasičnega teksti-

la, predvsem programe, s katerimi bodo v koristne izdelke predelali vsak meter tkanin ter vanje vgradili več živega dela in znanja.

Tretji element preusmeritve, ki so ga poudarili v BPT Tržič, je izvoz. Letos bo presegel tri milijone dolarjev, ob vrednostni rasti pa se izboljšuje tudi sestava izvoznih pošiljk. Namesto surovih tkanin namenjajo izvozu vse več beljenega in barvanega blaga ter konfekcije, čeprav je cena zanje na zasičenem tekstilnem trgu zahodnih držav nižja. A če bi v svojih izvoznih prizadevanjih gledali zgolj skozi prizmo dohodka, so poudarili na sindikalni razpravi, bi v dveh temeljnih organizacijah skoraj ostali brez dela, pa tudi lastnega znanja ne bi znali oplemeniti.

Z načrtovano naložbo v predelavo tekstilnega stekla se v BPT srečujejo s staro miselnostjo o tekstilni industriji. Zlasti mladim delavcem bodo morali pokazati, da je tudi tekstilna industrija lahko perspektivna panoga, ki zna odrezati debel kos kruha.

-mv

Velika planina poslej pod družbenim nadzorom

Kamniški izvršni svet predlaga začasni ukrep družbenega varstva za Integralovo temeljno organizacijo Gostinstvo in žičnice Kamnik, kamor spada tudi celotni rekreacijski kompleks Velika planina — Poleg večletne velikanske izgube tudi nevzdržna delovna klima

Kamnik — Temeljna organizacija Gostinstvo in žičnice Kamnik v sestavi delovne organizacije Golfturnist, SOZD Integral, že lep čas posluje z izgubo. Lani je beležila 1.000.943 dinarjev primanjkljaja, letošnjih prvih šest mesecev pa ustvarila za 4.209.687 dinarjev izgube. Pretekla leta so izgube pokrivala druge Integralove organizacije združenega dela, kamniško združeno delo in občinski sklad skupnih rezerv. Ker tako ni šlo več naprej, so izdelali sanacijski program, ki ga podkrepili s samoupravnim porazumom, vendar ga niso uresnili. Tako temeljna organizacija še vedno nima nikakršnih sredstev za sanacijo združenega dela, dosedanjih senatorjev pa ne gre več obremenjevati. Nato so pričakovali, da bo Gostinstvo in žičnice rešil enoten program razvoja, ki naj bi ga družno izdelali Integral, njegova delovna organizacija Golfturnist, kritična temeljna organizacija in samoupravna interesna skupnost Velika planina. Ker tudi ta poskus ni uspel, je kamniški izvršni svet posegel po krajnjem ukrepu, začasnem družbenem varstvu.

Razlog, zaradi katerega so se v kamniku odločili za družbeno varstvo, ne gre zgolj na račun gigantske izgube, temveč tudi na obilico stranih težav, ki jih temeljna organizacija sama ni uspela rešiti. Močno se namreč poslabšal odnos do dela, seveda vpliva tudi na samoupravljanje. To je močno okrnelo, disciplinska komisija nemočna, moč je upahnolo tudi zanimanje delavcev za položaj temeljne organizacije. Večletne izgube in neopredeljen položaj temeljne organizacije, predvsem zaradi neizdelanega fi-

nanciranja žičniškega sistema, so pripeljale tudi do visoke fluktuacije delovne sile.

Na neodgovoren odnos do dela kaže tudi precejšnja letošnja izguba. Medtem ko je 'noč v izgubi, ki sta jo izkazali delovni enoti gostinstvo in žičnice Velika planina, je iskati tudi objektivne vzroke (letos je bila sezona zaradi sanacijskih del na žični-

škem sistemu krajša kot sicer), pa je izguba v poslovnosti Malograjški dvor izključno subjektivne narave.

Ker je temeljna organizacija povsem nesposobna izpolnjevati družbene obveznosti, ker s svojim poslovanjem ni več sposobna zagotavljati materialne in socialne varnosti delavcem in ker so nastale škodljive motnje v samoupravnem organizmu temeljne organizacije, so se v kamniku zedinili, da se zatečejo k družbenemu varstvu. O tem bodo delegati razpravljali še na septembrski skupščini.

D. Z. Žlebir

Preostane le spopad s težavami

Ob razpravah o gospodarjenju v prve pol leta v kranjski občini ni občinska konferenca ZKS Kranj sprejela novih sklepov, pač pa je zavezala komuniste za izpolnjevanje že sprejetih

Kranj — Člani občinske konference ZKS Kranj so v sredo drugič letos razpravljali o gospodarskih rezultatih v tem letu v kranjski občini in pri tem naglasili, da so sicer primerjave s prvim polletjem lani kar ugodne. Vendar pa za kakšno pretirano zadovoljstvo ni nobenih vzrokov — celo nasprotno, zamisliti bi se bilo treba nad vsemi podatki, ki se razlikujejo od sprejetih z resolucijo. To pa sta predvsem splošna in skupna poraba, ob tem pa prihaja tudi do kršitev družbenega dogovora o razporejanju dohodka. Gospodarske težave v kranjski občini v prvem polletju še niso bile zelo očitne, vendar pa bi se kazalo več kot zamisliti nad začetim upadanjem sredstev za akumulacijo in reprodukcijo v primerjavi z lani. Na te in podobne težave so še posebej opozorili predstavniki večjih delovnih organizacij, ki so tudi med največjimi kranjskimi izvozniki.

Vendar pa v sedanjem času, ko so nekatere delovne organizacije v težavnem položaju, nikakor ni umestno razpravljati o težavah le pri sosedu ali na splošno. Predvsem v osnovnih organizacijah nikakor ne bi smeli pristajati na nekritične analize še posebej v delovnih organizacijah, kjer so kršili družbeni dogovor o razporejanju dohodka, ali pa so v prvem polletju prigrisnili izgubo. Konferenca je morala ugotoviti, da komunisti v teh delovnih organizacijah niso opravili svojega dela, saj v večini osnovnih organizacij ta problematika niti ni bila na dnevnem redu. Zato so bile več kot upravičene ostre besede Staneta Pirnata, sekretarja komiteja občinske konference ZKS, da se komunisti sami neodgovorno obnašajo do sklepov, ki so jih glede gospodarjenja sprejeli na konferenci po prvem četrtletju letos in tudi do akcijskih programov sprejetih junija.

Zato konferenca tudi ni sprejela kakih novih sklepov, saj bi to bilo le ponavljanje že sprejetih, pač pa je zavezala komuniste v 246 osnovnih organizacijah, da v svojem okolju najdejo načine stabilizacijskega obnašanja. Čakanje na to, da bo zadeve uredil kdo drug, je pristajanje na neodgovornost, ki jo imamo na jeziku vsakokrat, ko kritiziramo druge, je pristajanje na neaktivnost, ko naj bi naše zadeve urejal kdo drug, je pristajanje na oportunitizem. Tako radi pokažemo s prstom na vse, ki ne spoštujejo samoupravnih dogovorov, zakonov, tudi zakona o združenem delu, v lastni hiši pa ne postavljamo vprašanj pred lastno izpolnjevanje sklepov in dogovorov, resolucij.

Med razpravljalci na kranjski občinski konferenci ZKS, je bila tudi Milica Ozbič, članica CK ZKS, ki je naglasila, da tako kot v kranjski občini razmišljajo o težavah gospodarstva tudi drugod. Vendar pa se je treba s težavami spopasti predvsem znotraj vsake delovne organizacije in si prizadevati za večje gospodarske učinke, pri tem pa spoštovati dogovore. Kaj drugače kot spopad s težavami nam v teh razmerah niti ne preostane. Pri tem pa imajo pomembno nalogo tudi komunisti, za katere bi moral še posebej biti, kot je rekel predsednik občinske konference Jaka Vehovec, vsak zven malodušja v njihovih sredinah poziv na akcijo.

L. M.

NAŠ SOGOVORNIK

Delegat na 10. kongresu zveze sindikatov Slovenije

Sindikat premalo učinkovit

Radovljica — »Kot delegat na kongresu slovenskih sindikatov bi rad rekel, da smo v sindikatu v določenem pogledu premalo učinkoviti, ne znamo izpeljati stvari, za katere smo se dogovorili, ne uresničujemo dogovorjenega, zato izgubljam zaupanje med delavci in doživljam kritiko,« je pogovor pred 10. kongresom zveze sindikatov Slovenije strnil Jože Huzjan, eden izmed desetih delegatov iz radovljiške občine. Zastopal bo kovinsko industrijo radovljiške občine. Jože Huzjan delo sindikata dodobra pozna, saj je štiri leta poklicno delal v sindikatu. Vendar se je kot eden redkih vrnil nazaj v neposredno proizvodnjo in danes v leški Verigi dela kot skupinovodja v verižni kovačnici.

Kaj so pokazale javne razprave pred kongresom?

»V javne razprave smo šli s predpostavko, da kongresne dokumente obravnavamo res vsebinsko, ne površno kot včasih. Dogovorili smo se, da jih bodo vodili člani občinskega sindikalnega sveta in delegati za kongres, vendar je zaradi poletnih dopustov delo slonelo na treh, štirih ljudeh. V razprave smo vključili vsa področja sindikalnega dela, vse bistvene elemente. Pokazale so, da delavci nimajo zaupanja v našo sindikalno organizacijo, povedali so, da sprejemamo lepe dokumente, vendar jih čisto ne uresničujemo, četudi bi jih preko našega samoupravnega sistema lahko. Delavci so nezadovoljni z sedanjimi gospodarskimi razmerami, sprašujejo, kako smo lahko kot socialistična samoupravna družba prišli v takšne težave. Ne morejo razumeti, kako naj delavec, ki ima na mesec 8.000 dinarjev osebnega dohodka, še zategne pas. Posebej če mu to govore ljudje, ki mu tega ne pokažejo z zgledom.«

Član republiškega odbora sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin SR Slovenije ste, kaj sodite o panožnih sindikatih kot obliki dela sindikata?

»Panožni sindikati so dobra oblika dela sindikata na posameznih področjih dela. V Sloveniji jih imamo veliko, drugod v Jugoslaviji ta oblika dela ni tako razvejana. V radovljiški občini snujemo sindikalni odbor predelovalcev kovin, eno mandatno dobo naj bi imel najprej sedež v Verigi. Zaživel bo seveda v okviru občinskega sindikalnega sveta. Okoli 4 tisoč delavcev kovinske predelovalne industrije radovljiške občine ima prav gotovo sorodne probleme. Skupaj bomo lahko reševali vprašanja delitve po delu, ob zaključnih računih obravnavali sorodne težave našega dela in podobno. Lažje bomo lahko prirejali delovna tekmovanja, saj smo letos imeli prvo delovno tekmovanje kovinarjev naše občine. Tudi v pripravah na kongres smo spregovorili o tej obliki sindikalnega dela, na našem odboru obravnavali kongresne dokumente. Došli je bilo pripomb na resolucijo, tudi glede usklajenosti statuta slovenskega in jugoslovanskega sindikata. Posvet smo imeli tudi na ravni Gorenjske, v okviru Slovenskih železarn bomo spregovorili o medsebojni povezanosti.«

Boste na kongresu spregovorili tudi o sindikalni članarini?

»V predkongresnih razpravah so delavci načeli tudi to vprašanje. Zdaj osnovne organizacije sindikata dobivajo 40 odstotni delež sindikalne članarine, ostali del se steka k občinskemu sindikalnemu svetu in naprej do republike in federacije. Menimo, da bi morali sprejeti razmerje ena proti ena, da bi torej osnovni organizaciji ostalo polovico denarja. V vse bolj zaostrenih gospodarskih razmerah morajo osnovne organizacije reševati vse več socialnih problemov, na drugi strani pa usihajo dotacije delovnih organizacij.«

M. Volčjak

Pred kongresom slovenskih sindikatov

Gorenjski prispevek

Pred zasedanjem republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije so se sestali člani gorenjskega medobčinskega sindikalnega sveta — Ob sklepu predkongresnih razprav njihova temeljita analiza

Priprave gorenjskih sindikatov na kongres trajajo že vse leto, pospešeno pa so sindikalne organizacije poprijele za delo po dopustih. Zaradi drugih važnih opravil, ki jih imajo sindikati v polletju, so razprave nekoliko zamudile. V združenem delu so namreč obravnavali poletne poslovne rezultate, posebej pa kršitelje družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Beseda je bila tudi o zmanjševanju vseh vrst porabe.

Sindikat se ni zadovoljil zgolj s formalno razpravo o dokumentih. Na jesenica so razpravljali tudi v klubu samoupravljalcev in v Radovljici ter Škofji Loki poleg sindikata tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Po drugi strani pa naj bi pobuda za razprave prišla od delavcev, ki bi oblikovali stališča specifičnih okolij, iz katerih izhajajo.

Iz razprav, ki so bile na Gorenjskem in bodo še po 15. septembru, zadnjem roku za pripombe, je videti, kaj tišči gorenjskega delavca. V razpravah so opozarjali na dohodkovno in cenovno politiko, na enotno dohodkovno ureditev jugoslovanskega trga, najbolj pa na odgovornost do praktičnega uveljavljanja sprejetih političnih sklepov. Tudi tematske razprave so pokazale, na podobne probleme. V Kranju so razpravljali o povezovanju sindikata v krajevni skupnosti, vključevanju delavcev v mednarodno delitev dela, delovanju članov ZKS v sindikatu, v Škofji Loki so razčlenjevali svobodno menjavo dela med temeljno organizacijo in delovno skupnostjo skupnih služb, razmišljali o samoupravnem sporazumevanju v reproduktivnih verigah, Jeseničani so govorili o stanovanjski poli-

tiki, splošni porabi in delitvi, po delu, v Trzinu o samoupravni delavski kontroli in v Radovljici o delegatskem sistemu. Vrsta tem se je zvrstila tudi na razpravah, ki so jih v gorenjskih občinah pripravili republiški odbori sindikatov dejavnosti.

V vseh razpravah so delavci razmišljali tudi o tem, kaj jim bo prinesel 10. kongres Zveze sindikatov. Od njega pričakujejo, da bo odločno premagal dosedanja prakso kopičenja sklepov, stališč in aktov. V razpravah so se namreč zavzeli za večjo konkretnost in bolj obvezujoče sklepe. Tako namreč kongres ne bo pomenil zaključka sindikalnih prizadevanj, temveč njihov vrh ali šele začetek.

D. Z. Žlebir

Zasedanje sindikalnega vodstva

Radovljica — Na dvodnevni seji se je v sredo in četrtek v Radovljici sestel republiški svet Zveze sindikatov Slovenije. V sredo so obravnavali poletne gospodarske rezultate, spregovorili pa so tudi o stališčih in usmeritvah Zveze sindikatov k osnutkom sprememb in dopolnitev družbenega plana Slovenije.

Četrtekovo zasedanje pa je bilo namenjeno razpravam o 10. kongresu zveze sindikatov Slovenije. Sekretar republiškega sveta ZSS Zdravko Krivina je najprej prikazal, kako potekajo priprave na kongres, nato pa so člani sindikata razčlenili kongresno gradivo. Posvetovali so se tudi o novem članstvu republiškega sveta in drugih organov in obravnavali kandidatno listo za člane sveta zveze sindikatov Jugoslavije.

D. Ž.

Francoski gost v Iskri — Pred dnevi se je na študijskem obisku v Iskri Telematiki mudil Bernard Lesauvage, svetovalec v medministrski službi francoske vlade za upravljanje turizma, ureditve prostora in prostega časa. Zanimal se je zlasti za samoupravljanje. S številnimi vprašanji je skušal prodreti v našo prakso samoupravnih odnosov, delovanje družbenopolitičnega sistema in proizvodnega dela. To zanimanje in dobro poznavanje našega sistema zanj ni prav nič nenavadno, saj je Lesauvage član združene socialistične stranke Francije, ki se v tej deželi največ ukvarja z vprašanji samoupravljanja. — Foto: Kazimir Mohar

Premalo lesa iz zasebnih gozdov

Kmetje kooperanti Gozdnega gospodarstva Bled do konca avgusta oddali 32 tisoč kubičnih metrov lesa, s čimer so 52 odstotno uresničili letošnji načrt — Računajo, da bo do konca septembra odkazan ves les za sečnjo, saj so ga doslej odkazali le 70 odstotno — Težave s kamioni

Bled — Na seji centralnega sveta Temeljne organizacije kooperantov Gozdnega gospodarstva Bled so spregovorili o uresničevanju letošnjega načrta oddajanja, sečnje in oddaje lesa, o vzrokih, zakaj iz zasebnih gozdov letos prihaja manj lesa kot lani.

Kmetje kooperanti so do konca avgusta oddali 32 tisoč kubičnih metrov lesa iglavcev, s čimer so v osmih mesecih letošnji načrt le 52 odstotno uresničili. Primerjava z istim razdobjem lani pokaže, da je letos oddaja za 2.200 kubičnih metrov manjša. Pri tem je treba vedeti, da so letos začeli brez prehodnih zalog, ki so jih leto nazaj čez zimo imeli. Letošnji načrt bo torej težje uresničiti, posebej če bo zima zgodnja. Za spravilo lesa iz višje ležečih gozdov imajo praktično na razpolago le še september in oktober. Da bodo načrt oddaje leta uresničili 90-odstotno, kar ocenjujejo, da bo letos dober uspeh, bodo morali v prihodnjih mesecih v povprečju oddati okoli 6 tisoč kubičnih metrov lesa.

Vzrokov manjše oddaje lesa je več. Med njimi je tudi do 20. avgusta le 70-odstotno odkazan les za sečnjo. Odstotki so po posameznih področjih različni, v Bohinju 60, na Pokljuki 86, na Jesenicah 62 in v Radovljici 77. Z odkazovanjem torej kasnijo, saj bi morali praktično ves les za sečnjo odkazati tja do konca maja. Pri Gozdnem gospodarstvu Bled zdaj računajo, da bodo ves les odkazali do konca septembra, oktobra in novembra pa bodo les odkazovali že za prihodnje leto.

Med razlogi, da ves les letos še ni bil odkazan, je tudi slaba odprtost zasebnih gozdov, saj ponekod ni cest, da bi les lahko spravili v dolino.

Na ta problem že vrsto let opozarjajo, vendar je denarja za gradnjo gozdnih cest premalo. Nekateri kmetje tudi nečejo sekati, drugi zaradi ostarelosti ne morejo. Zato bodo po posameznih enotah Temeljne organizacije kooperantov izdelali poročila, iz katerih bo razvidno, koliko kubičnih metrov lesa iz zasebnih gozdov ne pride zaradi teh razlogov.

Med razlogi letošnje manjše oddaje lesa je tudi prevoz. Gozdno

gospodarstvo Bled ima 18 kamionov, polovico jih usmerja h kmetom. Vendar imajo veliko težav z okvarami kamionov in v povprečju jih kar pet stoji. Tako ponekod les čaka ob cesti, na Plavškem rovtu, v Lipniški dolini, kjer so rampe polne... so naštevati kmetje. Gozdno gospodarstvo bo zato zdaj več kamionov usmerilo za odvoz lesa kmetov kooperantov.

Problem, ki bi ga morali reševati na ravni sestavljene organizacije, pa je cena lesa. Tako kmetje na območju kranjskega gozdnega gospodarstva za kubični meter oddanega lesa dobe več kot kmetje na območju blejskega. Lani so dosegli višjo ceno, letošnja dvanajstodstotna povprečje je razlika še malce povečala.

M. Volčjak

Podražitev ni rešitev

Kamniško komunalno podjetje se to polletje prvokrat spopada s primanjkljajem — Da bi se izklopali iz zagate, predlagajo podražitev uslug in storitev ali drugačne določbe glede amortizacije — Izvršni svet jih odvrta od podražitve in predlaga razumnije koriščenje notranjih rezerv

Kamnik — Lanskim izgubam se je v letošnjem prvem polletju v občini Kamnik pridružilo še Komunalno podjetje. Ob polletnem obračunu je izkazalo za 3.426.069 dinarjev izgube. Kot vzrok za negospodarno poslovanje je navedlo cene komunalnih storitev, ki že peto leto niso presegle resolucijskih okvirov. Za komunalna podjetja v drugih občinah je namreč značilno, da so resolucijska določila prekoračevala tudi do 30 odstotkov. V primerjavi s kamniškimi komunalci tako na primer ljubljanski in domžalski prednjačijo pri vodarini za 73 odstotkov, kanalizaciji 84 odstotkov in odvozu smeti za 123 odstotkov.

Cene pa niso edini krivec izgube, temveč je tudi strogi zakon o amortizaciji. Kamniški komunalci imajo med svojimi osnovnimi sredstvi le 70

kilometrov vodovodne napeljave in 25 kilometrov kanalizacije. Amortizacija od teh dveh osnovnih sredstev se je od lani povečala za 111 odstotkov, kar za 90-članski kolektiv pomeni celih 5 odstotkov celotnega prihodka.

Pred časom je komunalno podjetje najelo kredit za vzdrževanje kanala »S« Titan, pogodba o povračilu kredita pa ni bila realizirana, kar je šlo na breme podjetja in je tudi vplivalo na izgubo. Nenačrtovano so tudi splošni gospodarski tokovi prispevali k motnjam v poslovanju, saj je bila nabava raznih rezervnih delov in materialov za nemoteno proizvodnjo otežkočena, vezana na dolge roke in podražitve.

Na kamniškem izvršnem svetu so predstavniki Komunalnega podjetja predlagali povečanje cen storitev vsaj do pokrivanja enostavne reprodukcije, kar naj bi po njihovem pri vodarini pomenilo 25 odstotkov, kanalizaciji 26, snagi 44 in pogrebnih storitvah 30 odstotkov. Izvršni svet kljub prepričljivim argumentom ni soglašal s tako sanacijo, saj je v nasprotju z družbeno usmeritvijo. Pač pa so se člani izvršnega sveta strinjali, naj bi septembra podpisali zakasnelo pogodbo glede kredita pri vzdrževanju kanala »S« pri Titanu, prav tako so podprli stališče komunalcev o zakonu o amortizaciji. Sanacijski program pa naj komunalci namesto z razglašeno muziko o povišanju cen raje opremijo z besedami o obsegu, kvaliteti storitev in izkoriščanju notranjih rezerv. Resda je komunalna dejavnost, kar zadeva vlačenje iz težav s pomočjo stranskih dejavnosti, nekoliko specifična, vendar bi nekatere dodatne programe lahko izpeljali tako, da se ob letu ne bi znova pojavila poslovna škoda.

D. Z. Žlebir

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

sprejema prijave v tečaj tujih jezikov za otroke in sicer:

V TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA:
za predšolske otroke od 5 do 7 let
za šoloobvezne otroke od 7 do 15 let

V TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA:
za šoloobvezne otroke od 7 do 15 let

Tečaji trajajo 60 izobraževalnih ur in sicer enkrat ali dvakrat na teden po dve šolski uri.

Pouk bo v prostorih Delavske univerze Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, v dopoldanskem in popoldanskem času.

In sprejema prijave
V TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA
za odrasle

Prijave sprejemamo vsak dan, razen sobote od 7. do 16. ure osebno ali po telefonu na št. 27-481 in sicer do 30. septembra 1982.

NA DELOVNEM MESTU

Tudi mrtvi rabijo skrb

Kranj — Kadar na cesti srečamo črn pogrebni avto, nas nehoti zmrza. Spomnimo se izgube enega od svojih najdražjih ali pomislimo, da bo nekoč prevažal tudi nas, to pa je boleč občutek. Zato tudi na delavce iz pogrebne službe, čeprav tega ne zaslužijo, gledamo vse prej kot prijazno. Neradi sprašujemo, kaj delajo, kakšne težave imajo.

V pogrebni službi, delovni enoti Komunalnega obrtnega in gradbenega podjetja iz Kranja, jih imamo celo vrsto.

Milan Bolka, vodja delovne enote, je takole povedal: »Premalo nas je, samo osem. Zdaj

razpisujemo dve prosti mesti. Naš poklic je neprivlačen, tudi osebni dohodki niso taki, da bi posebno privlačevali. Zato praktično delamo vsi vse. Upravljamo pokopališče v Kranju in Bitnjo, na Kokrici kopljemo jame, občasno delamo tudi v Tenetišah in Goričah. Med naša opravila sodijo prevozi umrlih, izkopi jam, pogrebni ceremoniali, urejanje pokopališč in vežic, če jih le na grobo orišem. Trudimo se, da bi od strank prevzeli čim več bremena. Dogovarjamo se za prevoze pogrebcev z avtobusnim podjetjem, z godbeniki, pevci, z družbenopolitičnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi, nabavljamo in prodajamo marmorni pesek, izdajamo dovoljenja za postavitev spomenikov in podobno. S pokopališkim prostorom trenutno še nimamo težav.«

Rezka Nagode je edina pisarniška »moč«: »V pogrebni službi delam dobrih deset let. Težko bi točno opredelila svoje

naloge. Ker nas je malo in sem v glavnem sama v pisarni, moram biti z vsem na tekočem, na vsa vprašanja strank moram znati odgovoriti. Sicer pa imam največ opraviti s prigrasitvami, s plačili in obračuni. Z delom sem zadovoljna, posebno odkar smo uvedli popoldansko službo in delam samo dopoldne.«

Rudi Medved je sofer in grobar: »Vozim pokojnike, jih preoblačim, brijem, umivam, kopljem jame, čistim poti na pokopališču, odvažam material z grobov. V pogrebni službi delam peto leto. Je bolj naporno kot prej v tovarni, vendar sem se navadil. Delam v dveh izmenah, razen tega pa ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih, kadar pride vrsta name, še dežuram doma pri telefonu. Najhuje od vsega je kopati jame pozimi, ko je zemlja zmrznila in urejati umrle v prometnih nesrečah. To res ni prijetno.«

H. Jelovčan

Organizirana setev, dober odkup

V Sloveniji smo skoraj v celoti izpolnili plan odkupa pšenice — Dobro tam, kjer so sklepali pogodbe s kmeti — Prihodnje leto pšenica na novih 20.000 ha — Letos je treba pobrati vse sadje

Ocena letošnjega odkupa pšenice v Sloveniji je enotna: dosegli smo tisto kar smo načrtovali, saj se je odkup v primerjavi letom 1981 podvojil. Vsekakor je treba pri tem pohvaliti sloveske zadrage in pospeševalce, ki so opravile ogromno delo. Da je bila akcija setev in žetev tako uspešna, je bilo namreč treba iti od kmeta do kmeta in se z vsakim posebej dogovoriti, koliko pšenice bo zasejal. Sklenjenih je bilo več kot 13.000 pogodb in povprečna površina, njiva ali parcela posejana s pšenico ni bila večja od 3000 kvadratnih metrov. Vključile so se tudi strokovne službe Žitne skupnosti s posredovanjem tehnološke in preskrbe tudi 14.000 ton kuruze za zamenjavo, kar je vsakomur pomagalo k večjemu odkupu.

Načrt odkupa pšenice smo torej skoraj v celoti uresničili, saj imajo mlinске organizacije v silosih že 45 tisoč ton zrna, čeprav odkup še ni zaključen in še vedno teče zamenjava pšenice za korožo. Zato na žitni skupnosti pričakujejo, da bo načrt celo presežen.

Pomemben premik je bil narejen predvsem v organiziranosti zadrage. Lani so namreč zasebni kmetje prodali in dopeljali v mline komaj 4 tisoč ton pšenice, letos pa kar 22 tisoč ton. Seveda rezultati niso v vseh zadrugah enako dobri. Tam, kjer so zadrage svoje obveznosti utrdile s pogodbami s kmeti, katerih so bile točno določene obveznosti in pravice obeh podpisnikov, je bilo posejanega in pospravljenega toliko zrna kot so predvidevali. So pa še zadrage, kjer so enostavno pričakovali, da zadostuje že splošna akcija pa bo pšenica posejana.

Zato je rezultate odkupa treba analizirati v vsaki zadrugi organizaciji, kajti le tako je moč dobro pripraviti jesensko setev. Ker so obveznosti za prihodnje leto še večje, je torej potrebna še večja zavzetost in načrtnost dela tudi tam, kjer do sedaj niso naredili vsega, kar bi morali. Priprave na letošnji setev so se namreč že začele in 20. septembra naj bi bil podpis samoupravni sporazum o naročeni pridelavi pšenice na 28.000 hektarjih. Za strokovne službe v zadrugah organizacijah pomeni, da je treba v naročeno proizvodnjo letos vključiti 20.000 ha pšeničnih polj. Seveda je treba hkrati s pogodbami poskrbeti tudi za semena in gnojila kot tudi za regrese in premije, ki naj zagotovijo pravočasno in kvalitetno setev.

Vendar pa pri akciji za setev in žetev nikakor ne gre le za pšenico. Prav tako organizirano je poteka setev in odkup slakov, korne pese, enako bo treba poskrbeti za korožo in krompir, podobno tudi za druge poljščine in vrtnine. Še posebno pa je v teh jesenskih dneh pomembno, da bo pospravljen vse sadje, ki je letos obilo obrodilo. V spravilo sadja naj bi se po vsej Sloveniji in tudi na Gorenjskem vključile šole, ki naj bi poskrbele, da bodo jabolka obrana tudi v tistih sadovnjakih, ki rodijo vsake sedem let.

L. Bogataj

V drugem polletju težje kot v prvem

Škofjeloško gospodarstvo je prvo polletje poslovno ugodno zaključilo — Gospodarski ukrepi za zagotavljanje likvidnosti države in drugi imajo vpliv na sedanje poslovanje in je pričakovati manj ugodne zaključne račune — Ne diti vse, da se ohrani sedanja raven proizvodnje

Škofja Loka — Škofjeloško gospodarstvo je v prvem polletju doseglo 14,7 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je za tretjino več kot lani v enakem času, porabljena sredstva so predstavljala 77 odstotkov celotnega prihodka, kar je za 2 odstotka več kot lani in posledica je manjša rast dohodka. Ta se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 21 odstotkov in je znašal 3,3 milijarde dinarjev. Obseg proizvodnje se je povečal le za 0,4 odstotka, izvoz pa je bil za 4,6 večji. V šestih mesecih so škofjeloški izvozniki prodali na tuje za 36,9 milijona dolarjev blaga in storitev in dosegli le 44 odstotkov plana. Tudi uvoz je bil pod planom, kar je zaradi uvoznih omejitev razumljivo. Izgubo so v prvem polletju pridelali le v Mesoizdelkih in sicer 7,2 milijona dinarjev. Sredstva za investicije so v prvem polletju dosegla 947 milijonov dinarjev, kar je 25,4 odstotka družbenega proizvoda.

Iz teh števil je razvidno, da je prvo polletje škofjeloško gospodarstvo dokaj ugodno poslovalo. Ustvarilo je dobro milijardo dinarjev za razširjeno reprodukcijo, kar je za 14 odstotkov več kot lani. Vendar pa so ta sredstva zelo slabo angažirana. Angažiranost sredstev za investicije je bila v Sloveniji skoraj 40 odstotka, v Škofji Loki pa komaj 23 odstotka. Še večja razlika pa je v angažiranosti sredstev za razširjeno reprodukcijo. V Sloveniji je bilo porabljenih 69 odstotkov teh sredstev v Škofji Loki pa komaj 35. Le devet občin v Sloveniji sredstva še slabše porablja. Ob tem je pomembna ugotovitev, da je v primerjavi z drugimi gorenjskimi občinami in republiko, škofjeloško gospodarstvo zelo malo zadolženo, saj porablja komaj 1,5 odstotka dolgoročnih kreditov v Sloveniji.

Nasprotno temu pa imajo škofjeloške delovne organizacije zelo veliko kratkoročnih kreditov in so na tem področju med najbolj zadolženimi. Letos so samo za obresti pripevale 5,7 odstotka čistega dohodka ali 210 milijonov dinarjev kar so velika sredstva, ki se zmanjšujejo reproductivno sposobnost gospodarstva.

Poudariti velja, da v prvem polletju na gospodarjenje še niso imeli vpliva ukrepi za zagotavljanje likvidnosti države, zamrzitev cen

in še nekateri drugi ukrepi. Posledice avgausta in septembra že poznamo in je konec leta pričakovati še poslovne rezultate. Zato bo potrebno povsod zaostri pozornost za uresničevanje ključnih razvojnih ciljev.

Predvsem bo treba ohraniti sedanjo raven proizvodnje, da bodo potrebni izredno veliki napor, saj se s pomanjkanjem materiala za proizvodnjo srečujejo v mnogih delovnih organizacijah. Prav tako nižje proizvodnje pada akumulacija v večjih delovnih organizacijah, tudi nekatere manjše se ne more več pohvaliti z načrtovano prihodko in dohodkom.

Kljub vsem tem zaostrenim meram in težavam pa vse kake večini kolektivov še vedno računamo, da bo že nekako šlo ali pa, da povsod na istem. Le tako se razumeti brezbriznost, da v delovnih organizacijah, razen v tistih, niso pripravili programa proizvodnje v zoženih gospodarskih razmerah.

L. Bogataj

Proizvodno in trgovsko podjetje za domačo in umetno obrt

Notranja in zunanja trgovina, Ljubljana, Mestni trg 24
Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

PRODAJALKE

— za poslovalnico v Trzinu (nadomeščanje delavke na rodniškem dopustu — za določen čas)

Pogoj:
— šola za prodajalce,
— 1 leto delovnih izkušenj v trgovini in poslih

Kandidati naj pošljejo prijavo dokazila o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na prodajni in trgovski oddelki. Proizvodno in umetno obrt, D. K. Ljubljana, Mestni trg 24.

Kandidati bodo obveščeni o rezultatih objave v roku 15 dni od poteka roka za sprejemanje ponudb.

M. Volčiak

Vpliv elektrošokov ali ne

Sodna obravnava proti Metodu Trobcu se končuje — Izvedenci psihiatri so dopustili možnost poškodb po elektrošokih na bolnikih, vendar pa pri Trobcu tudi sodoben način preiskave možgan tega ni pokazal — Ocenili so ga, da ni duševno bolan, ne duševno zaostal, vendar pa tako hudo nenormalen, da je lahko storil taka dejanja, kot jih je obtožen

Kranj — Potek sodne obravnave proti Metodu Trobcu, za katero je značilno razen težavnega primera in same teže dejanj tudi izredna dolžina posameznega razpravnega dneva — 10 do 12 ur z vmesnimi krajšimi odmori, se počasi bliža zaključku. Za vse, ki spremljajo v sodni dvorani temeljnega sodišča v Kranju že drugo sojenje Trobcu — ob tem je treba poudariti, da je sodna dvorana domala prazna, so bili dnevi v začetku tega tedna poleg tega, da so bili naporni, tudi verjetno najbolj razburilji in zanimivi. Za vse, razen za obtoženega, ki kaže očitno odsotnost, a na vprašanja predsednika senata, če spremlja dogajanja v sodni dvorani, sicer vedno odgovarja pritrdilno.

Včeraj se je po enodnevnem odmoru v sredo spet obravnava nadaljevala z zasliševanjem prič. V ponedeljek in torek pa je pet sodnih izvedencev tudi ustno razlagalo svoja izvedenska mnenja o obtoženem Trobcu. Razen psihologa, o tem smo poročali v torek, je ponovno preiskalo obtoženčovo duševnost pet psihiatrov, trije iz begunjske bolnišnice za psihiatrijo, (dr. Skulj, dr. Romih in dr. Avšič) ter dva specialisti za forenzično psihiatrijo, dr. Pospisilova-Završki in dr. Turčin, oba iz Zagreba.

Izvedenci so ponovno pred sodiščem tako kot so že zapisali v svojem obširnem izvedenskem mnenju, zatrdili, da pri obtoženem niso našli nobenih znakov duševne bolezni ali da je kdaj katero prebolel niti ni duševno zaostal, seveda pa s tem psihiatri niso zanikali vseh abnormnosti, ki so jih pri obtoženem spoznali, saj so obtoženega označili za devirano, disocialno, agresivno osebnost nagnjeno k občasni zlorabi alkohola. Zagrebški specialisti psihiatra, ki sta imela nalogo še posebej obravnavati obtoženčeva spolna nagnjenja, pa sta v mnenju tudi zapisala, da po vsej verjetnosti pri Trobcu obstaja anomalija spolnega nagona.

Zagovornik je hotel s specialisti razčistiti o možnih vplivih elektrošokov na obtoženega, te je dobival na zdravljenju leta 1974, ko se mu je duševno stanje v zaporu poslabšalo in je po diagnozi zbolel za Ganserjevim sindromom. Oba psihiatra iz begunjske bolnišnice, dr. Skulj in dr. Romih, sta podrobno pojasnjevala tako tožilčeva vprašanja kot vprašanja obrambe o delovanju elektrošokov na človeka, o stranskih učinkih, o delovanju sploh. Zatrdila sta, da ne poznamo nobenih znakov psiholoških učinkov elektrošokov, s katerimi dokaj dobro zdravimo nekatere duševne bolezni. V Begunjah so sicer to metodo že pred leti opustili. Ob rekonstrukciji duševnega stanja obtoženega za obdobje, ko naj bi zagrešil kazniva dejanja, za katere je sedaj obtožen, nista psihiatra našla nič bolezenskega, le hude nenormalnosti. Ker ni bilo najti pri Trobcu nobenih sprememb ali po-

škodb na centralnem živčnem sistemu, tudi ni bilo vzroka za iskanje zveze med morebitno poškodbo in kaznivimi dejanji. Psihiatra se strinjata v tem, da take poškodbe sicer lahko obstojajo, a jih s sedanjim znanjem in metodami odkrivanja ne moremo spoznati, vendar pa sta dejala, da bi takšne posledice lahko obstojale pri vseh, ki so kdajkoli imeli zdravljenje z elektrošokom in to mnogo več, kot pa jih je prejel Trobec.

Podobno možnost poškodbe sta dopustila tudi zagrebški specialisti, seveda pa morebitni spoznanj o teh poškodbah pri Trobcu ni, kljub temu da je bil obtožen pregledan po sodobni kompjuterski metodi, vendar organskih sprememb, ki so pri nekaterih duševnih boleznih na možganih tudi vidne, pri njem ni bilo najti, kot tudi ne drugih motenj spoznavnih z drugimi metodami. V svetu se sicer v strokovni literaturi pojavljajo občasno poročila o možnih poškodbah po elektrošokih, ki se po daljši in pogosti uporabi lahko razvijejo — gre za mikrokrvavitve v možganih, ki imajo za posledico lahko blažji organski psihosindrom. Psihiatra sta naglasila, da takšne posledice pri obtoženem ne obstajajo in sta ostala pri svojem mnenju, da je obtoženi osebnost, ki je lahko storil kazniva dejanja tudi brez motiva, vendar pa verjetno ob določeni stopnji alkoholne opitosti. Tudi če bi se izkazalo, da alkohol pri dejanjih, za katere je obtožen, ni bil prisoten, bi to po mnenju obeh psihiatrov ne spremenilo ocene obtoženčeve osebnosti že zaradi globoke spoznane psihične motnje. Psihiatra sta omenila, da je zaradi tega sicer pri obtoženem prišlo do zmanjšanja zmožnosti spoznavanja lastnih ravnanj, vendar pa ne bistveno.

Za Trobčevega zagovornika, ki zagovarja tezo, da je bil obtožen prikratk napačno zdravljen z elektrošoki in je to pustilo posledice, zaradi katerih stoji tudi pred sodiščem, je bila dopustitev možnih posledic elektrošoka na bolnika potrditel teze ne glede na to, da pri obtoženem specialisti tega niso našli.

Trobčev zagovornik je takšne ugotovitve izvedencev psihiatrov označil za nesprejemljive in je zato, da bi podkrepil predpostavko o obtoženčevi duševni bolezni, ki jo je jemanje zdravil toliko prikrilo, da jo izvedenci niso mogli spoznati, predlagal senatu še nove sodne izvedence, med njimi tudi farmakologa. Vendar pa je senat temeljnega sodišča zahteve po novih izvedencih in pričah zavrnil in po vpogledu vseh dokumentov v spis zaključil dokazni postopek. Sodna obravnava se bo nadaljevala v ponedeljek s končnimi govori obtožbe in obrambe.

L. M.

VAŠA PISMA

DVOIMENSKA SORA

V Glasu so nekateri dopisniki v zadnjih mesecih že nekajkrat pojasnjevali ime reke Sora, vendar pa ni še dovolj jasna raba tega imena. Reka Sora izvira na dveh krajih in ima do Škofje Loke dva kraka. Prva Sora izvira nad Zgornjo Sorico in teče po Selški dolini do Škofje Loke, kjer se v Sovodnjo steka z drugo Soro, ki izvira pod Routami in teče po Poljanski dolini v Loko. V obeh dolinah jo imenujejo Sora. V Železnikih in v Selcih so v prejšnjih časih, ko še ni bilo pralnih strojev, hodile ženske pral »na Soro«, prav tako tudi v Gorenji vasi in v Poljanah. Domačinom, ki vidijo pred seboj samo svojo Soro, je reka pač samo Sora. Drugače pa je človeku, ki gleda podrobni zemljevid — po tej dolini Sora, po drugi dolini Sora! Ali teče voda iz ene doline v drugo? Za razlikovanje so zemljepisci prvi dodali določilo Selška Sora, drugi pa Poljanska Sora. Se bolj potrebno je razlikovanje obeh Sor prebivalcem Škofje Loke, ki jim po

severnem delu starega mestnega jedra teče Selška Sora, po južnem delu pa Poljanska Sora. Druga od druge se v marsičem razlikujeta. Poljanska Sora je poleti večidel toplejša od Selške. Včasih je ena kalna, druga bistra, ena narašča, druga ne. Iz praktičnih ozirov so Ločani in okoličani imeni obeh Sor skrajšali, namesto Selška Sora pravijo kar Selščica, namesto Poljanska Sora pa Poljanščica. Seveda se zavedajo, da sta obe reki Sori, imenujejo ju pa s svojega vida, odkod priteketa, prva iz Selške, druga iz Poljanske doline. Od Sovodnje v Loko, kjer se Selščica in Poljanščica stekata, je reka spet samo Sora.

V šoli bi torej pravilno takole učili: »V Savo priteka Sora, ki se steka iz Selške Sore ali Selščice in Poljanske Sore ali Poljanščice.«

Franc Planina

Navodila kmetovalcem

Slovenija ni bila nikoli izrazito žitrodna dežela, vendar je pšenica še vedno dobro zastopana na njivah. Tudi na Gorenjskem je tako, čeprav je tu živinoreja najpomembnejša panoga, pa je kljub temu še vedno zasejanih približno 800 ha njiv v zasebni lasti tudi s pšenico. Akcija za čimvečje hektarske pridelke, ki poteka zadnje leto in se bo še nadaljevala, je pokazala, da se da tudi na naši zemlji doseči velike hektarske pridelke pšenice ob ustrezni agrotehnik in pravilni izbiri semena.

Gorenjska je imela za leto 1982 plan 424 ha organizirane proizvodnje pšenice, od tega 259 ha pri združenih kmetih. Plan odkupa pa je bil 90% realiziran. Če ne bi bilo julija toče, bi bil plan tudi realiziran ali pa celo presežen. Za leto 1982—83 pa so obveze gorenjskega kmetijstva 606 ha s pšenico zasejanih površin v družbeni in družbeno organizirani proizvodnji; od tega 400 ha pri združenih kmetih, 206 ha pa bo posejal s pšenico KZK Gorenjske. Pri zasebnih kmetih ne gre za povečanje površin pod pšenico, pač pa naj bi izhajali iz površin, ki se usako leto posejejo s pšenico, le da bi povečali površine, ki so pogodbeno vezane na oddajo pridelka.

Prav tako bo povečana oddana količina pšenice na hektar zaradi večje premije ob nakupu semena, tako da bo treba oddati 2,5 tone od hektarja. To pa je za nekatere predele Gorenjske, če upoštevamo, da ponekod pečejo kruh še doma, precejšen delež. Zato bo treba v tej akciji za čimvečje pridelke angažirati čimveč ljudi, zaposlenih v kmetijstvu, uporabljati sodobne metode agrotehnik, predvsem pa motivirati kmete, da se vključijo v organizirano proizvodnjo pšenice.

NAVODILA ZA SETEV OZIMNE PŠENICE

Za pšenico so primerna s hranili bogata založena tla, ki imajo dovolj humusa, pH vrednost tal naj bo po možnosti slabo kisla do nevtralna. Za pšenico naj bi orali srednje globoko 18—20 cm. Razmočeno zemljišče ne omogoča kvalitetno oranje, zaoravanje rastlinskih ostankov, dopolnilno obdelavo in setev.

Ze manjša napaka pri teh delih znatno zmanjša pridelok. Z dopolnilno obdelavo zravnamo grobe brazde v ravno površino, zdrobimo grude v drobne mrvice in z njimi enakomerno zapolnimo vse kotanje, ustvarimo pogoje za kapilarni vzpon vode do setvenega horizonta. Nad njim z vzpostavitvijo grudičastih plasti prekinemo ta vzpon in

Setev je pred nam

preprečimo izsušitev, grudičasta plast zemlje nad setvenim horizontom naj enakomerno zagrne posejano seme ter nudi optimalne pogoje za izkalitev in vzik semena. Nerazdrobljene (pretrde) kepe stisnemo (potlačimo) v grudičasto plast do stika s kapilarno vodo, kjer bodo prek zime razpadle. Z dopolnilno obdelavo nikakor ne smemo segati v plast pod setveni horizont. V kolobarju naj bi bila pšenica po možnosti za listanko oziroma okopavino, dober predposevek je krompir, če le ni zapleveljen. Pšenice ne smemo pridelovati kot monokulturo, slabo pa uspeva tudi za drugimi žiti. Tudi koruza ni najboljši predposevek, vendar pa je pri nas precej pogost. Če sejemo pšenico za koruzo, moramo skrbeti, da izberemo rano sorto koruze, da lahko še pravočasno sejemo pšenico.

Ko izbiramo sorto, se moramo ravnati po naslednjih kriterijih: rodovitnost, kakovost pridelka, dolžina rasti, višina rastlin in rezistentnost oziroma odpornost proti boleznim. Posamezne kmetijske zadruge so že naročile sorte, ki ustrezajo tem pogojem za določena območja in bodo na voljo vsem, ki se bodo odločili za pogodbeno proizvodnjo pšenice. Gnojenje pred setvijo s fosforjem in kalijem (P₂O₅ in K₂O) prilagodimo založenosti tal s temi hranili. Tako bi na njivah z nizko ali srednjo ravni P₂O₅ in K₂O dali celotno količino P₂O₅ in K₂O že jeseni pred setvijo. Na njivah z visoko ravni P₂O₅ in K₂O v tleh pa lahko gnojimo s potrebnim odmerkom P₂O₅ in K₂O jeseni ali pa del fosforja in kalija potrosimo ob koncu zime pri prvem dognojevanju. Potrebne količine P₂O₅ in K₂O pri različni založenosti tal s temi hranili:

	raven P ₂ O ₅ in K ₂ O	P ₂ O ₅	K ₂ O
nizka	100 — 120	140 — 180	120 — 160
srednja	80 — 100	120 — 160	120 — 160
visoka	60 — 80	80 — 120	80 — 120

Kalij in fosfor izboljšujeta prežimitev, omogočata zdravo rast in pripomoreta k boljšemu oblikovanju zrna. Ključni dejavnik za višino pridelka pšenice je gnojenje z dušikom. Ob setvi gnojimo s približno četrtino odmerka dušika (20 do 40 kg/ha). Gnojenje z dušikom opustimo ob setvi le izjemoma na zelo bogatih tleh, ki so redno gnojena z visokimi odmerki organskih gnojil. Če je predposevek koruza in koruznico zaorjemo, gno-

jimo pred zaoranjem s posebnim odmerkom dušika, da omogočimo hitrejšo razgradnjo koruznice in jeje z dušikom jeseni je pa tudi s časom setve: bolj ko je manjša je mineralizacija tal, manj ga je na razpolago.

Setev naj bi bila opravljena v polovici oktobra, v višjih območjih pa zadnji teden septembra začetka oktobra. Količina semena odvisna od intenzivnosti sorte, rabe vrednosti semena, specifičnih poljskih razmer, pa tudi od setve.

Zelo intenzivne sorte semena količini okoli 600 kalivih zrn na m², srednje intenzivne pa v območju 550-500 kalivih zrn/kv. m.

Pri določanju gostote setve podlagi lastnosti semena izhajajo iz njegove uporabne vrednosti kalivosti × % čistoče in absolutne teže (teža 1000 zrn). Potrebno količino semena izračunamo po formuli:

željeno štev. zrn/kv. m × x

na teža v gr.

uporabna vrednost semena

kg/ha

Za vsak teden zakasnitve pri (po optimalnem roku) potrebo količino semena za 10-5 kg/ha. Globina setve naj bo 2-3 cm. Posevke lahko že jeseni predkom tretiramo proti plesni DICURAN-om 500 v dozi 3 kg/ha.

V dobro pripravljeno zemljo pravočasno ustrežno seme posejati.

ŽIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE — KRANJ

Z raketami nad ledene kroglice

Čez tri leta bo v celovit sistem obrambe pred točo zajet tudi velik del Gorenjske, v prvi vrsti najbolj ogrožena področja kranjske in škofjeloške občine ter deli Kamnika in Domžal, so povedali na ponedeljkovi novinarski konferenci predstavniki Hidrometeorološkega zavoda Slovenije in republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Do kdaj bomo z negotovostjo zrli v temne oblake točonosce in trepetali ob njihovi uničevalni moči? To vprašanje so si slovenski in tudi gorenjski kmetje vse pogostejše zastavljali. Zadnjič 29. junija letos, ko so ledene kroglice uničile polovico pridelka na tri kilometre širokem pasu od Police proti Predosljam, Šenčurju in Brniku ter dalje proti kamniško-domžalskemu koncu in Štajerski. Samo v kranjski občini je takrat naravna ujma povzročila za 10 starih milijard škode. Zavarovalcem je resda zavarovalna skupnost povrnila ocenjeno škodo, toda kljub temu je bilo žalostno opazovati, kako so kmetje sredi poletja podoravali okleščeno koruzo in druge kmetijske posevke.

S sistemom obrambe pred točo bi temnim oblakom točonoscem vsaj delno odvzeli njihovo uničevalno moč. Delno smo zapisali zato, ker še tako celovita obramba ne zagotavlja vedno tudi popolnega uspeha. Znanje o nastajanju toče v oblakih je še pomanjkljivo in tudi tehnična sredstva imajo vrsto slabosti. V mislih imamo protitočne rakete, o katerih je bilo letos v Jugoslaviji in Sloveniji veliko govora. Precej izstreljenih raket je namreč eksplodiralo že na zemlji ali takoj po vzletu, rakete drugega proizvajalca pa so imele slabo razdiralno moč zaradi neustreznih kemičnih sestavin.

V naši republiki smo pred tremi leti sprejeli zakon o sistemu obrambe pred točo. Način obrambe temelji na preskušanem sovjetskem vzoru, to je na odkrivanju točonosnega procesa v oblaku z meteorološkim radarjem in vnašanju določene kemične sestavine v ustrezni del oblaka. Kemična sestavina, ki jo v oblak zanesemo protitočna raketa, povzroči v njem nastanek večjega števila manjših točnih zrn; ta se v nižjih zračnih plasteh stalijsijo ali so pri padcu na zemljo tako majhna, da ne povzročijo večje škode.

DOSLEJ NAJDLJE V SEVEROVZHODNI SLOVENIJI

Na podlagi zakona je republiški izvršni svet pred dvema letoma določil tri branjena območja v Sloveniji. Razumljivo je, da je na vrhu »prednostne liste« naš kmetijsko najbolj razvit predel — severovzhodna Slovenija. Tod deluje obrambni sistem pred točo enajst let. Lani so ga razširili v Prekmurje in do Slovenskih Konjic ter izpopolnili s sodobnim ameriškim meteorološkim radarjem. Ves sistem bo pridobil na učin-

kovitosti, ko se bo radarju pridružil računalnik, izdelek domače kovnjakov.

Na Primorskem, na območjuške doline, Goriških brd, v Istre snujejo naši strokovnjaki rambo pred točo skupaj z Italijani bodo predvidoma še letošnjimi podpisali mednarodni dogovor, katerem bo operativni center na isti strani (v Novi Gorici) in na drugi strani pa bo prispevala Italija stroškov.

Za severovzhodno Slovenijo Primorsko bo pri izgrajevanju rambnega sistema na osrednja Slovenija — Bela krajina, Dolenjske, Zasavja, del Gorenjske in Gorenjske ter ljubljanskega območja. Na Gorenjskem bodo sistem zajeti pred točo najbolj ogroženi predeli kranjske in škofjeloške občine ter deli kamniško-domžalskega konca. Po načrtu Hidrometeorološkega zavoda Slovenije bodo prve rakete v tem delu Slovenije slati v oblake čez dve leti. To bilizacija ima tudi tu prste v dotok republiških proračunskih sredstev je za polovico manjša, črtovanega, zato so za končno gradnjo postavili leto 1985. V le v okoliščinah, če bosta na načrtovani računalnik iz ZSSR postavljena na Lisco, če se bodo niki organizirali v območju, nost in zagotovili tudi del sredstev. Sistem je dobro zasnovan, melji na uporabi domače tehnologije, toda veliko denarja volje in truda bo treba, da bo zaveznik slovenskih kmetov šen preprečevalec velikih katastrof.

Ing. Pavle Hafner: (16)

Kaj so jedli naši dedje

Sadež kutine je trpek, napolnjen grenak, surov neužit. Toda naše babice so sadeže kutine v kuhinji visoko cenile. Iz njega so pripravljale kutinin žele in kutinin sir. Tako pripravljen kutinin sadež je okusen in zdrav. Ta ugotovitev ni odkritje novega veka. To je bilo znano že stari Grkom in Rimljanom. Stari narodi so ta sadež poznali kot erotično poživilo za moške in ženske. Trdili so, da oslabelem moškim daje moč, da lahko svoje naravne dolžnosti z zadovoljstvom opravljajo. Imenovali so ga »jabolko ljubezni«. Če so kutine v rimskih sadovnjakih dobro obrodile, so rekli, da bo to leto srečno, polno ljubezni in rodovitnosti.

Zdravilne in poživilne lastnosti kutine je poznal že znani zdravnik tretjega veka Michel Nostradamus. V Parizu je študiral zdravilstvo. Nekaj let je bil osební zdravnik francoskega kralja Karla IX. Poleg zdravilstva se je bavil tudi z botaniko in kulinarijo. Njegova zbirka kuhinjskih receptov in seznam zdravilnih rastlin in čajev je shranjena v vesparskem kraljevem arhivu. Leta 1566 se je pridružil vitežem križarskega reda, ki so se po porazu pri obrambi svetega mesta Jeruzalema pred Turki na povratku v Evropo naselili na otoku Malta v Sredozemnem morju. Nostradamus je iz Francije prinesel na otok lončen sadež kutinega želeja in ga podaril velikemu mojstru viteškega reda rekoč, da to ni sladica, temveč zdravilo, ki pomaga slabotnim in onemoglim možem pri opravljanju

svojih moških dolžnosti. Kljub temu, da so bili viteški redovniki sveti možje, so z veseljem sprejeli recepturo in način priprave kutininega želeja. Nostradamusova trditev ni iz trte zvita. V današnjem zdravilstvu uporabljajo kutino pri pripravi preparatov za zboljšanje prebave in urejanja krvnega pritiska.

Sadež kutine vsebuje mnogo železa. Ljudem z nizkim krvnim pritiskom priporočajo jedi iz kutine, ki izboljšajo krvni obtok in se s tem v telesu poveča produkcija hormonov.

Naše matere in babice so v jeseni redno kuhale kutinin žele in sir. Prepričan sem, da so poznale vse dobre in koristne lastnosti kutininega sadeža.

Krepostno jed kutinin žele je Nostradamus pripravljala na pet načinov, ki se niso bistveno razlikovali. Na iste načine so to jed včasih pripravljale meščanske gospodinje.

KUTININ ŽELE PO NOSTRADAMUSU

Izbral je najslajšo vrsto belega grozdja. Grozde z redkimi debelimi jagodami je pustil na trti toliko časa zoreti, da jih je dobila prva slana. Iz jagod je iztisnil sladki sok. V velikem loncu, je na majem ognju kuhal sok toliko časa, da je dve tretjini vlage izparelo. Nastal je gost sirup, katerega je shranil v zaprto lončeno posodo. Danes sirup pripravljamo s kuhanjem sladkorja. V enakem razmerju sirupa in kutininih krljev je sadež kuhal toliko časa, da se je sadje zmehčalo, ne razkuhalo. Gosto tekočino je odcedil. Z njo je napolnil porcelanaste skodelice. Ko se je tekočina ohladila, je v skodelicah nastal trden žele. Ta žele niso jedli kot sladico, temveč so ga zauživali v malih količinah kot erotično poživilo.

Sčasoma se je način kuhanja želeja izpopolnil in poenostavil. Zrele kutine obrišemo in razrežemo na krlje, jih prelujemo z vodo in počasi kuhamo, da se zmehčajo (ne razkuhajo!). Sok precedimo skozi prtič in izmerimo. Sok naj izteče sam. Ne stiskamo prtiča, kajti sicer bo žele kalen. Na 1 liter soka vzamemo

70 dag sladkorja, ki ga v ponvi prelujemo z 1/4 litra vode. Sladkor in vodo pustimo toliko časa vreti, da nastane gosta kaša. Posodo odmaknemo od ognja in prilijemo precej sok. Zmes mešamo toliko časa, da se sladkor loči od posode. Dodamo še sok 1 limone. Zdj zmes damo spet na ogenj in pustimo, da močno vre. Med kuhanjem odstranjujemo nastale pene. Kuhamo toliko časa, da kapljica obvisi na kuhalnici, oziroma da se strdi na krožniku, ko se ohladi. Vroč žele vlijemo v segrete čiste kozarce. Kozarci naj bodo po vsej dolžini enako široki. Kozarce še vroče zavežemo s celofanom in jih shranimo na hladnem. Žele ne smemo dati zmrzniti.

Tako smo si pripravili dobro in zdravo sladico, kakšen je njen erotični učinek, se pa prepričajte sami.

Še o milu

Na naše vprašanje, kako se doma skuha milo, se nam je oglašila tudi naša bralka Lojzka Berčič iz Škofje Loke. Povedala nam je, da doma sama pripravlja iz ostanke mila milo za ročno pranje modrega perila.

Vse ostanke mila zreže na drobno, skuha v gosto kašo — vanjo pa lahko dodamo tudi loj — strese na platneno krpo, modelira v starem pekaču, ko se pa dovolj posuši, pa razreže na kose. V milu je dovolj klora in ni potrebno dodajati lužni kamen. Če pa ima kdo večjo količino loja, naj vzame nekaj kosov zelenega (ali modrega) mila, ki vsebuje veliko klora in je zelo oster, pa bo prav tako skuhal dobro milo.

Sama milo iz ostanke uporablja za kuhanje kuhinjskih krp. Če daš kuhati kuhinjske krpe med belo perilo, žehta ne bo lepo oprana. Zato pa raje da kuhinjske krpe kuhati v poseben lonec na štedilnik, pa ima vedno lepo perilo, pa še krpe.

Zagotovo nasvet, ki ga ne gre zavreči.

M. Mességué: Narava ima zmeraj prav

Lovor

Ta plemenita rastlina že od nekdaj krasi čela pesnikov, generalov, cesarjev in ... poznavalcev zelišč. Zakaj je postal tako slaven? Ker je bilo lovovo drevo posvečeno Apolonu, bogu umetnosti in sonca, obžarjenem s slavo.

Lovor, ki ga danes dajemo v omako, je izgubil nekaj svoje poetičnosti. Danes ga dajemo pogosteje v juho kot na čela slavnih ljudi. In vendar še vedno spada v tradicionalni šopek dišečih zelišč, s katerim so nekoč začeli imenitne jedi. Na deželi ga uporabljajo za prekaševanje svinjine. Krava, ki se ziblje v dimu nad mogočnim ognjem iz lovovih vej, se navzame vonja po lovoru. Tako prekašena sunka drži dlje, ker učinkuje lovor anti-septično. Lovor spada v vse marinade, ker jih dobro konservira. Včasih so ga zažigali ob epidemijah, da bi se zavarovali pred boleznijo. Lovor ima namreč iste lastnosti kot timijan, rožmarin in žajbelj. Vse te male grmičje pa prekaša po svoji velikosti. Potrebno bi bilo kar precejšen kup timijanovih stebel, da bi dobili plamen, kakršnega da ena sama lovova veja.

Poleg rafiniranega vonja, ki ga daje lovor jedem, prenaša nanje tudi svoj spodbujajoči učinek, ki pospešuje prebavo. Zato je še posebno priporočljiva začimba. Toda bodite previdni! Ne zanesite se preveč na svoj lovor! Naučite se razpoznavati razne vrste lovov. Razen pravega lovora so vse druge vrste nevarne: oleander, rdeči češnjevi lovor in drugi.

Kljub temu so nekoč dajali v mleko ali kreme liste češnjevega lovora, da bi imeli grenak okus po mandeljnih. Toda naše babice so bile previdne in so natanko poznale svoje recepte: samo listek, nikakor ne dva, ker bi sicer svojo družino zastrupile. Količina je pri tem nadvse pomembna.

V homeopatskem odmerku se češnjevi lovor zelo dobro obnese pri kašlju, premočnem utripanju srca, bljuvanju in želodčnih krčih. Če ga uživamo v večjih odmerkih, je pruska kislina, ki jo vsebuje, za telo strupena. Isto velja za oleander, ki vsebuje močan, hud strup, čeprav iz njega izdelujejo zdravilo za krepitev srca.

Rastline je treba vedno skrajno previdno uporabljati, le tako nam lahko koristijo in ne škodijo.

Ta mesec na vrtu

Še vedno smemo sejati motovilec: kakšno gredo prekrijemo s tunelom ali prozorno folijo, da je mehkejši, okusnejši, večjih listov. Ta mesec sejemo zimsko špinačo in solato, v vinorodnih krajih in na Primorskem sejemo korenček, peteršilj in črni koren, tudi že prvi grah za prezimovanje. Konec meseca vrščikamo brstičnik, prekrijemo paradižnik in papriko s plastiko, da jih varujemo slane. Tako podaljšamo pridelek. Grede, ki so prazne, pognojimo in prekoplamo. Še vedno je čas za saditev jagod. Obnesla se je saditev na črno folijo. Za sproti vezemo endivijo, bledilo zeleno in kardij. Konec meseca sadimo šalotko in česen. Zemljišče naj bo dobro zagnojeno (NPK) z rudninskimi gnojilom, v katerem prevladuje kalij. S kalijem dobro oskrbljene rastline prezimijo lažje, zato gnojimo tudi zimsko solato, špinačo ter brstičnik, ki ostanejo čez zimo na vrtu, ter listni in zimski ohrovt s 40-odstotno kalijevo soljo ali kalijevim sulfatom.

Brez besed

Nasvet je nekaj, kar modrim ni potrebno, bedaki pa ga ne poslušajo

Garland Pollard

Prav je, da vemo

PETERŠILJ ZA ZIMO

Peteršilj, namenjen za zimo, presadimo v lončke in zabojce. Za večje potrebe ga pustimo kar na gredah. Da bo zelenje varno pred dežjem in snegom, položimo med vrste smrečje. V prav hudem mrazu pokrijemo vso gredo s smrekovimi vejami. Tako, bo postal peteršilj vso zimo lepo zelen in ga bomo lahko trgali, kadarkoli bo potrebno.

PONUJAMO TEMO

Čeprav ste že krepko zakoračili v novo šolsko leto, se res ne morete pohvaliti, da ste pridni za pisanje. Verjetno vam manjka spodbude. Zato smo se odločili, da vam spet ponudimo temo.

Naslov se nanaša na počitnice. Ne, kako in kje ste jih preživeli; pišite o tem, kako si predstavljate otroštvo brez šole, kaj bi počeli, če bi bile vedno počitnice. Verjetno bi se najprej razveselili, potem pa bi vam brezdelje postajalo vse bolj dolgočasno. Morda se v uredništvu motimo in bi čas kako drugače pametno izkoristili? Pišite, kako.

Vaše spise na to temo pričakujemo do 11. oktobra na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 — Iz šolskih klopi. Najboljšega bomo objavili in nagradili s knjigo.

Na morju — Narisala Vita Melinec, 2. b r. osnovne šole Simon Jenko Kranj

Preddvorska folklorna kolonija

Zadnji teden šolskih počitnic so nas, Preddvorčane, obiskali otroci iz zamejstva. Tokrat ne samo koroški Slovenci kot vsa leta poprej, ampak tudi naši rojaki iz madžarskega Porabja in Italije. Sprejeli smo jih tako, kot bi nas ne ločevale državne meje.

Naša družina je bila gostiteljica Marti iz Porabja. Razen nje so od tam prišli še Klemenčina, Tibor, Ferenc, Peter in tovarišica Margit. Dobro smo se razumeli, pa čeprav smo se pogovarjali bolj z rokami.

Vsako jutro smo v dvorani naše šole vadili gorenjske narodne pleske. To ni bila nikakršna muka. Nasprotno, prav razvedrili smo se!

V popoldanskem času smo sedli v čolne in zabredli v naše jezero Črnava. Salili smo se in se učili madžarskih besed. Eno popoldne smo si ogledali kranjske muzeje, en dan pa smo se zabavali na izletu. Tudi ta je bil poln zanimivosti. Vozili smo se z avtobusom po naši prelepi Gorenjski, jo opazovali, občudovali in prepevali — tudi o njej.

No, ti dnevi, polni veselja, so minevali hitreje kot pusti šolski dnevi in prišla je sobota. Otroci vseh starih držav smo pripravili zaključno slovesnost. Po njej smo zaplesali ob glasbi ansambla »Pufgašperja«, a ker so porabski, koroški in tržaški rojaki odšli že okrog pete ure

popoldne, se nam je ta dan zazdel še bolj žalosten in kraten.

Čeprav smo se že poslovili, smo še prijatelji, morda še močnejši. Zdj nas vežejo pisma in kartice, misel, da smo vsi Slovenci.

Tanja Ažman, 8. b r. osn. šole Matija Valjavec Preddvor

Pesem o počitnicah

Ko se šola je končala, smo dobili spričevala. Mesec julij in avgust, je učencem delopust.

Vsak dan sem težko čakala, da se k morju bom peljala, tam se sončila, igrala in v morju se kopala.

Čitala sem tudi knjige, rada jedla sočne fige, s čolnom smo tudi se vozili, a dnevi prehitro so minili.

Ko sem z morja se vrnila, knjige, zvezke sem kupila, saj že sama dobro vem, kmalu v tretji razred grem.

Katarina Sever, 3. b r. osn. šole Peter Kavčič Škofja Loka

Bili smo v šoli v naravi

V šolo v naravi smo šli v Crikvenico. Ko smo prišli tja, smo se preselili v sobe. S prijateljem Igorjem sva bila skupaj v sobi. Začudila sva se, ko sva jo

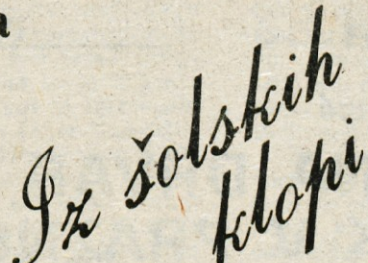
zagledala, saj sva si predstavljala pravo sobano. Zdj se je začel drug problem, pospravljanje postelje. Ojoj, koliko je bilo izgovorjenih kletvic in potočnega znoja, preden je bila postelja naređ!

Ko smo odšli spat, sem se kar malo tresel od strahu. Čeprav so bila vrata dvojna, je vse ropotalo in večkrat so se odprla. Kmalu sem ugotovil, da so se odpirala zaradi vetra.

Jedli smo na terasi, na kateri je bilo zaradi sence zelo prijetno. Poleg našega doma je bila še nova stavba, v kateri je bilo tako kot v hotelu. Tam so spale punce in so imele vse udobje. Fantje smo bili v stari stavbi in smo živeli v skromnosti. Kljub temu pa smo se dobro počutili in mislim, da se bomo navadili vsaj pravilno živeti.

V Crikvenici je bilo pasje vroče. Jedli smo tudi sladoled in šli s trajektom na otok Krk. Hodili smo se tudi kopat. Meni je bilo v šoli v naravi zelo všeč.

Ožbej Černe, 5. b r. osn. šole A. T. Linhart Radovljica

Počitnice sem preživel ...

... v Umagu. Tam sem se igrala, kopala in brala knjige. — Vita ... pri babici in dedku na Dolenjskem, kjer sem lahko jezdila konja in se igrala. Na travniku sem grabil seno, ga obračal in ga tlačil na vozu. — Primož

... na morju v Rovinju, kjer sem se lahko kopala, se igrala, skakala v vodo in se gugal na gugalnicah. — Vesna

... v Bašlju, kjer sem gledal, kako gradijo hišo. — Jožko

... na Braču, kjer sem se veliko kopal, se vozil z jadrnico in lovil ribe. Oči me je pohvalil, ker sem ujel sedem rib. — Anže

... v Rovinju, kjer sem plaval, se igrala, lovila ribice in brala knjige. — Slađana

... v Horjulu, kjer sem s konjem peljal voz sena. — Miha

... na morju v Novem gradu, kjer sem skakal na glavo. — Dragan

... na morju v Murterju, kjer sem se lahko smučal na vodi in se kopal. — Urban

... na Bledu, kjer smo se igrali in pobirali krompir. — Miran

... na morju v Premanturi, kjer sem skakal v vodo in se gugal na gugalnici in se vozil v čolnu. — Kristijan

... na Kolpi in Adlešičih, kjer sem se kopal, hodil v gozd in lovil kače. — Janez

... v Makarski, kjer sem se kopal in sončil. Z jadrnico sem se vozil po morju. — Dino

Učenci 2. b r. osn. šole Simon Jenko Kranj

Na otroška veselica živ-zav v Strazišču je ponujala obilnost zabavo. Najmlajši so se še posebej razveselili plesov, po katerih so se vztrajno drcali. — Foto: H. J.

KAREL LEŠKOVEC
TRNULJE

10

Cerkovnik je naposled le prižgal debelo svečo zraven prižnice. Po cerkvi so v trenutku zaplapolale svečke. Tudi mi smo potegnili svoje zmečkane končke iz hlačnih žepov. Marsikdo je skrivaj koga spekel, da smo se potem po tistem hihitali in uživali, ko se je opečeni prestrašeno stresel in se zgrabil za tisti del kože, kjer ga je ošinil plamenček.

Pobožni fant se je med mašo sklanjal naprej. Še posebej takrat, ko je bilo povzdigovanje, se je tako globoko priklonil, da se je z nosom skoraj dotaknil mrzlih kamnitih tal.

V cerkvi je bilo tiho. Verniki so se sklanjali, molili in obračali oči proti stropu in vzdihovaje prosili boga, naj jim odpusti, če so se kdaj pregrešili. Jule, ki je bil navihnan fant, se je hihital v pest, ker ni mogel razumeti pobožnosti, ki jo je zganjal fant pred nami. Večkrat se je obrnil k meni, mi pomežiknil in narahlo sunil z roko naprej, češ kako bi rad spekel, če bi to bilo kje drugje.

V cerkvi je bila še vedno grobna tišina. Vsi so bili zaverovani v molitev in v župnika, ki je dvigal monštranco proti nebu. Nama pa se je čisto nekaj drugega motalo po glavi in nama ni dalo miru. »Samo malo,« sem šepnil proti Juletu, ki se je potuhnil in se mi naskrivaj smejal. To je pomenilo, naj vendar že nekaj storim. Čisto sva se umirila in se z drugimi vred sklonila in križala. Ko sem se sklonil naprej, sem plamenček svečke približal fantovi zadnjici. Kratek cajgast jopič mu je segal do srede hrbta. Samo da ga, vražiča, malo požgem, pa bi bil miren. Nekaj me je salamensko vleklelo, da mu čimprej povrnem za njegovo tožarjenje.

Se malo sem porinil roko naprej, pogledal okoli sebe, če me kdo ne opazuje. Še posebej sem ošinil s pogledom prvo klop, kjer so sedeli možakarji. Skoraj prepričan sem bil, da ni nikomur mar, kaj počnem, saj so bili vse preveč zatopljeni v molitve. Sssik! je zacvrčalo in se pokadilo, kakor da bi prižgal peščico slame. Sam vrag vedi, ali je imel obleko iz papirja, saj drugače ne bi moglo tako zagoreti. Po cerkvi je zašumelo. Hitro sem se potegnil nazaj in se hotel zriniti med druge. A bilo je že prepozno. Ko sem po kolenih rinil nazaj, me je usekalo po glavi tako močno, da bi se skoraj zvalil po tleh. Zašumelo mi je v ušesih, vendar sem se delal, kot da to ni bilo namenjeno meni. Tudi fant se je zganil, ko je začutil vročino na hrbtu. Tisti, ki je bil najbližji, je z roko pokril goreči jopič, malo pomencal in že je vse skupaj ugasnilo. Ožganina na jopiču je bila velika za dobro otroško dlan. Umaknil sem se v kot in ostal pri miru; nisem si upal pogledati ne na levo ne na desno. Najbolj me je greblo, kdo neki me je oplazil po glavi. Priletelo je sem od klopi. Ali kdo, kateri kmet in kako je vendar opazil, da sem storil to prav jaz?

Stresel me je mraz. Kaj neki se bo zdaj iz vsega skuhalo, saj to nikakor ni bila majhna stvar? Prav gotovo bo prišlo župniku na ušesa. Kaj bo rekla mati in kako me bo naklestil oče. Ni kaj reči, v hude škripce sem zalezal. Šele tik pred koncem maše sem se toliko zbral, da sem si upal pogledati v levo in v desno. Tudi tisti, ki niso bili blizu, so pogledovali k nam in najbrž vsa stvar ni ostala neopažena. Vseh pet kmetov, ki so sedeli v prvi klopi, sem dobro poznal. Kdorkoli me je že videl, mi prav gotovo ne bo prizanesel, ali vseeno me je mučila radovednost, kdo me je. Ko sem poškilil proti klopi, me je eden od možakarjev kot strah grdo pogledal in mi požugal, češ da mi bo on že izbil muhavost iz glave, če za to ne bodo poskrbeli drugi. V roki je držal molitvenik in rožni venec z debelimi jagodami, na njem pa je visel velik medenast križ. Tega sem torej občutil na glavi. Kot preplašen zajec, ki ga podijo divji psi, sem se ognil možakarjev. Vedel sem: če me bo kdo dosegel, me bo krepko zgrabil za ušesa in me odpeljal naravnost pred župnika. Med prvimi sem se znašel pri izhodnih vratih. Ko sem stopil ven, sem vedel, da me nihče več ne more ujeti. Toda kaj potem? Da bi kak otrok prišel k nam, domov pravit, kaj sem pri maši našpil, se nisem bal, saj sem jim takoj na koncu vasi povedal, zakaj je fanta zadela taka kazen. Pa tudi drugače smo otroci na našem koncu držali skupaj kakor čreda ovac.

Naslednji dan smo imeli v šoli verouk. Ali si kdo lahko zamisli kaj hujšega? Po tistem sem v sebi verjel, da morda župnik le ni tako hitro vsega zvedel. Bolje bi bilo zame, če bi se obračun odmaknil vsaj za kakšen teden, da bi se možakar malo ohladil. No, s tem sem se bolj tolažil, kot pa v tako srečo verjel.

Od doma je bilo do šole dobre četrte ure hoda. Kakor zmeraj smo šli vsi štirje skupaj — jaz, Jule, Rudl in Franc. Ugibali in tuhtali smo, kako se bo izteklo. Če bi bil kakšen navaden dan, bi že kam zavili, da ne bi šli v šolo. Toda kadar je bil verouk, se nismo upali igrati. Potem bi se le še bolj zapletli. Oni tigrje niso bili neposredni krivci, pa jih je kljub temu pritiskala skrb. Bili so zraven, ko smo se dogovarjali, kako bomo tistemu ovaduhu izbili hudobije iz glave.

V razredu je bilo mirno, da bi slišali muho, če bi zabrenčala. Vsi smo čakali, kdaj se bo na vratih prikazal mož v črnem talarju. Kolikor nas je bilo v razredu, smo vsi do zadnjega vedeli, da ne pozna šale. Nismo ga spoštovali kot druge učitelje, temveč smo gledali vanj s strahom in pobožnostjo. Ne bi bilo prav, če bi rekli, da je bil slab ali napačen. Kadarkoli je prišel v razred, je prinesel pest sladkorčkov in jih vrgele po razredu, da smo se kot košči zapodili po umazanem podu in pobirali bonbone. Kadar pa je zvedel kaj takega, kar mu ni bilo všeč, ni prišel z bonboni, pač pa je stopil pred nas z resnim obrazom. Z očmi je streljal iz kota v kot, dokler jih ni zapičil v tistega, ki je bil kriv njegove jeze. Tako smo ga bili navajeni, da smo, takoj ko je vstopil v razred, vedeli, kake volje je. Tisto jutro sem se še posebej bal njegovega obraza. Vrata so se odprla. Pogledal sem ga naravnost v oči in opazil, da ga spreletava neznanska jeza. Prav nič se nisem zmotil. Stopil je k mizi in odložil ogrinjalo na obešalnik.

To jutro nismo bili deležni ne bonbonov ne prijaznega obraza. Zdaj ni bilo več kaj razmišljati, ali ve ali ne, temveč nam je bilo več kot jasno, da se bo vsak čas razbesnela strahovita nevihta. Palice, ki jo je hkrati s palerino obesil na kljuko, kadar se ni pripravljalo k hudi uri, tisto jutro ni odložil. Za trenutek je obstal pred nami, se naslonil na palico in nas nekolikokrat ukoril s pogledom. Potem nas je pozdravil: »Dobro jutro, otroci.« Po navadi je rekel moji otroci. Tisto jutro pa nismo bili njegovi. Po pozdravu smo vstali, odmolili in pouk bi se lahko pričel. Seveda nas je le nekaj vedelo, zakaj je župnik tako jezen in slabe volje. Dugi so lahko samo ugibali, kaj se je zgodilo. Vedeli pa so, da bo završalo, ker smo dobro poznali njegove navade.

»No, kako je bilo včeraj na svečnici? Ali ste bili vsi? Ste vsi prižgali svečke,« je tiho spregovoril, da je razbil tišino, ki je kot tema ležala nad razredom. »Vsi smo bili, gospod župnik,« je kot iz ptičjega gnezda zažvrgolelo po prostrani sobi. Župnik je malo počakal in nekaj trenutkov nepremično gledal predse, naravnost v tla. Prav tako se je vedel, kot da ne ve, kako naj bi začel, da bo njegov nauk zalegei.

Naša skupinica je vedela, da bo vsak čas zgrmel. Zganil se je in se počasi pomaknil proti dolnjemu koncu. Pri predzadnji klopi se je malce zaustavil prav tam, kjer je sedel bledikasti fant, ki sem mu zažgal jopič. Kako se je župnik prestopal, tako so se obračale naše glave, zato mi ni ušlo, kako sta se spogledala.

»Naj vstanejo vsi tisti, ki so bili med deseto mašo pri malem oltarju!« je ukazal. Joj, kako vroče me je spreletelo, ko sem zaslišal njegove besede. Dvignili smo se in s strahom čakali, kaj se bo zgodilo. Niso vsi vedeli, kdo je fantu zažgal suknjič, in so menili, da nas je župnik prav zaradi tega dvignil, da ga poišče. Drugi, ki o tem niso vedeli ničesar, so kot teleta buljili v nas. Radovedno so čakali, da bo prišel na dan vzrok župnikove slabe volje. Župnik je spet spregovoril. »Tisti hudobnež, ki nas je vse osramotil pri deseti maši z zlobnim obnašanjem, naj dvigne roko in sam pove, kako in za kaj se je to zgodilo.«

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH
KRAJIH IN LJUDEH
NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(51. zapis)

Pot k Savi vodi danes skozi skoraj strnjeno vrsto stanovanjskih in drugih zgradb na obeh straneh nekdanje staroslovne »cesarske« Dunajske ceste.

Gostilna »Ruski car« na Ježici (Mala vas)

GOSTILNA »RUSKI CAR«

Beseda o cesarski cesti ni tako neutemeljena. Saj je vodila iz male Ljubljane tja do velikega cesarskega Dunaja. Še prej pa je veljala kot pomembna prometna rimska cesta, ki je vezala Emono s Celejo in Petovio. Med Ježico in Črnučami je bila utrjena vojaška postaja Savo Fluvio. No, pa še gostilna »Ruski car« prispeva k imenitnosti stare ceste, tako lepo izpeljane od juga proti severu, natanko po kompasu...

Če smo že sitnonatančni, slovita gostilna »Ruski car« ne stoji na jeziških tleh pač pa v zaselku Mala vas. Naziv gostilne in spominska plošča, vzdignjena nad vhodnimi vrati, spominjata na ruskega carja Aleksandra I., ki se je na poti z Dunaja na kongres v Ljubljano, tu ustavil s svojim spremstvom in se menda prav izdatno okrepčal, ker zna biti tudi velika gospoda lačna in žejna. Tu pa je »Bog tako prijazno roko ven molil...« Sloviti ljubljanski kongres je potekal v poletju 1821.

Ko je Prešeren v letu 1826—1827 bival na Ježici pri svojem starem stricu Jožefu in se pripravljaj na zadnje rigorozne (izpite na univerzi), se je po vsej priliki tudi v gostilni pri Ruskem carju rad oglašal. Bilo je prav pripravno blizu.

JEŽICA NA OBSAVSKI JEŽI

Na odprtem sončnem Posavju ležeča, še vedno precej kmečka vas, je rodila kar dva pomembna moža: slovstvenega zgodovinarja, pisatelja in urednika Frana Levca (1846—1916) ter pesnika Silvija Sardenka (1878—1942).

Gostila pa je Ježica tudi Jurija Japlja, ki je tu služboval v letih 1787—1795. Mož je bil po rodu Kamničan, nazadnje pa je bil imenovan celo za tržaškega škofa. Razgledan jezikoslovec in prevajalec si je v svojih delih prizadeval, da bi ustvaril novo podobo slovenskega knjižnega jezika, ki naj bi bila spoj gorenjsčine in dolensčine. Japelj je zaslovel s svojim prevodom Svetega pi-

sma, ki je jezikovno prekosil celoznano Dalmatinovo Biblijo.

PREŠEREN NA JEŽICI

Sedanja farna cerkva sv. Kancijana in tovarišev je imela svoj skromno prednico že v letu 1526. Ker so se župljani pozneje vesno prepirali med seboj, jim je bila odvzeta pravica samostojne duhovnije in Ježica je postala v cerkvenem pogledu le podružnica ljubljanske šempeterske fare.

Šele s prihodom Jožefa Prešerena, ki je prišel z dolenskega Kopača za lokalnega kaplana na Ježico, se vaše zdrave umirile in cerkev spet dobila naslov samostojne kraljeve.

Pesnikov stari stric Jožef Prešeren, ki ga je sorodstvo imenovalo »Grossonkel«, je na Ježici služboval v letih 1820—1829.

Naklonjenost »Grossonklu« je znanstveniku omogočila, da mu po abstraktni na dunajski univerzi, ki ga je dvignil 24. avgusta 1826, ni bilo treba iti v službo: od septembra 1826 do aprila 1827 se je pri starem stricu Jožefu Prešernu na Ježici pripravil na rigorozne, ki jih je še istega leta uspešno prestal na Dunaju.

Pesnikova sestra Alenka se je s sestro strica takole spominjala:

»Kaj en previden, posebno v den in moder mož so bili ta naša. Tako so znali, da so vselej vsega stili imeli. Do sorodstva so bili navadno odprtih rok.«

Stari stric Jožef Prešeren je bil edini med sorodniki, ki nečaku ni meril, ker ni hotel iti v lemenat. Z Tomo Zupan, rodoslovec Prešernske klope: »Da gre temu previdnem preprostemu možu vsa naša zabloda, da imamo pesnika Prešerna.«

TOMAČEVO

Znana vas ob deroči Savi je od nekdaj privlačjala ljubljanske izletnike in kopalce — bi je mestu najbližji s svojo prirodo skalnato »plazov«.

Kar dvakrat se je skromno Tomačevo dotaknilo Prešernovih čustvanj: ljubezenskega in tragičnega.

Ljubko pesniško igralko — traja — je Prešeren napisal ob koncu leta 1830 in jo posvetil Rotarjevima kletoma, hčerka krmarja Jožeta Rotarja, p. d. Kovača v Tomačevu šestnajstletni Jerici in štirinajstletni Miciki. Pesnik je v gostilno pri vaju prav rad zahajal in dvoril od cama. Kako? To vzemo iz pesmi.

V Tomačevu raseta

dve rožici lepe:

sestrici dnev cvedeta,

v Tomačevu raseta,

in kamor se ozreta,

precej gori srce.

V Tomačevu raseta

dve rožici lepe.

Je Jerica ta starji

ta mlaji Micka je.

Ljubljancanov se varji,

o Jerica ta starji!

Ljubljanci so sleparji,

teh Micka varji se!

Je Jerica ta starji,

ta mlaji Micka je.

öbramba

öbramba

öbramba

öbramba

31 Radovan Timotijević

I. DESANT NA DRVAR
ALI SKOK V PRAZNONEMCI REZERVIRAJO LETALO
ZA TITA

Rendulic s svojim »konjevim skokom« res ni je bila uničena prva radijska postaja, je kapetan SS Obermayer, ki je peljal iz Banjaluke drugi val padalcev, vzel s seboj še eno radijsko postajo. Toda tudi on ni uspel, kajti proletarci so ga sestrelili in tako je skupaj s svojo radijsko postajo treščil na tla. General Rendulic spet ni mogel vzpostaviti zveze s padalci.

Komandant padalskega bataljona SS-kapetan Kurt Rybka je komaj še dajal znake življenja. Ranjen je bil med napadom 3. bataljona 3. liške proletarske brigade na pokopališče 25. maja zvečer. To je bil že naš tretji juris in padalci so se ogorčeno borili za svoja življenja.

Ko je že kazalo, da bo nemška obramba popustila, je tja prihitel SS-kapetan Rybka. Komaj je začel streljati s svojo brzostrelko, je eden naših borcev vrgele svojo ročno bombo naravnost vanj. Bomba ga sicer ni povsem raznesla, toda njena eksplozija mu je prizadelo po vsem telesu hude rane, nekaj kovinskih drobcov pa mu je prebilo tudi pljuča.

Ko se je kapetan SS Rybka nezavesten zgrudil na tla, je bila ura natančno šest. Bataljonska zdravniška SS-poročnica dr. Helmersen in SS-podporočnik dr. Hermann sta storila vse, kar je bilo v njuni moči, da ga ohranita pri življenju. Poveljstvo nad bataljonom pa je prevzel njegov adjutant SS-poročnik Martelli.

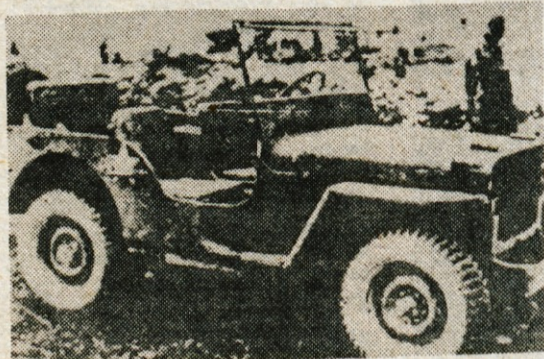
Naslednjega dne, 26. maja, je ob 14.45 v Drvar prišla tudi 3. četa 2. bataljona 92. motoriziranega polka, ki je krenil v napad na Drvar iz Bihača že prejšnje jutro. Ko je poročnik Martelli zvedel, da ima ta bataljon zvezo s komandantom svojega polka, je pohitel k telefonu.

»Tukaj obersturmführer Martelli iz 500. padalskega...«

»Tukaj pa polkovnik Hildebrandt. Za kaj gre?« ga je vprašal.

»Gospod polkovnik! Če imate zvezo s korpusom ali armado, vas prosim, če kar najhitreje pošljete pripravili znake za pristaneč,« je dejal Martelli.

»Tako bom posredoval vašo zahtevo,« je odgovoril polkovnik.

Nemci si ogledujejo Titov džip.

Čez nekaj minut je polkovnik poklical generala von Leyserja, ta pa štab 2. oklepne armade.

»Gospod general,« je začel govoriti Leyser. »Jaz sem. Grolmann.« se je oglašil Rendulicov načelnik štaba. »Sicer pa že prihaja tudi gospod general,« je dejal in izročil slušalko generalu Rendulicu.

»Padalci zahtevajo letalo, toda čim hitreje. To mi je sporočil polkovnik Hildebrandt,« je dejal von Leyser.

»Letalo? Zakaj pa ga potrebujejo? Ali so padalci rekli še kaj drugega?« je spraševal presenečeni Rendulic.

»Prav nič drugega ne vem, gospod general,« je govoril Leyser.

Rendulic je umolknil. Za to letalo sta delala le on in polkovnik Hagen. Leyser ni imel pojma o tej skrivnosti. Rendulic je namreč pred začetkom »konjevega skoka« ukazal, da bo na letališču v Bihaču nenehno pripravljeno letalo z oznako Rdečega križa. Bil je prepričan, da bo Tito v Drvarju ujet, in s tem letalom naj bi ga skrivoma prepeljali v Hagenovo vrhovno poveljstvo.

Pilot ni vedel, kakšna naloga mu je bila, njena, in je sedel poleg letala. Polkovnik Hagen mu je dejal, da je dodeljen generalu Rendulicu za »uradni polet« in da ne sme nihče, ne glede na to, kdo bi to bil, nikamor poslati.

»Poslajte to letalo,« je radostno vzklikal general. »Povejte komandantu letališča, da to moj ukaz, on pa že ve, za katero letalo gre. Poleti pa naj nemudoma,« je ukazal Rendulic.

Vsa zadeva v zvezi z letalom ni bila vsem jasna, kajti nihče ni preverjal, v katero namene potrebujejo letalo. Rendulic je bil dvomih. Ni se povsem zanesel, da so ujeli, čeprav je njegova prva misel bila, da SS-kapetan Rybka uspel s svojo nalogo. Motilo ga je tudi Kirchnerjevo obvestilo. Motilo ga je tudi Potokih. Kljub temu so Tito videli v Potokih. Kljub temu so upali, da bo letalo uporabljeno za človeka, mu je bilo namenjeno.

Letalo je takoj vzletelo in je pristalo Brežinah v Drvarju. Tam so esesovski vanj hudo ranjenega komandanta padalskega bataljona SS-kapetana Rybko. Rendulic je še kasneje zvedel, zakaj so padalci zahtevali letalo, in vedel, da je bil to njegov zahtev.

V Verigi uvedli delovno tekmovanje

V leški tovarni Veriga so julija uvedli delovno tekmovanje med temeljnimi organizacijami in prehodno zastavico je kot prva najboljša prejela orodjarna — Uspešnost merijo z doseganjem proizvodnega načrta, udeležbo delavcev na prostovoljnih delovnih in športnih akcijah, učinkom inovacij in s čistostjo delovnih prostorov — Marsikaj bo zdaj zlahka postoriti za izgled tovarne in njene okolice

Jubilej, šestdesetletnico tovarne, v leški Verigi slave malce neobičajno. Slave, smo zapisali. Resda so imeli tudi proslavo, toda v Verigi se je jubilej resnično razpotegnil do konca leta. Zakaj bi svojo pripadnost tovarni izkazovali le s proslavami, pokažimo jo z delom, so si rekli in uvedli delovno tekmovanje.

V tekmovanje je zajet celoten 1.450-članski delovni kolektiv, ne le delavnice, tudi skupne službe. Med seboj delovno tekmuje sedem temeljnih organizacij in delovna skupnost skupnih služb.

Julija so začeli in kot prva najboljša temeljna organizacija je prehodno zastavico prejela orodjarna. Te dni se je posebna ocenjevalna komisija spet sestala in pregledala bo, kdo je prehodno zastavico zaslužil avgusta. Tako bo šlo do konca leta, ko bodo izbrali najboljšega za vso polovico leta.

Najbolj zanimivo je seveda, kakšna so merila uspešnosti dela. Štiri merila so določili. Na koncu leta bo sindikat, ki akcijo vodi, sklical konferenco, na kateri bodo merila pretresli in rekli ali so prava ali jih je treba dopolniti, spremeniti.

Največ točk prinese seveda doseganje proizvodnega načrta, pri čemer upoštevajo tudi razmerje med planiranimi in dejansko opravljenimi delovnimi urami. Pri delavcih skupnih služb pa uspešnost dela ugotavljajo s povprečjem doseganja načrta delovne organizacije in z dejansko opravljenimi delovnimi urami. Pozna se torej, kdo najbolj pridno dela, kje je največ izostankov z dela, bolniških... Na podlagi prvega merila je moč doseči največ 70 točk. Prinese za 25 odstotkov presežen proizvodni načrt in 10 odstotkov opravljenih ur manj

kot so začrtali. Kot že rečeno, se je julija temu najbolj približala orodjarna, ki je po prvem merilu zbrala 55 točk, ostali pa niso segli tja čez 25.

Druge merilo upošteva udeležbo delavcev na prostovoljnih delovnih in športnih akcijah ter tekmovanjih. Število točk je odvisno od števila udeležencev na športnih tekmovanjih ali od števila opravljenih prostovoljnih delovnih ur. Največ je moč zbrati 20 točk.

Dokaj zanimivo je, da so med merila dali tudi učinek inovacijske dejavnosti. Merijo jih s prihrankom, ki ga inovacija prinese. Po tem merilu je moč zbrati največ 30 točk. Tako je julija na podlagi tega merila 9 točk prejela tozdr Vzdrževanje.

S četrtem merilom pa ocenjujejo čistoto delovnih prostorov in okolja. Čistočo pregledujejo štirikrat na mesec in če je vse vzorno pospravljeno prinese največ 15 točk.

V Verigi se že kažejo prvi znaki, da delavci za delovno tekmovanje vedo, da jih zanima. Produktivnost je porasla, delovni prostori so znatno bolj očisti kot so bili pred začetkom tekmovanja. Ko smo obiskali orodjarno, kjer so nam pokazali prehodno zastavico, smo zlahka ugotovili, da je vzorno pospravljena. Julija je prav orodjarna dobila največ točk za čistost delovnih prostorov in okolja.

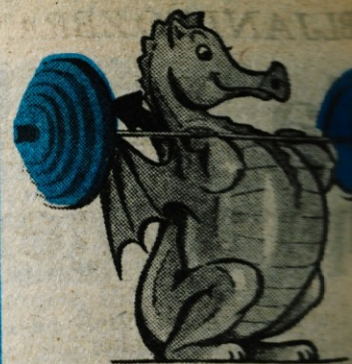
Marsikaj je zdaj moč v tovarni postoriti brez nejevolje in ukazovanja, so nam povedali v Verigi, posebej če gre za čistočo in urejenost. Na področju rekreacije so bili že preje izredno uspešni, o čemer pričajo tudi polne vitrine pokalov v sejni sobi. Tudi udarniške akcije so jim lastne. Celo delovna tekmovanja v proizvodnji pomnijo izpred tridesetih let.

Poleg upoštevanja inovacijske dejavnosti je torej največja novost prav upoštevanje čistoče in urejenosti, ki konec koncev samo po sebi prispeva k prijetnejšemu delu. Za koliko malenkosti zdaj najdejo čas in voljo. Tako so na primer čez noč nastala natančno zarisana parkirišča za viličarje in poslej stojijo v vrsti in ne kjerkoli že obstanejo po koncu dela.

Se nekaj bi radi zapisali. Veriga je zadnja leta veliko naredila za »industrijsko« čisto okolje. Iz tovarne se ne kadi več, saj so med prvimi prešli na zemeljski plin. Prav zdaj grade novo čistilno napravo, ki bo s svojo popolno dograditvijo v znatni meri

odpravila tudi uporabo pitne vode iz vodovoda. Toda pri čistosti in zunanji urejenosti tovarne resnično še niso naredili vsega. Asfaltirali so tovarniška dvorišča, toda marsikje je še moč najti navlako, odpadke, ki bi jih moral nekdo že pospraviti. Tudi malce več drevja, zelenja bi lahko zasadili. Morda bo prav delovno tekmovanje pri delavcih vzbudilo več pozornosti za čisto, urejeno tovarno, saj je nasploh zavest, da je lepše delati v čisti tovarni kot kaže pri nas treba vzgojiti. Res se ne moremo pohvaliti, da imamo vsepovsod lepo urejeno okolje, no, morda v lastnem vrtičku že, toda okoli tovarni stolpnice smeti in odpadki pač niso več »naši«.

Do konca leta bodo v Verigi prav gotovo marsikaj postorili. Zanimanje za boljše delo, za urejenost in čistočo tovarne so pokazali delavci, ne nazadnje tudi vodje temeljnih organizacij, ki jim ni vseeno, na katerem mestu se bo znašla njihova organizacija. Uspešnost pri delovnem tekmovanju bo brez dvoma odsevala tudi v uspešnosti dela vodij temeljnih organizacij, ko jih bodo ocenjevali ob zaključnem računu.

LJUBLJANA — Še LOKA — Mala in velika rana v hali Tivoli sta prva ni na naš največji športni dogodek. Od 26. septembra bo šlo to svetovno in enainšestdeset evropsko prvenstvo v nju uteži, imenovan S 82. Za to prvenstvo se vilo rekordno število tanc. Kar enainšestdeset bo, čeprav ima med federacija za dviganje kar stodvanajst članic bo rekordno svetovno stvo, saj bo svoje pokazalo nad štiristo valcev in najmočnejši na svetu.

Seveda organizatorji prvenstvom niso drhali rok, saj je bilo potrebno postoriti, da sta obe hali mala za tekmovanje, ogrevanje, da bo vse tako treba. Zadnje tekmovanje svetovni ravni je bilo v Ljubljani v hali Tivoli desetimi leti in hala ni takem stanju, da bi lahko jela v svoje okrilje šport svetovni ravni. Toda, torji svetovnega prvenstva dviganju uteži so zavili ve in dvorani sta taki kot ta biti. Prvi tekmovalci so že v Ljubljani. Navd nad tekmovalnimi posebnostmi nad tistimi, ki trebni za ogrevanje prostora čilnimi nastopi. Vaditi se po hodnikih ali celo po

Predsednik krajevne skupnosti Voklo in član balinarskega kluba Jože Zupan: K sodelovanju smo povabili kolektiv kranjske pekarne.

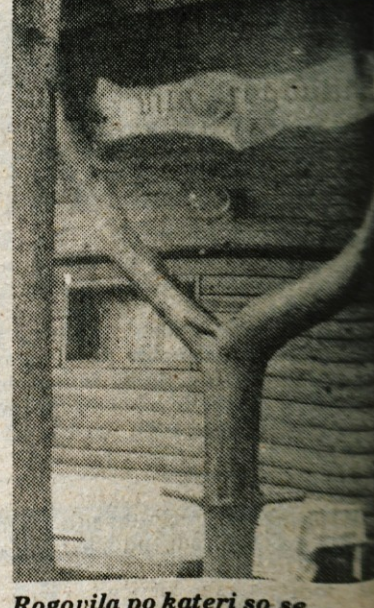
Predsednik balinarskega kluba Rogovila Peter Vodnik: Vabimo ljubitelje balinarja in oddiha v naravi, da nas jutri dopoldne obiščejo.

Tajnik kluba Stanko Petek: Klub je uradno registriran in naša prva ekipa že tekmuje v gorenjski B ligi

Tehnični vodja Jože Križaj

Rogovila po kateri so se poimenovali

Rogovileži iz Prebačevega

Jutri ob 8. uri zjutraj bodo v Prebačevem odprli balinišče Rogovila, ki so ga domačini zgradili s prostovoljnim delom. Po krajiški proslavi bo sledil balinarski turnir, na katerem se bodo pomerili balinarji iz Čirč, Primskovega z dvema domačima ekipama. Rogovileži pripravljajo tudi pogostitev za obiskovalce. Če bo deževalo, bo prireditev naslednji dan.

V vasi ni gostilne, kjer bi se fantje in moške lahko zbirali in se poveselili. Nas je pa kar nekaj, ki smo že od otroških let radi skupaj. Sklenili smo, da tako ne gre več in, da moramo poskrbeti za primeren prostor, kjer se bomo lahko sešli po delovnem dnevu ali ob koncu tedna in kjer se bomo lahko zabavali in rekreirali. Rečemo storjeno. Kupili smo star čebelnjak, eden od nas je za Savo odstopil svoj part in kmalu zatem, pet let je tega, je pod vasjo zrasla kočica, vikendica ali vila — Rogovila. Ime smo ji dali po zanimivi vili pred vodom. Postavili smo jo tako, da ni bilo potrebno

podreti nobene smreke ali drugega drevesa. Še celo več; ko smo urejali okolico, smo na gozdne jase posadili skoraj 80 mladih smrek.

Tako pripovedujejo Rogovileži. Približno 30 jih je, ki so vključeni v društvo. Moški srednjih let pa tudi mlajši. Vila je postala nekakšno zbirališče vasi. Prostor za boljše spoznavanje s sosedi, središče družbenega življenja. Saj sem ne prihajajo le člani, sem zahajajo tudi številni drugi krajanje, cele družine. Tu pripravljajo praznovanja, proslave ali pa se enostavno zberejo v prostem času. Skrbijo za red in v vseh teh letih še ni bilo

ob vili Rogovili še nobene izgreda, okolica je vedno čista in pospravljena.

Ker pa se vse dni ne da enostavno sedeti in se pogovarjati, so letos pozimi začeli razmišljati, kako bi družabno življenje popestrili. Predvsem so menili, morajo poskrbeti za rekreacijo. To za takšno, ki bo privlačevala mlade in stare. Tako je nastala zamisel o izgradnji balinišča in ustanovitvi balinarskega kluba Rogovila. V približno dveh mesecih se je včlanilo čez 40 članov in spomladi so pljunili v roke in začeli z gradnjo. Jutri dopoldne pa bo na njihovem balinišču že prijateljski turnir. V tem času so uredili lepo balinišče, napeljali elektriko, uredili razsvetljavo, ograjo, skratka uredili balinišče tako kot je treba. Vse so delali prostovoljno in so opravili 3420 udarniških ur. Menijo, da ni prav nič pomembno koliko je kdo

delal. Vsak je prispeval po svojih močeh in zato je nesmiselno ugotavljati kdo je boljši in kdo slabši. Tudi drugi vaščani so veliko pomagali s traktorskimi vožnjami, z materialom, tako da denarnih stroškov skoraj ni bilo.

Že v času izgradnje balinišča pa so člani balinarskega društva začeli redno trenirati in že njihova prva ekipa tekmuje v gorenjski balinarski B ligi. V ponedeljek so se pomerili z ekipo radovljanskega Alpetourja in si priskrbeli prvo točko.

Vendar predstavitev Rogoviležev ne bi bila popolna, če ne bi pogledali društvene dejavnosti v kraju malo širše. Prav tako zagnani kot v svojem društvu, so tudi v drugih društvih v kraju in krajevni skupnosti. Tako so med aktivnimi člani gasilskega društva Prebačevo, ki se ima pohvaliti z uspehi, so med organizatorji dela v

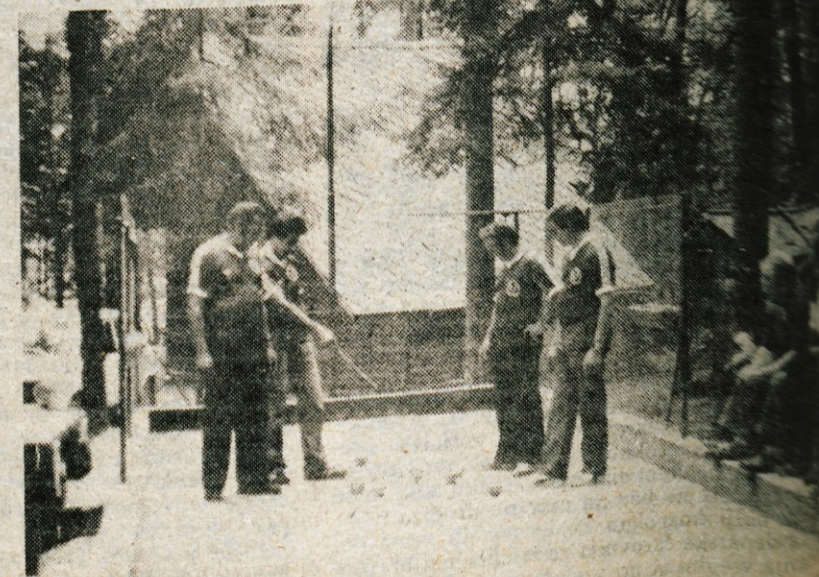
športnem društvu Jakob Štucin, kjer so posebej aktivni kolesarji, nogometaši in smučarski tekači, delujejo pa tudi nekatere druge sekcije.

Le za kulturno-umetniško društvo nimajo primernih prostorov in je dejavnost, ki je bila pred desetletji prav tako živa, zamrla. V nekdanjem kulturnem domu je trgovina, v gasilskem domu so našli prostor za druž-

benopolitične organizacije, večje dvorane pa nimajo.

Sicer pa, menijo, se da z dobro voljo in solidarnostjo ter pripravljenostjo za delo marsikaj narediti. To so dokazali z izgradnjo balinišča oziroma z ureditvijo celotnega prostora za rekreacijo, z uspešno izvedbo kolesarskih dirk in tako, so pričani, tudi ne bo prevelik problem urediti cest-

ne razsvetljave v krajevni celotni krajevni skupnosti Voklo. Le cestje je dobila preveliko 1962, je prevelik zanje. Na ureditev prometne prometa levem bregu Save morali še kar nekaj počakati. Ureditev reč ni v sedanjem njeročnem planu.

Balinišče so zgradili s prostovoljnim delom. Na sliki prva ekipa med treningom.

Lala Tivoli pripravljena na velik dogodek

V Ljubljani pričakujejo, da bodo padali svetovni rekordi kot stavo. Med prijavljenimi tekmovalci je kar trinajst svetovnih prvakov in to je že obet, da SPEDU 82 res kvaliteten. Ljubitelji dviganja v uteži bodo Ljubljani videli pet svetovnih prvakov iz SZ. Med njimi je vsekar najbolj zanimiv svetovni rekorder in olimpijski zmagovalček v kategoriji do devetdeset kilogramov Jurik Vardanan. silak je od leta 1977 postavil kar dvaintridesetkrat svetovni rekord in od tega naprej ga še nihče ni pregal. Njegov svetovni rekord kar 415 kilogramov v bialonu. V reprezentanci SZ je absolutni svetovni rekorder 457,5 kg Anatolij Pisarenko. Iz Bolgarije so štirje svetovni rekordi, medtem ko iz NDR prijeta dva.

DOBRE PRIPRAVE NAŠIH ŠKOFJI LOKI

Med najboljšimi dvigalci uteži celega sveta bo tudi reprezentanca Jugoslavije, ki se to svetovno prvenstvo pripravljajo v Škofji Loki. Tu je trinajst dvigalcev uteži in deset bo nastopilo v Ljubljani. V prani Poden trenirajo Petar ajdič, Rajko Dimc, Beriša km, Karlo Horn, Slavko Foj, Vladimir Zrnič, Ivan Doro, Luka Rodman, Zlatko Juri, Zdenko Korpar, Aleksander alič, Ivica Soldo in Slobodan banovič.

Vse priprave so bile lečos drejene svetovnemu prvenstvu, ki se prične jutri v Ljubljani, je dejal predsednik

trenerske komisije Miran Maširovič. »V Škofji Loki smo v teh dneh že tretjič in tu treniramo po deset dni. V glavnem smo v dvorani Poden lahko zadovoljni s pogoji, ki jih imamo za trening. Pa tudi v hotelu Transturist, kjer smo nastanjeni ni nobenih

problemov. Skratka, pogoji za naše delo so skoraj idealni.«

Kaj lahko pričakujemo od naših dvigalcev?

»Naše ambicije za ekipni plasman in med posamezniki so skromne. Vsaka uvrstitev med prvih deset na svetu bo za nas uspeh. Če bomo imeli med deseterico tri, bomo zadovoljni. Pričakujemo nove državne rekorde. Naša mednarodna organizacija ima 112 članic in tu bo rekordno število nastopajočih. Vemo tudi, da bodo na tem svetovnem prvenstvu, ki je dve leti pred letnimi olimpijskimi igrami, padali svetovni rekordi.

Če ne bo poškodb, potem največ pričakujemo od Šurbanoviča, ki bo nastopil v super teški kategoriji, Zrnič, ki bo dvigal v kategoriji do 90 kg, in Brajdiča, ki bo dvigal v kategoriji 52 kilogramov. To naj bi bili naši trije aduti, ki naj bi prišli med prvih deset.«

D. Humer

Prtljaga noče z mano

DOPUSTNIŠKE IVERI DOMAČEGA TURISTA

Sodim — kar z zadovoljstvom smem povesti — med tiste domovino ljube, ki avgusta tekli častni turistični krog, vedo, da se turistična veja že hudo izrpa v brezupnem prizadevanju, da iz deviznih korenin iztisne še kak dolar več. Avgusta torej smo se domači turisti hitasto podali na devizno majave barikade turizma, da bi zelo trudnim in hudo ravnodušnim pričakovalcem deviz ali vedeti, da smo solidarni.

V plemenitem miljeju dubrovniškega turističnega naselja se neustavljivo spogleduje s prečudovito naravo, ki pošteno zadušila zamaknjeno spoštovanje. A kaj, ko plemeniti milje porodi tudi plemenito brezčelnje, ki je Jugoslovanu po tradiciji več kot črna podlaga za kritično razmišljanje vrst.

Na splošno smo dokaj poslušni odjemalci turistične ponudbe, plahi kontinentalni turisti, ki se boje, da ne bi s svojimi provincialnimi navadami užalili visokoprosionalnih turističnih avtoritet, ki uživajo svojem kraljestvu. Povrh vsega pa smo golji in samo le dinarski solidarniki, poabljeni turisti takorekoč, ki so jim turistične širjave in planjave omejene.

Dinarski reševalci so praviloma v tesni zadrugi, ko spoznajo trdoživo zalogo ponujene pomoči: posebne življenjske ideologije, etike — pustimo estetiko! — turističnih ponudnikov ne bodo nikdar spremenili! Devizno pridobitništvo je njih edini, prvi, drugi in zadnji življenjski imperativ. Dogma.

Bodi!

TAKSI
Če ne veš, kako priti za obzidje Dubrovničke, je najbolje in edino, kar ti ostane, da prepustiš usodi in naključju. Nikarte pravevati ravnodušnih receptorjev, saj ti povedali toliko, kot se jim zdi in za spec navrgli še toliko, da bo stvar še bolj komplicirana.

Znajdi se in prav ti je! Dubrovnik, kulturni, duhovni, svetovljanski pozna ves svet, ti pa zdaj obiraj sadove svoje topografske nerazgledanosti!

Voznik »lokalca« na magistrali se nas smili. Angležinja ponudi sprevodniku sto letih, novih bankovcev, da bi v zameno dobila zmečkan papir za 23 dinarjev. Sprevodnik ne bev ne mev ne drobiža. Očitno bulji skozi okno!

Dam mu petdeset dinarjev. Sprevodnik ne bev ne mev ne drobiža. Očitno bulji skozi okno.

veseli, da se sploh peljejo.

Zabave sprevodnikov izvrstno dopolnjuje dovtnost voznikov.

Majhna vaška postajica in na njej majhen mož, domačin. Zdravimo na postajico, mož drobenclja proti prvim vratom, tedaj pa pohodi režeči se »majster volana« plin in rrrrrrrn. Že smo spet na cesti! Mož debelo pogleda. Angležinja vidno prebledi. Šofer uživa.

Ker mi te pikantne uganke avtobusarjev ne uspe razvozlati in ker me grabi že prvi poniglavi strah pred avtobusarskimi veličinami in njihovimi hecnimi domisljicami, se mi zdi varneje vzeti taksi.

»Stalo vas bo 600 dinarjev, znate,« samoočrambno preceni moje zlizane kavbojke takstist.

»Znam. Vi samo vozite!« Presneto trdo bučo bi že morala imeti, da me ne bi o nesluteno možnih prevoznških tarifah izučile smeje potegavščine avtobusarskih avtoritet.

Divje razkačen nad »norci« v prometu, vznejevoljen zaradi nikakvega turističnega obiska, resigniran zaradi omalovažujoče, kritizerske podobe njegovega poklica v javnosti — ma kakav taksimetar, bogaim! — kot tren prevozi tistih deset kilometrov.

RUČAK

Zajtrk, kosilo in še posebej večerja so tujemu agencijskemu gostu sveto opravilo. Zdi se, da noben tuj gost noče zamuditi klepetavega nemira snežno bele jedilnice, črno-belih natarjev, nihče se noče upreti neustavljivemu pohlepu po hrani. Kot da leto in dan ne bi počenjali ničesar drugega kot drveli na kosila in večerje. Pri dinarskih potrošnikih je drugače: čar snežno belih jedilnic jih prav nič ne briga, če niso lačni in poživljajo se na kosilo — plačano v paketu — če so jih že zarana »začarale« druge restavracije in šanki.

Princeska ji pravim. Odgovetela še ni, še se trudi iz globokega dekolteja iztisniti kar največ. Obлека je konfekcijska kot je konfekcijski močiček poleg nje, ki nenehno brezdušno prežvekuje. Dama z visokostnim pogledom in s krepko pristrženimi nohti, na katerih je rdečilo brez vsakega lepotegega haska, ne more skriti, da skupaj z močičkom sodi med tiste medle, sive mestne obraze, ki kot žrtve brezpomembnih službic tekajo enajst mesecev po uličicah nekje na Bavarskem.

Hladne, mišje princeskine oči temnijo, ko je kosilo vendarle mrzlo! Nezaslišano! In »mineral wasser« — »main god«, kot mlakuža!

Princeski gre v slast prav vse. Na krožniku nikdar ne pusti niti mrvice.

A, glej! Nekega dne je njeni eleganci vendarle hudo napoti njena požrešnost. Nenadoma se ji zatakne v grlu, hrkne kot star konj, se davi, moli jezik, kolca.

PETKOV PORTRET

Anastazija, Anita, Ana

Prav taka je kot vse druge gimnazijke; mlada, živahna, prikupna, neposredna. Ko govori, pozorno poslušam, iščem napake, ki bi jih utegnila napraviti. Zaman. Prav nič se ji ne pozna, da je, petnajstletnica, odšla s starši v Ravenburg, ko ji je bilo komaj sedemnajst mesecev.

Anastazija Tičar, ki jo, tako je bolj pripravno, kličejo kar Anita ali Ana, je kljub dolgemu bivanju ostala prava Slovenka. Da je njeno mesto v domovini, sta jo učila starša. Tudi osem let v nemški šoli ni omajalo njene trdnosti.

Domovino in slovenski jezik je spoznavala pri slovenskem dopolnilnem pouku. Tudi doma, kjer ima še mlajšega brata,

ca, so vedno govorili slovensko. Posegala je po slovenskih knjigah, mislila po slovensko ...

Kar predolgo je trajalo, preden so v Preddvoru zgradili hišo in se odločili, da pridejo nazaj. Kajti Anita je, kolikor bolj je odrasla, vse bolj vleklo domov. V Nemčiji so ljudje drugačni. Hitijo za zaslužkom, nimajo časa za prijateljstva, za sproščen klepet, igre. Ne le odrasli, tudi otroci niso taki kot pri nas.

Prave prijatelje je Anita spoznala šele v Preddvoru. Obiskovala je peti razred, ko se je prvič, med nekimi prazniki, vključila v pouk v pred-dvorski šoli. Takrat je spoznala Matejo in številne druge vrstnike, ki so jo sprejeli medse brez predsodkov. Od tedaj je zahajala v njihovo šolo, kadar je le utegnila.

Starši in bratec se bodo za vedno vrnili šele oktobra. Anita je prišla že med počitnicami. Da bi bila čim več z Matejo, pri kateri zdaj stanuje, s katero deli sobo, mladostne radosti in skrbi in da bi uredila vse potrebno za vpis v prvi letnik pedagoške smeri v kranjski gimnaziji. Pošteno jo je skrbelo ali jo bodo sprejeli ali ne.

S sošolkami in sošolci se razume, kot bi že nekaj let gulili iste klopi. Radi jo imajo in so ji pripravljeni pomagati, če bi bilo treba.

Strah jo je predvsem kemije in fizike. Znanja iz teh predmetov ji najbolj manjka. Učitelji v nemški šoli so ga zahtevali manj, tudi v odnosih z učenci so bili bolj popustljivi.

Slovenščine se ne boji tako zelo. Morda le spisov, saj ji kljub branju slovenskih knjig manjka besedni zaklad. V nemščini bi lahko popisala pet strani, v slovenščini bo, vsaj nekaj časa, težje.

Sošolci se ji čudijo, zakaj je med tujimi jeziki izbrala angleščino in ne nemščino, ki ji gladko teče. Prav zato, odgovarja Anita. Nemščino že obvlada, v angleščini pa je še dovolj praznine. Rada bi se čim več naučila.

Njena neomajna volja obeta, da bo nekoč postala dobra učiteljica.

H. Jelovčan

Princeskino davljenje nam je imenitna zabava. Do poslednje večerje smo si z njo, v nemem, a smrtnem sovraštvu.

ZIVKO

»Halo, oči? Oči, si ti?« Tanke stene so zvočno povsem propustne.

»Kako je v Ljubljani? Kaaaaj?... Je avto hudo poškodovan? Kako se ti je vendarle zgodilo!«

Živko, ki z nami preživlja noči v sosednji sobi, do onemoglosti navija punkerje, vsak dan deset do dveh pričaka telefonski očičev poziv. Oči telefonira točno deset do dveh, tedaj najbrž, ko gredo iz pisarne zadnji vztrajneži. Telefonijada Ljubljana — Dubrovnik na državne stroške traja pol ure.

»Oči! Oči moj,« zdaj govori dopustniška mami, kakšna krasota je tu. Morje čisto, narava, da bi jo poljubil, hrana superena. Čudovita vila je v zalivu, hotelska je in lahko bi jo drugo leto ali že letos vzeli v ... Kaaaaj? O bog, kaj si vendarle ...

Mamici vzame sapo, oči je očitno z avtom treščil. V hipu je zaliv pozabljen pa mondena vila ... Srce zastane, čuti se trepet v glasu in v mislih se mota samo — s kom je bil?

Mami nič več ne žvrgoli o krasni vodi, punkerji so utihnili, Živko zbežano hodi po terasi.

Ob šestih zjutraj zazvoni telefon.

»Hvala, što ste me probudili ...«

Tiho so se zaklenila vrata. V sosednji sobi deset do dveh zdaj telefon žalostno molči ...

DANCING

Ko zaveje topli večerni poznopoletni veter, se vse živo in od žarkega sonca napol živo privleče na dancing.

Brhka dekliča severnih dežel so prignale iluzije čustvenega srca.

Ob ograji in na njej kar poka v napetih plečih čokoladno rjavih mladcev, ko si malomarno, a skrajno profesionalno ogledujejo ženski razstavni material na terasi.

Z narcisoidno zaverovanostjo v svoja široka pleča, ozke boke, modre oči, pridrsa do mladenk poklicni dancet. Pomoli neprižgano cigareto in si velikodušno pusti prižgati. Potegne prazni stol, se v pozdrav zareži, zapuha zdaj v eno, zdaj v drugo severno deželo in začne se plodna mednarodna konverzacija.

»How vi like hier, a cure?« Dekleti zažvrgolita, da one mnogo, mnogo like hier. »You dancati, a, cure?« Deklici kimata. Zdaj zdaj se bo usodno odločilo, katera si bo dala streti srce.

Stasita južna dežela nesporno uživa, ko neprikrito, domala nesramno bulji v potencialno stirto srce; dekleti otrpneta, se zbežano nasmihata.

»Ajmo, mala!«

Svetlolasko je kar odneslo proti plesišču, za njo so v preračunanih vzgibih telovadila široka pleča. Druga »gerla« je hip nato zvabila na plesišče naslednja

brkata, temna garnitura — z jasnim, nedvoumnim migljajem prsta.

Uro zatem sta se sever in jug pobrala z dancinga tja k morski obali, da bi v mirnem sožitju okrepila plodno mednarodno sožitje in prijateljstvo.

PRTLJAGA NOČE Z MANO

Čilipi, dubrovniško letališče, niso Heathrow, londonski letalski Babilon!

Na Heathrowu so mi nekoč v vljudni angleški uradni govorici pojasnili, da je z mojo prtljago vse OK, da gre iz »domestic line« naravnost in ekspres na JAT — naj me, »my dear« sploh in nikakor ne kopni srce v skrbi, ker je na tekočem traku ni bilo.

Oddam prtljago, vozni listek, ko se objavi, da ima letalo za Zagreb nekaj ur zamude. Letalo iz Dubrovničke, ne Heathrowa, da ne bo pomote! Pravim vam, da Čilipi niso Heathrow in naš JAT ne BOAC, čeprav bo ubogim Jatovcem, ki jih kar naprej »jokiramo about timesa« v neizmerno uteho, če kdajpakdaj le povemo, da so Angleži od tistega hipa, ko je letalo BOAC zamudilo nepojmljivih minuto in deset sekund in trideset stotink, utrnila iskriča krilatica: BOAC ali »better on a camel« (bolje na kameli). Popade me panika. Nekaj ur zamude pomeni lahko tudi: ne danes. Naprej to pomeni: nazaj. Lokalni avtobus, ki me vzame ali ne ali svojevrstna subrovniška taksi-tarifa. Ne, na prvo letalo!

Vzelo bi me letalo za Ljubljano. Zdrvim k okencu, dobim denar nazaj, plačam novo vozovnico. A kje je prtljaga?

»Idite vi samo lepo sami tamo in uzmite je!«

Zdrvim do zbiralnice, kjer me med prtljago ne puste. Zdrvim nazaj, kjer gospodične, ki je vzela prtljažni listek, tudi ni nikjer več. Rdeči lučki na semaforju utripata, letalo bo zdaj zdaj vzletelo ...

Prtljage ne morem dobiti, prtljaga enostavno noče z mano!

Zapisnik na aerodromu Ljubljana. Povem, da bi bila najbolj nenavadna stvar v kovčku liter vina in konec »žajfe« s hotela, nakar uslužbenec žalostno zavzdihne, da ima veliko potnikov v potovalki liter vina, ukradeno mlo in hotelsko brisačo. Menim, da bi bila še najbolj karakteristična stvar deset drobnih kamenčkov z obale, zavitih v pomečkan robec.

Vrnili so mi kovček. Potovalka pa je še vedno na domačih linijah.

Ne skrbi me, če bi zašla na tuje letalske linije. Nemudoma bi jo poslali v Jugoslavijo, saj je njena vsebina nesporno jugoslovanska: spodnji del ženskih kopalk, dežnik, oškrabanih deset dek sira, četrtil kile špaha, 20 do 24 dkg pralnega praška, 100 DM — »dojče mark«, zamenjanih pod mizo v hotelski restavraciji — in kile kave, zavite v zunanje politične strani revije z naslovnicco Kdor visoko leta, nizko pade.

Če pa jo odpre jugoslovansko oko, potem smo — majka mila — z mojo potovalko opleli!

D. Sedej

JESENICE – GOSTOV IZ BJELOVARJA NI BILO – V soboto popoldne bi morala biti v jeseniškem letnem bazenu kvalifikacijska vaterpolska tekma med moštvi kranjske Iskre-Telematika in Mladosti iz Bjelovarja. Toda tega kvalifikacijskega srečanja, ki naj bi odločal o novem drugoligašu, ni bilo. Gostje so namreč poslali telegram, da jih na srečanje ne bo. Tako so vaterpolisti Iskre-Telematika avtomatično postali drugoligaši. Da pa Jeseničani ne bi ostali brez tekme, je bilo odigrano prijateljsko srečanje me Iskraši in kadeti kranjskega Triglava. (-dh) – Foto: I. Kokalj

Streljanje

Strelci v Preddvoru

Predosleje – Strelska družina Franc Mrak iz Predoselj je pripravila na novem strelišču za malokalibrsko puško v Preddvoru tekmovanje v streljanju s tem orožjem. Na tekmovanje so bili vabljeni tudi člani organizacij Zveze borcev iz Koprivice, Britofa in Predoselj. Tako so tekmovali člani Zveze borcev, strelci organizatorja – članice, člani, pionirke in pionirji.

Med člani organizacij Zveze borcev je z 62 krogi od 100 možnih zmagal Jože Mikuž pred Mirom Krkočem, Darkom Mugerlijem, Lovrom Krničarjem in Francem Omanom. V tekmovanju članov Strelske družine France Mrak je slavil Miran Gričar s 77 krogi od 100 možnih. Sledijo Tone Markič, Srečo Jerman, Franc Strniša in Jože Sitar. Med članicami predoseljske strelske družine sta bili najuspešnejši Nada Markič in Elica Globočnik, med pionirji Jani Umnik, Zdravko Markič in Jože Bizjak, med pionirkami pa Mija Strniša in Alenka Bogataj.

J. Sitar

Nogomet

V nedeljo nove točke Triglavu

KRANJ – Po štirih kolih letošnje slovenske nogometne lige so kranjski nogometaši osvojili dve točki. Na domačem terenu so visoko premagali kamniški Stol. Tudi na gostovanjih niso igrali slabo, a športna sreča jim je vsakokrat zagodla.

V nedeljo ob 15. uri se od moštva Triglava pričakuje, da bodo osvojili novi par prvenstvenih točk. V goste na stadion Stanka Mlakarja namreč pride ljubljanski Slovan. Gostje iz Ljubljane niso slabo moštvo, a vseeno pričakujemo, da bodo Triglavani zaigrali borbeno in kvalitetno in goste premagali. -dh

Pričakovane zmage

Godešič – Z zmago Jelovice v Žireh nad Alpino se je pričelo tekmovanje v škofjelovski občinski nogometni ligi. Druga srečanja so se končala s pričakovanimi izidi. Izjema je bilo srečanje med Gorenjo vasjo in Kondorjem, kjer so domačini s težavo ugnali borbeno goste. V tekmovanju pionirjev preseneča le zmaga Reteč nad ekipo LTH.

IZIDI 1. kola – člani: Reteče II : Polet II 4:11, Alpina : Jelovica 1:3, Kondor II : Polet 0:9, Gorenja vas : Kondor 1:0, pionirji: Kondor : Gorenja vas 3:0, Alpina : Polet 11:0, Reteče : LTH 3:2.

J. Starman

Prvi tek na Soriško planino

SORICA – Športno društvo Bača-Podbrdo in športno-rekreacijsko društvo Sorica bosta v soboto ob 16. uri organizatorja prvega teka na Soriško planino. Ta tek zamenjujejo za tek, ki je bil na progi Podbrdo-Sorica-Podbrdo. Start teka bo pred objektom KS.

Tek je posamičen, daj bodo tekmovalci razdeljeni v kategorije moški A do 40 let, moški B nad 40 let in kategorija C, ki je za ženske. Za ta tek se lahko prijavijo uro pred startom, proga pa je dolga 12 km. -dh

Začenja se sezona krosov

TRŽIČ – Jesen je pred vrati, s tem pa je prišel tudi čas atletskih tekmovanj in sezona jesenskih krosov. Tega se zavedajo tudi v Trziču, saj so že razpisali nekaj takih jesenskih srečanj.

Danes naj vas povabimo na občinsko prvenstvo v atletiki, ki ga bo odbor za športno rekreacijo pri TKS Trzič pripravil na igrišču osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici pri Trziču v sredo, 22. in v četrtek, 23. septembra, obakrat s pričetkom ob 15. uri. Pri izvedbi tekmovanja bo sodelovala tudi atletska sekcija TVD Partizana Trzič.

Tekmovalci in tekmovalke, ki se bodo prijavili do srede, 22. septembra do 12. ure v pisarni TKS Trzič, Bračičeva 4, ali po telefonu 50-342, bodo lahko merili moči v teku na 100, 800 (ženske) 1500 (moški), skoku v daljino in višino, metu kroglice ter štafetnem teku 4 x 100 m.

Pravico nastopa imajo vsi občani Trziča in Radovljice, vseh starosti, tekmovanje pa bo potekalo ločeno v moški in ženski konkurenci posamezno in ekipno. Tekmovanje bo potekalo tudi v troboju, vsak pa si bo tri discipline, v katerih bo tekmoval, izbral sam.

Za vse najboljše so pripravili tudi medalje, za ekipe pa pokale.

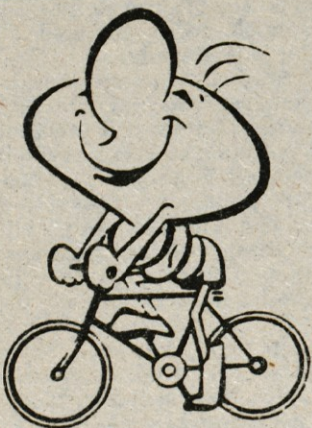
J. Kikel

Šah

Brane Deželak doslej najuspešnejši

Kranj – Po dvomesečnem premoru so kranjski šahisti nadaljevali z rednimi mesečnimi srečanji na turnirjih. Septembrskega hitropoteznega turnirja se je udeležilo 16 igralcev. Zmagal je Dušan Joković pred Deželakom, Bulatovičem, Krekom in Simončičem. Po osmih turnirjih za hitropotezno prvenstvo Kranja vodi Brane Deželak s 65,5 točke pred Jokovičem 61 točk, Vojčičem 43 točk, Bulatovičem 29 točk itd.

D. J.

Vsi na kolo za zdravo telo

KRANJ – Športno društvo Kokrica, Integral, Kokra, Partizan Smlednik in ŽSD Ljubljana bodo v nedeljo organizatorji tretje trim akcije med Ljubljano in Kranjem z geslom »Vsi na kolo za zdravo telo«.

Startna mesta bodo med 8. in 9. uro v Ljubljani (stadion ŽSD Ljubljana), Kranj (stadion Stanka Mlakarja) in v Smledniku pred domom KS. Dolžina proge je 65 km in poteka v celoti po asfaltirani cesti. Cilja sta v Ljubljani in Kranju, startnina pa je 30 dinarjev. -dh

Avto moto šport Z drzno vožnjo do drugega mesta

Velike mednarodne motociklistične dirke v razredu do 125 kubičnih centimetrov v češkem mestu Karvina so se udeležili tudi trije naši tekmovalci: Pintar, Hmeljak in Pavlič. V konkurenci 25 dirkačev iz Švice, Zvezne republike Nemčije, Madžarske, Avstrije, Nemške demokratične republike, Švedske, Finske in Nizozemske so že na treningu presenetili z dobro vožnjo, saj je bil Pavlič prvi, Pintar tretji in Hmeljak enajsti. V dirki za trening bi kmalu prišlo tudi do nezgode, potem ko je prireditelj poslal na progo rešilni avto v smeri proti tekmovalcem. Dirkači so se komaj rešili trčenju. Zaradi slabe organizacije je prireditelj številne pregovoril tekmovalce, da so naslednji dan štartali. Takoj po štartu je vodstvo prevzel Kranjčan Janez Pintar in ga držal do četrtega kroga, ko mu je med vožnjo nenadoma ugasnil motor. Predno je Janez ugotovil napako (padel mu je kabel z akumulatorja) so mu ostali tekmeči že močno pobeželi. Vendar je v nadaljevanju z drzno vožnjo prehitelval motocikliste drugega za drugim, nazadnje še Švicarja Ruttimanna in na koncu pripeljal skozi cilj kot drugi za Alojzom Pavličem iz Novega mesta. Robert Hmeljak je bil peti. Naslednja dirka bo v avstrijskem Zellwegu.

M. Jenkole

Štirideset kilometrov za stavo – Na kranjskem stadionu smo bili v soboto priča nenavadnemu dogodku. Štefan Poredoš z Oreška pri Kranju je brez posebnega treninga v štirih urah in petih minutah pretekel 40,4 kilometra oziroma 101 krog atletske steze okrog stadiona. Teči je začel pet minut čez dve popoldne, končal pa deset minut čez šest zvečer. Razlog za tek je bila stava za zaboj piva, ki jo je Štefan prejšnji večer sklenil s prijatelji. Do 82 kroga je tekel v navadnih čevljih, naprej pa v nogavicah. – M. Chvatal

Tisoč kilometrov Alpine – Včeraj je odšlo na sedemdnevno pot po Sloveniji deset delavcev žirovske Alpine, članov tekaške sekcije smučarskega kluba Alpina, ki so v poletnih mesecih dilce zamenjali s dirkalnimi kolesi. V svojevrstni akciji, ki jo je podprla delovna organizacija, bodo Jernej Kos, Robert Vehar, Martin Belentin, Stan Stanonik, Srečo Kavčič, Lojze Oblak, Franci Pečelin, Jože Stanonik in Zoran Kopač obiskali vse Alpinine prodajalne v naši republiki. (H. J.)

Rokomet

Jutri v Šk. Loki Alpines : Trogir

Kranj – Rokometašem in rokometistkam v republiških rokometnih ligah so se s svojim prvenstvom pridružili še prvotilgaši ter člani v medrepubliških rokometnih ligah. Že jutri pa se bodo pričela tekmovanja tudi v I. B. zvezni rokometni ligi, kjer bodo gorenjsko zastopale rokometiške Alpines. V prvem kolu se bodo pomerile pred domačim občinstvom jutri ob 19. uri v športni dvorani Poden v Šk. Loki. Srečanje Alpines : Trogir 73 je pomembno za obe ekipe, zato se obeta izredno zanimivo in borbeno prvenstveno srečanje.

V medrepubliški rokometni ligi za moške rokometiške Jelovice gostujejo v Ajdovščini pri ekipi Lipe, Predvorčanke pa pri ekipi Koke.

V moški republiški rokometni ligi bo jutri in v nedeljo na poredku že tretje kolo. Po dveh neuspešnih gostovanjih se bodo rokometiške trziške Peka prvič predstavili domačemu občinstvu v nedeljo ob 10. uri na igrišču pri OŠ Heroja Bračiča v Bistrici pri Trziču. Srečanje Peko : Aero Celje je pomembno predvsem

za ekipo Peka, ki je v ponedeljek osvojila pokal mladosti za področje Gorenjske v finalnem srečanju proti ekipi Vence. V ženski rokometni ligi bo jutri ob 18. uri zelo zanimivo prvenstveno srečanje v Dupljah, ko se bosta pomerili ekipi Dupelj in Polane, v nedeljo ob 19. uri pa bo v Bistrici pri Trziču prvenstveno srečanje Peko : Burja.

V drugi moški republiški rokometni ligi se bodo v nedeljo pomerile Omeniti velja, da Predvorčanke niso jejo z serijo uspešnih iger in da lahko pričakujemo ugodnih rezultatov. Rokometiške Zabnice bodo jutri gostovale Grosupljem. V ženski ligi sta na spore dve pomembni srečanja jutri ob 18. uri: Selcah Alpines : Jadran in ob 19. uri Kamnik : Izola Bv Kamniku.

V mladinski republiški rokometni ligi se bodo v nedeljo ob 10. uri pomerile Jelovice pomerili z ekipo Olimpije, ekipi gostujejo, mladinci Peka pa proti Mladinke v skupini – center bodo pomerile Kamnik : Itas Koper. Predvor : Olimpija in Alpines : Dupelj.

Pred dvajsetim mednarodnim atletskim mitingom Kranj '82

Atletska elita v Kranju

KRANJ – Atleti Triglava iz Kranja se skrbno pripravljajo na letošnji že dvajseti mednarodni atletski miting, ki ga vsako leto organizirajo v okviru športnih tekmovanj ob kranjskem občinskem prazniku. Letos je poznejši datum te kvalitetne atletske prireditve, 28. september, ker bodo le s tem lahko dobili kvalitetno atletsko udeležbo.

V moški konkurenci so namreč zagotovili nastop Dragana Zdravkovića na 1500 metrov, v daljavi bo nastopil Milan Spasojević in v metu kroglice četrti letošnjega evropskega prvenstva v Atenah Vladimir Milčić. V teku na 1500 metrov bo Zdravković imel ob boku znanega srednjeprogaša Borislava Perico.

Sicer bodo od teh kvalitetnih srečanj nastopili tudi znani slovenski atleti in gostje iz Italije in Avstrije. V članskih disciplinah so atletski delavci Triglava pripravili za ta miting v Kranju tek na 100, 400, 800, 1500 metrov, skok v daljavo, kroglični disk in kopje. Mladinci se bodo pomerili na 1000 metrov in metu kroglice. Zanimivo bodo tudi nastopi članicah, ki bodo imele nastope na 100, 800 metrov, skoku v višino in krogličnem metu. Medtem ko bodo pionirke tekmovale v skoku v daljavo.

Konec septembra se torej obeta na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju kvalitetno in zanimivo atletsko popoldne. -dh

Motokros

Dirkači prispevali v sklad

Trzič – Z Bačke Palanke, kjer bi morala biti dirka v motokrosu za državno prvenstvo v kategoriji 250 kubičnih centimetrov, sta se vrnila trziška dirkača Branko Ahačič in Matjaž Globočnik. Po vedala sta, da tekmovalci niso hoteli nastopiti zaradi izredno slabo pripravljene proge in skrajno neurejenih razmer v boksu, kjer na primer ni bilo niti sanitarij niti vode. Tekmovalci so zahtevali, da organizatorjem iz Bačke Palanke vzamejo licenco. Ker organizator ni pravočasno odstranil napak na progi, so dirkači zapustili tekmovalni prostor, denar za izplačilo stroškov (okrog 120.000 dinarjev) pa so namenili skladu za bolne otroke. V nedeljo bo dirka v Jastrebarskem, kjer bo tudi sestanek o neljubih dogodkih v Bački Palanki.

DOBRE UVRSITITVE ŽIROVCEV

Šmarje pri Jelsah – Na prvi dirki za nagrado Kozjanskega v Lembergu v občini Šmarje pri Jelsah je bila dirka v kategoriji 250 kubičnih centimetrov. Dobro tretje in četrto mesto sta osvojila Žirovca Novak in Andreuzzi, Kranjčan Nahtigal pa je bil peti.

Na Brezjah pri Čremošnjah pa je bila zadnja dirka republiškega prvenstva v motokrosu za kategorijo 50 kubičnih centimetrov. Dobro sta se ponovno odrezala tekmovalca AMD Kranj Robi Rendulič in Željko Čuk, saj sta bila tretji in šesti. Ekipno je bil AMD Kranj tretji. M. J.

ALPINIZEM

Ugodne vremenske razmere privlačijo v hribe množice planincev in alpinistov. Aktivni so bili tudi kranjski alpinisti.

• 4. 9. je Tomaž Jamnik sam preplezal Dolgo nemško smer v severni steni Triglava in nadaljeval po S. benu do vrha Triglava. Istega dne sta Matjaž Ivačič in Andrej Zidar preplezala Kašutovo spominsko smer Grintavčevem stebri. Marko Štefelnj in Igor Jelovčan pa sta preplezala la v 4,5 ure smer Šimenc-Skraj Dolgem hrstu in n-to še Grintavčev stebri.

• Naslednji dan, 5. 9., je ista dva za 4,5 ure preplezala še Trikot v Dolgem hrstu, Drago Segregur, Franci Oman in Matej Kranjc so preplezali Colditzovo smer v Zahodnem hribu, Marjan Šušteršič in Lovšin (AO Črnuče) sta preplezala nemško smer v S. steni Triglava. Franci Markič in Janez Triler sta preko iste stene povzpela po Bavarski smeri in izstopila po Zimmer-Jahov izstopni varianti, Srečo Reberber je sam preplezal Direktno smer v steni Špika. Za vzpon iz Martuljke na vrha Špika je potreboval le pet ur končanem vzponu je sestopil po kovem grabnu.

• 6. 9. sta Rudi Lanz in Andrej dar preplezala Spomladansko smer v Zvohu.

Matjaž Dol

Na predmeji najboljši Triglav

Predmeja – Na 25 metrski skakalnici na Predmeji nad Ajdovščino je bilo poletno prvenstvo v skokih za mlajše pionirje. Med posamezniki je bil prvi domačin Krapež, v ekipni konkurenci pa je bil najboljši kranjski Triglav.

Rezultati: 1. Krapež (Predmeja) 206 (22,5, 225), 2. Pušnik (T. Velenje), 3. Globočnik (Triglav), 4. Mubi (Triglav), 5. Tamše (T. Velenje), 6. Kopač (Ziri), 7. Petek (Žirovnica), 10. Kropar (Triglav) in Gašperin (Žirovnica). J. J.

Šmid najboljši med starejšimi pionirji

Kranj – Na letošnjem poletnem prvenstvu v smučarskih skokih za starejše pionirje je nastopilo okoli 40 tekmovalcev iz devetih klubov. Med gosti pa, so bili tudi mladi skakalci iz Zahorja. Tekmovanje je odlično izvedel smučarski klub Triglav na 30 metrski skakalnici na Gorenji Savi. Po izredno hudi borbi je naslov prvaka SRS osvojil Joško Šmid iz Mojstrane. Odlični pa so bili tudi ostali gorenjski skakalci, saj se je med desetetero uvrstilo kar osem skakalcev gorenjskih klubov.

Rezultati: 1. Šmid (Žirovnica) 202,0 (30,5, 31), 2. Golob (T. Velenje), 3. Zupan (Trzič), 4. Mubi (Triglav), 5. Kopač (Ziri), 6. Marjanovič (Žirovnica), 7. Mihelič (T. Velenje), 8. Dobnikar (Triglav), 9. Remic (Triglav), 10. Kaltenekar (Žirovnica). J. J.

Gašperin prvi, Šmid drugi

Ljubljana – Smučarski klub Ilirija je preteklo soboto priredil tekmovanje v smučarskih skokih v počastitev praznika občine Ljubljana-Siška. Na 22-metrski skakalnici, pokriti s plastiko, je v štirih kategorijah sodelovalo blizu 60 skakalcev iz osmih klubov. Od Gorenjcev je sodelovala le manjša skupina skakalcev TVD Partizana iz Žirovnice. Med mlajšimi pionirji je Gašperin osvojil prvo mesto, medtem ko je bil Šmid v kategoriji starejših pionirjev drugi.

Rezultati: starejši sicibani: 1. Pečnik (Fužinar), 2. Lajevce (Ilirija), 3. Ažman (Braslovče), 11. Urh, 13. Pogorelec (oba Žirovnica); mlajši pionirji: 1. Gašperin (Žirovnica), 2. Krapež (Predmeja), 3. Janus (Ilirija), 5. Legat, 6. Modrijan, 11. Kapus (vsi Žirovnica); starejši pionirji: 1. Debelak (Ilirija), 2. Šmid (Žirovnica), 3. Zupančič (Ilirija); mlajši mladinci: 1. Verede, 2. Jager (oba Braslovče), 3. Štern (Fužinar). Marjan Gašperin

Temeljna banka Gorenjske, Kranj

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 18. 9.

8.00 Poročila - 8.05 Mali pingvin, danska otroška serija - 8.20 ZBIS - I. Tomažič: Steklarska pravljica - 8.35 Ciciban, dober dan: V jesenskem gozdu - 8.50 Begunec, otroška serija TV Priština - 9.20 Pustolovščina, otroška serija TV Beograd - 9.50 Gusarji kapitana Gancha, brazilska nadaljevanka - 10.15 Novo vznemirja, poljudnoznanstveni film - 11.15 Pred izbiro poklica: Poklici v rudarstvu - 11.45 Včeraj... za jutri: Prvi koraki, dokumentarna serija - 12.20 Poročila (do 12.25) - 14.25 Nogomet Velež: Vojvodina, prenos - v odmoru... - 17.10 Poročila - 17.15 Maščevanje Sonnyja Leeja, filipinski film - 18.45 Naš kraj: Plešivec - 19.00 Zlata ptica: Miškolin - Miškolin pestuje - 19.10 Risanka - 19.24 TV in RA nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Zaslodovalec Hunter, ameriški film - 21.15 Zrcalo tedna - 21.30 Človekova glasba: Zvok in šum - 22.25 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 Test - 17.00 Predstava s lutkovnega festivala v Bugojnu - 17.45 Kapelski kresovi, ponovitev TV nadaljevanke - 19.00 Ljudska ustvarjalnost - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Glasbeni oder: Biserica Velešani - 20.30 Poezija: Esad Mekuli - 21.05 Poročila - 21.10 Ljubljana: SP v dviganju uteži - razred do 52 kg, prenos in posnetek (slov. kom. do 22.00/30)

TV Zagreb - I. program:

9.00 TV v šoli: TV koledar, Izobraževalna oddaja - 10.00 Poročila - 10.05 Romantika proti klasicizmu, dokumentarna serija (do 11.00) - 14.25 Nogomet Velež: Vojvodina, prenos - 16.15 Poročila - 16.20 TV koledar - 16.30 Iz sporeda TV Skopje: Stara čaršija, dokumentarna oddaja - 17.00 Rokomet Crvenka: Proleter - 18.15 Mali koncert - 18.30 Srčno vaši, dokumentarna serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Striženo, skrajšano, češkoslovaški film - 21.40 TV dnevnik - 21.55 V soboto zvečer: Most generaciji - 23.25 Poročila

NEDELJA, 19. 9.

9.45 Poročila - 9.50 Živ žav, otroška matineja - 10.45 B. Čopić-A. Diklić: Osmi ofenziva, nadaljevanka TV Sarajevo - 11.40 TV kašipot -

12.00 Praznični dnevi slovenske folklorne - 12.30 Kmetijska oddaja - 13.30 Poročila (do 13.35) - 16.05 Poročila - 16.10 Pesem v pesmi, zabavno glasbena oddaja TV Zagreb - 17.05 Sportna poročila - 17.20 Dr. Jekyll in gospod Hyde, ameriški film - 19.10 Risanka - 19.23 TV in radio nocoj - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 I. Stivičič: Tamburaši, 1. del nadaljevanke TV Zagreb - 21.10 Sportni pregled - 21.40 Človek brez meja: Hrepenenje, dokumentarna serija - 22.10 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

15.30 Test - 15.45 Črni Jack, angleški film - 17.30 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Čaz jazza - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Alpska saga, avstrijska nadaljevanka - 22.35 SP v dviganju uteži - posnetek

TV Zagreb - I. program:

9.45 Poročila - 9.55 Glasbeni zbor, prenos - 10.55 Tršič: Vukov zbor, prenos - 12.30 Kmetijska oddaja - 13.30 Jugoslavija, dober dan - 14.30 Narodna glasba - 15.00 30 let Galeba v službi Jugoslavije in miru, dok. oddaja - 15.45 Črni Jack, angleški film - 17.30 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Tamburaši - 21.10 Sportni pregled - 21.40 Slike o ljudeh - 22.10 TV dnevnik

PONEDELJEK, 20. 9.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Ne pozabi, Sodobna afriška književnost, Odmor, Pesmi in zgodbe za vas - 10.00 Poročila - 10.05 Jeziki narodnosti - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Naši kraji, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute - 16.55 Poročila - 17.00 Novo vznemirja, poljudnoznanstvena serija - 18.00 Makedonski muzej: Arheološki muzej v Bitoli - 18.30 Obzornik - 18.45 Mladi upi, mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Snežana Gnjič: Sestri, drama TV Beograd - 21.15 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja TV Titograd - 22.15 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Pet petelinčkov, lut-

kovna serija - 18.00 »Cepelepeletica«, otroška zabavno glasbena oddaja - 18.15 Nataliteta, dokumentarna oddaja - 18.45 Premor - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost in mi - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Ljubljana: SP v dviganju uteži, prenos (do 22.00/30) - Opomba: Ob 21.15 do 22.05 LJ 2 predvaja za JRT 2 oddajo Večer z ansamblom Pepel in kri

TV Zagreb - I. program:

16.40 Videostrani - 16.50 TV v šoli: Kultura pisanja in govora, Slovenščina - 17.40 Poročila - 17.45 Pet petelinčkov - 18.00 »Cepelepeletica« - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Mladi upi - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Krleža: V agoniji, drama - 21.15 Izbrani trenutki - 21.20 Meridiani, znanjopolitična oddaja - 21.50 TV dnevnik

TOREK, 21. 9.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Narodi in narodnosti SR Hrvatske, Po Franciji, Odmor, Dnevnik 10 - 10.00 Poročila - 10.05 Književnost v NOB - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 17.20 Poročila - 17.25 Mali pingvin, danska otroška serija - 17.40 Pisani svet: Šolska torba - 18.10 Kitajska: Lepote pogorja Huang San - 18.30 Obzornik - 18.45 Čas, ki živi: Naša Trebuša - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Aktualno: Kakršna setev, takšna žetev - 21.05 A. Döblin: Berlin-Alexanderplatz, zahodnonemška nadaljevanka - 22.05 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Mi in televizija, otroška oddaja - 18.15 Odprta knjiga - 18.45 Prijatelji glasbe - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Folk-parada - 20.45 Po sledih kontrarevolucije, dokumentarna serija - 21.35 Ljubljana: SP v dviganju uteži - vključitev v prenos

SREDA, 22. 9.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Jugoslavija in njena vloga v svetu, Indija, Zanimivo potovanje, Odmor, Varujmo zobe - 10.00 Poročila - 10.05 Učenci v samoupravni družbi - 10.35 TV v šoli: Namesto

odmora, Risanka; Kocka, kockica; Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute - 17.40 Poročila - 17.45 Ciciban, dober dan: Stotisoč Cicibanov v tiskarni - 18.00 Gusarji kapitana Gancha, brazilska nadaljevanka - 18.30 Obzornik - 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Prvačina - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Pot v svobodo, brazilsko-japonski film - 21.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 21.50 Miniature: Med tapiserijami in tapetami na ptuj-skem gradu - 22.05 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Padla z neba, otroška serija - 18.15 Aktualnosti - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavna sreda - 21.00 Ljubljana: SP v dviganju uteži, prenos

TV Zagreb - I. program:

17.30 Videostrani - 17.40 Poročila - 17.45 Padla z neba - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Bjelovar - 18.45 Družbene teme, oddaja TV Sarajevo - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavna sreda - 21.00 Đakovica: Dnevi kosovske glasbe - 21.45 TV dnevnik

ČETRTEK, 23. 9.

8.35 TV v šoli: TV koledar, Fizika v športu, Hormoni in proizvodnja mesa, Prijateljstvo - 10.00 Poročila - 10.05 Človekovo telo - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Združeni narodi, Mali program, Risanka, Pravljica, Zadnje minute - 17.10 Poročila - 17.15 ZBIS: Kovaška pravljica - 17.35 Zapis za mlade: Pavel Šivic - 18.10 Dokumentarni film - 18.30 Obzornik - 18.45 Po sledih napredka - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Koncert simfoničnega orkestra slovenske filharmonije; prenos iz Can-karjevega doma - 22.00 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 As, otroška TV igra - 18.15 Ljudski običaji: Pust v Novem Vinodolskem - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - Tema - letalske nesreče in film: Smer trčenja, angleški film - 22.30 SP v dviganju uteži - posnetek Zagreb - I. program: 16.40 Videostrani - 16.50 TV v šoli: Fizika v športu, Hor-

moni in proizvodnja mesa - 17.40 Poročila - 17.45 As, otroška TV igra - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Split - 18.45 Humor Vojvodine - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spekter, politični magazin - 21.05 Zabavna oddaja - 21.50 TV dnevnik

PETEK, 24. 9.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Angleščina, Odmor, Varujmo zobe - 10.00 Poročila - 10.05 Glagolica - 10.35 TV v šoli: Namesto odmora, Risanka, Ne vprašajte mene, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute - 17.20 Poročila - 17.25 Begunec, otroška serija TV Priština

na - 17.55 Telestart '81, zabavno glasbena oddaja - 18.30 Obzornik - 18.45 Otrok in promet: Na poti od doma do šole - 19.05 Ekonomska terminologija: Usmernjanje mednarodnih ekonomskih odnosov - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Fantje s Hill streeta, ameriška nadaljevanka - 20.55 Ne prezrite - 21.10 Zgodbe iz delavnice, humoristična serija TV Beograd - 21.50 Spremljajmo - sodelujemo - 22.00 Nočni kino: Kdo je Harry Kellerman, ameriški film - 23.35 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 Test - 17.00 PJ v vaterpolu - Partizan: Jug. prenos - 18.00 Premor - 18.15 Koraki mladinska oddaja - 18.45 Glasba, čas, ljudje - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po sledih kontrarevolucije, dokumentarna serija - 21.30 Ljubljana: SP v dviganju uteži, prenos

TV Zagreb - I. program:

16.15 Videostrani - 16.25 TV v šoli: Glagolica, Angleščina - 17.25 Obzornik, madžarska kronika - 17.40 Poročila - 17.45 Plavica, otroška oddaja - 18.15 TV koledar - 18.5 Kronika občine Reka

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE ŠTER

Mežnarjeve mame iz Vogelj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem žalujočih za cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni pevskeemu kvintetu Gorenjci iz Naklega in Akademskemu pevskeemu zboru France Prešeren iz Kranja. Zahvaljujemo se medicinskemu osebju Bolnišnice Golnik. Hvala tudi duhovščini iz Vogelj in Senčurja.

ZALUJOČI VSI NJENI

Voglje, 11. septembra 1982

ZAHVALA

V 93. letu starosti nam je umrla naša draga mama

MIMI BLAZNIK

Ponivčkova mama

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v teh težkih dnevih stali ob strani, zlasti dobrim sosedom za pomoč. Zahvala pevskeemu zboru Niko za lepe pesmi in organizaciji ZB NOV Železniki za občutene poslovinne besede. Hvala g. kaplanu za lepo opravljeni obred, kakor tudi vsem, ki ste se od nje poslovili in jo spremili k zadnjemu počitku.

VSI NJENI

Železniki, Česnjica, Celje

NOVO V KINU

Dama v rdečem je filmski posnetek dogodka, ki je v tridesetih letih razburjal ameriško in svetovno javnost. Primer skrivnostne dame v rdečem, ki je pomagala pri ulovu ameriškega državnega sovražnika številka ena, Johna Dillingerja, je predstavljala prvovrstno kriminalno senzacijo, ki jo je uspešno izkoristil tudi režiser Lewis Teague.

Super vohljač Terence Hill v obleki policaja ima prav posebne sposobnosti: dvojni vid, moč, da z velike oddaljenosti upravlja s predmeti in da brez težav pristane po skoku iz štiridesetega nadstropja. Njegove pustolovščine so potemtakem prav junaške in zabavne.

Cora živi ob pijanem možu in neuresničenih sanjah. Postati je želela filmska zvezda, vendar se je morala pomiriti z vlogo žene in gospodinje. Nenadoma se pojavi Frank, potepuh in goljuf, možki z izrednim nagonom za obstanek in - seks. Med njima vzplamti ljubezen, v kateri ni prostora za Corinega moža. Film Poštar vedno zvoni dvakrat režiserja Boba Rafelsona je požel številna priznanja na festivalih in pri obiskovalcih kina. V glavnih vlogah nastopata Jack Nicholson in Jessica Lange.

KINO

KRANJ CENTER

17. septembra nem. barv. erot. komedija KLINIKA ZA SEKS ob 16. in 20. uri
18. septembra nem. barv. erot. film KLINIKA ZA SEKS ob 16. in 20. uri, premiera amer. ital. barv. pust. filma SUPER VOHLJAC ob 22. uri
19. septembra nem. barv. erot. komedija KLINIKA ZA SEKS ob 15. in 19. uri, premiera amer. barv. ljub. drama POSTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT ob 21. uri
20. in 21. septembra ital. amer. barv. pust. film SUPER VOHLJAC ob 16. in 20. uri
23. septembra amer. barv. ljub. drama POSTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT ob 16. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

17. in 18. septembra premiera hongk. barv. karate filma MORILEC KINGFISHER ob 16. in 20. uri
19. septembra slov. barv. mlad. film SREČA NA VRVICI ob 10. uri, hongk. barv. film MORILEC KINGFISHER ob 14. in 18. uri, amer. barv. film KRVAVA MATURANTSKA NOČ ob 16. uri, premiera amer. barv. krim. filma DAMA V RDEČEM ob 20. uri
20. in 21. septembra amer. barv. krim. film DAMA V RDEČEM ob 16. in 20. uri
22. septembra amer. barv. shriljivka KRVAVA MATURANTSKA NOČ ob 16. uri, amer. barv. zgod. saga V VRTINCU ob 18. uri
23. septembra amer. barv. voh. shriljivka FURIJA ob 16. in 20. uri

TRŽIČ

18. septembra slov. barv. mlad. film SREČA NA VRVICI ob 16. uri, amer. barv. akcij. drama GLORIJA ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. ljub. drama POSTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT ob 22. uri
19. septembra amer. barv. risani film TOM IN JERRY - DOBRA PRIJATELJA ob 15. uri, premiera franc. barv. komedija IN-SPEKTOR NERODA ob 17. in 19. uri, premiera amer. ital. barv. pust. filma SUPER VOHLJAC ob 21. uri
20. in 21. septembra amer. barv. ljub. drama POSTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT ob 18. in 20. uri
22. septembra hongk. barv. film KRALJ BOKSARJEV ob 18. in 20. uri
23. septembra amer. barv. film ULICE NASILJA ob 18. in 20. uri

KAMNIK DOM

18. septembra hongk. barv. film KRALJ BOKSARJEV ob 16. in 18. uri, amer. barv. shriljivka KRVAVA MATURANTSKA NOČ ob 20. uri, premiera amer. barv. krim. filma DAMA V RDEČEM ob 22. uri
19. septembra hongk. barv. film KRALJ BOKSARJEV ob 15. uri, amer. barv. akcij. drama GLORIJA ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma ULICE NASILJA ob 21. uri
20. septembra franc. barv. film INSPEKTOR NERODA ob 18. in 20. uri

21. septembra amer. barv. voh. film FURIJA ob 18. in 20. uri
22. septembra amer. barv. film ULICE NASILJA ob 18. in 20. uri
23. septembra amer. barv. film V VRTINCU ob 18. uri

DUPLICA

18. septembra franc. barv. komedija IN-SPEKTOR NERODA ob 20. uri
19. septembra amer. ital. barv. film PAR - NEPAR ob 15. uri, amer. barv. voh. shriljivka FURIJA ob 17. in 19. uri
22. septembra amer. barv. film POSTAR VEDNO ZVONI DVAKRAT ob 20. uri
23. septembra amer. ital. barv. film SUPER VOHLJAC ob 20. uri

Oglasi v Glasu —
uspešno poslovanje

ČESNJICA

17. septembra amer. ital. barv. film SUPER VOHLJAC ob 20. uri

KOMENDA

18. septembra amer. barv. voh. film FURIJA ob 20. uri

RADOVLJICA

17. in 21. septembra amer. barv. film SANJE O SLAVI ob 20. uri
18. septembra kanad. barv. film JACK LONDON - KOPAC ZLATA ob 18. uri, hongk. barv. film VELIČASTNI ob 20. uri
19. septembra hongk. barv. film VELIČASTNI ob 18. uri, amer. barv. film BLIŠČ V TRAVI ob 20. uri
20. septembra amer. barv. film BLIŠČ V TRAVI ob 20. uri
22. septembra kanad. barv. film JACK LONDON - KOPAC ZLATA ob 20. uri
23. septembra amer. barv. pust. film MEJA NARIO GRANDE ob 20. uri

BLED

17. septembra amer. barv. film PLAVA LAGUNA ob 20. uri
18. septembra amer. barv. film VELIKI RIZIK ob 18. uri, nem. barv. film RESNICNE ZGODBE IV. del ob 20. uri
19. septembra amer. barv. film PLAVA LAGUNA ob 18. uri, jap. barv. film VIRUS ob 20. uri
20. septembra hongk. barv. film VELEČASTNI ob 20. uri
21. septembra amer. barv. film BLIŠČ V TRAVI ob 20. uri
22. septembra amer. barv. film SANJE O SLAVI ob 20. uri
23. septembra kanad. barv. film JACK LONDON - KOPAC ZLATA ob 20. uri

BOHINJ - BOH. BISTRICA

17. septembra jap. barv. film VIRUS ob 20. uri

18. septembra amer. barv. film PLAVA LAGUNA ob 20. uri
19. septembra amer. barv. film VELIKI RIZIK ob 18. in 20. uri
23. septembra amer. barv. film SANJE O SLAVI ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

16. in 17. septembra franc. barv. film GADJE MATURIRAJO ob 18. in 20. uri
18. in 19. septembra nem. shriljivka LADY DRAKULA ob 18. in 20. uri
21. in 22. septembra jugosl. fant. film OSKOVALCI IZ GALAKSIJE ob 18. in 20. uri
23. septembra nem. krim. film SPIN SVOJIM MORILEM ob 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

17. septembra nem. barv. shriljivka LADY DRAKULA ob 20. uri
18. septembra kanad. barv. film DEKLICE ob 20. uri
19. septembra franc. komedija GADJE MATURIRAJO ob 18. in 20. uri
22. septembra amer. barv. film BUCK ROGERS JUNAK VESOLJA ob 20. uri

POLJANE

17. septembra kanad. drama DEKLICE ob 20. uri
19. septembra amer. barv. film BUCK ROGERS JUNAK VESOLJA ob 18.30
21. septembra nem. krim. film SPIN SVOJIM MORILEM ob 20. uri

JESENICE RADIO

17. septembra amer. drama RUDARJEVA HČI ob 17. in 19. uri
18. in 19. septembra amer. pust. film LEDENI PEKEL ob 17. in 19. uri
20. in 21. septembra kanad. dokument. film NOČI STRIPTEASA ob 17. in 19. uri
22. septembra nem. barv. film INDIJANSKI POGLAVAR TECUMSCH ob 17. in 19. uri

JESENICE PLAVŽ

17. septembra jugosl. barv. film NEKA DRUGA ZENSKA ob 18. in 20. uri
18. in 19. septembra kanad. barv. film NOČI STRIPTEASA ob 18. in 20. uri
20. in 21. septembra amer. barv. film LEDENI PEKEL ob 18. in 20. uri
23. septembra nem. barv. film INDIJANSKI POGLAVAR TECUMSCH ob 18. in 20. uri

KRANJSKA GORA

18. septembra angl. barv. film PREVARANT, HITREŠI OD POLICIJE ob 20. uri
22. septembra kanad. barv. film NOČI STRIPTEASA ob 20. uri

DOVJE

18. septembra amer. barv. film SLADKE PUSTOLOVSCINE ob 19.30
19. septembra angl. barv. film PREVARANT, HITREŠI OD POLICIJE ob 19.30

10 let Globusa

Skoraj smo že pozabili, kako je Kranj izgledal prej, ko tu še ni stal GLOBUS. Na zgornjem koncu avtobusna postaja, rumena tiskarniška zgradba, pa rdečkasto obarvana fasada Gorjančeve hiše, kjer je bil spodaj Slovenijašport, pa mlečna, zadaj pa nekdanji hlevi in Gorjančev vrt, ki je segal vse do Stare pošte... Danes se nam zdi, da ta velika rjasta železna stavba stoji že od nekdaj. Tako se je zčila z mestom, z nami. Saj se ti zdi, da nisi šel skozi mesto, če nisi šel skozi Globus. Vsaj skozi spodnje prodajalne.

val. ŽIVILA bi imela samopostrežno trgovino, restavracijo in bife, KOKRA prodajo konfekcije, pohištva in talnih oblog, šolskih potrebščin, fotomateriala, spominkov, kozmetike, usnjene galanterije in podobnega, MERKUR pa vse za hišo: od bele tehnike, vodnih in elektro inštalacij, ročnega orodja, do akustičnih aparatov, koles in motorjev in sanitetne opreme pa barv in lakov in drugega.

Vsi trije družabniki so se dogovorili o vseh podrobnostih, kako bodo upravljali novo zgradbo, koliko bo kdo zasedel prostora in kje, kako bo-

borjenje in šport, prodajo fotografskih potrebščin, glasbila, talne obloge, zavese... Spominke dobimo v pritličju, prav tako otroško konfekcijo in vse za šolo, usnjeno galanterijo, drobnarije za dojenčka, kozme-

tiko, žensko in moško perilo in pletenine. Pa volno in pozamenterijo. Toliko je teh oddelkov, da kar hitro lahko kakšnega zgrešiš. No v prvem nadstropju bi morali omeniti še Kokrin mladinski oddelek, prodajo krzna in brez števila stojal na konfekciji, pa Pekovo prodajalno čevljev.

6.500 kvadratnih metrov prodajalnih površin ima GLOBUS, zato bi ne bilo prav nič čudnega, če bi kaj izpustili. Sicer pa smo tako navajeni, da gremo po vsako stvar najprej v GLOBUS. Največ možnosti je, da dobimo iskano blago tu, kajti v desetih letih smo se že lahko prepričali, da je najbolje založena trgovina v Kranju. Pri Merkurju bomo našli vse za kuhinjo in hišo — od centralnega ogrevanja, vseh inštalacij do privlačnih kavniških skodelic pa vseh gospodinskih aparatov do zadnje kasete ali plošče, ki si jo želi naš nadebudni malček.

Največ prostora zavzema Kokra. Kar 57,46 odstotkov, za njo je Merkur s 30,53 odstotki in Živila z 12,01 odstotka. A kljub temu, da so tako majhna, niso Živila nič manj pomemben partner v hiši. Ali si sploh še lahko zamislimo večji nakup v veleblagovnici, ne da bi potem stopili

na kavico »Globus«, na pivo ali pa se celo usedli k mizi za malo večjo malico. Sicer se pa restavracija Živil v Globusu s svojimi okusnimi malicami in zmernimi cenami vse bolj uveljavlja. Mesnica je te dni žal tudi v Globusu največkrat slabo založena, vendar pa vemo, da se vsi pri Živilih trudijo, da zapolnejo svoje police kar najbolje. Ni to običajna samopostrežna trgovina z živili. Največji poudarek je dan delikatesam, ki jih v trgovini bogato izpopolnjujejo kar iz domače kuhinje. Zato so vedno tako sveže. Poznano je, da je prodajalna Živil v GLOBUSU najbolje založena s piščanci, alkoholnimi in brezalkoholnimi, uvoženimi in domačimi. Poseben pult imajo zanje. In tam prodajajo tudi sladice, občasno pa semena in kar pade pod »ugodno prodajo«.

Skoraj bi pozabili tudi na simpatične modre kioske zadaj za Globusom. Prvi je od Živil, kjer prodajajo pomfrit in sladoled, v ostalih pa najdemo ključarstvo, urarski servis in popravilnico čevljev. Nedvomno vse to dobro izpopolnjuje ponudbo veleblagovnice.

No, pri Kokri smo še pozabili povedati, da imajo tudi svojo majhno šivalnico, kjer vam bodo hitro skrajšali obleko, zašili zavese. Vse brezplačno. In do 30 kilometrov daleč vam bodo zastoj prepeljali izbrano pohištvo in talne obloge. Tudi montirali vam bodo pohištvo brezplačno. Proti plačilu pa posebej aranžirajo darila, montirajo smučarska okovja, razvijajo filme in izdelujejo fotografije. Sicer pa, kaj bi pravili, saj ste se verjetno vseh teh uslug že kdaj poslužili. Tudi Merkur dostavlja blago na dom. Ima pa še nekaj, kar je danes silno pomembno: na svoji blagajni v GLOBUSU ima svojo menjalnico deviz.

Smo našli vse, kar je na voljo za nas kupce v GLOBUSU? Verjetno ne, kajti veliko je vsega tega. Glavno je, da radi prihajamo v to našo gorenjsko veleblagovnico, da se dobro počutimo v njej in da smo zadovoljni s postrežbo. Delavci vseh treh trgovskih podjetij, Živil, Kokre in Merkurja ob svoji desetletnici obljublajo, da se bodo trudili še naprej, da bi zadržali raven uslug in da bomo še naprej zadovoljni odhajali od njihovih pultov.

Potrebovali smo takšno veleblagovnico, kjer dobiš vse od sendviča pa do obleke in omare. Kar rabiš zase in za dom. Resnično smo v njem dobili vse. Pa ne samo Kranjčani. Vsa Gorenjska. In ne le Gorenjska. Ljubljanačani hodijo raje v GLOBUS kupovat, kot po natrpanih ljubljanskih trgovinah. In koliko tujcev srečujemo v GLOBUSU! Ne le pri spominkih. Povsod. Kajti izbirati v GLOBUSU je prijetno, udobno. Blago pripravno razstavljeno, vse imaš pri roki, in prodajalcem v GLOBUSU je uspelo tudi ohraniti prvotno zračnost; prostori se niso sprevrgli v natlačeno prodajalno, temveč so ohranili svojo preglednost, prostornost. Tu se še vedno »da dihati«, kot pravimo. Dobro urejene klimatske naprave nam ob vsakem letnem času dajejo prijeten občutek, dobro počutje.

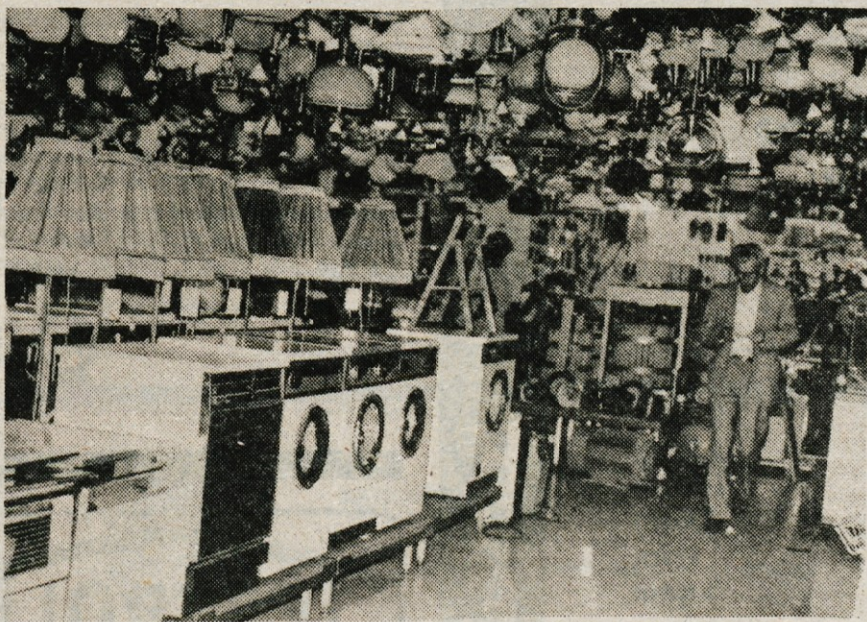
Deset let je že, odkar jo imamo, to našo gorenjsko veleblagovnico. Moramo priznati, da smo zadovoljni z njo. Navadili smo se je tudi brez parkirnih prostorov okrog nje spodaj, čeprav smo prepričani, da bi se tudi tu dalo še vedno kaj narediti. Posebno pri Živilih na zgornjem koncu GLOBUSA, od koder je s težkimi zavrtki daleč do dvigala in do parkirnih prostorov zgoraj na stavbi. No, morda bodo naši odgovorni za promet le še našli kje kakšen prostorček, ki bi bil na voljo strankam. Nikoli ni prepozno za kaj takega, kar je v prid občanu.

Pa se vrnimo malo k zgodovini GLOBUSA. Proti koncu šestdesetih let smo vse bolj ugotavljali, da Kranj potrebuje veleblagovnico. Nobene veleblagovnice Gorenjska tedaj še ni imela. Draga gradnja je bila že tedaj in ena sama trgovska delovna organizacija bi je ne zmogla. Tri trgovske organizacije so se tedaj dogovorile, da bi šle v skupno gradnjo: ŽIVILA, KOKRA in MERKUR. Vsaka bi prodajala svoje artikle, tako, da bi občan tu našel vse, kar bi potrebo-

MERKUR

do nosili stroške. Avgusta 1972, za sam občinski praznik, je Kranj dobil to svojo veleblagovnico. Draga gradnja je bila, veliko odrekovanja delavcev je zahtevala, a kmalu se je izplačala. Hudo potrebna je bila Kranju. Danes bi se brez nje ne mogli zamisliti gorenjske prestolnice. Blizu tristo delavcev je danes zaposlenih v GLOBUSU. Vsi se po svoje trudijo, da ugodijo kupcu, da najde tu vse, kar išče, potrebuje. Ko je lansko pomlad sprostil svoje prostore še Autocommerce, sta Kokra in Merkur malce preuredila svoje prodajne prostore, preselila nekaj prodajnih pultov. Kmalu smo se navodili na novo preureditev in danes točno vemo, da je poleg Živil v vsem spodnjem prostoru Kokra, Merkur pa ima desni del prvega nadstropja, povsem zgoraj Kokra prodaja pohištvo, Merkur pa kolesa, motorna vozila in sanitetni ter inštalacijski material. V kleti pa ima Kokra na prodaj vse, kar potrebujemo za ta-

ŽIVILA CENTRAL

ZA KONEC TEDNA V ISTRO

Turistična agencija Globtour pripravljala 25. in 26. septembra izlet po Istri. V dvodnevnem potepanju si bodo izletniki ogledali Pazin, Beran, v Vodnjanu naravno balzamirane mumije, Pulo in Limski zaliv, kjer bodo v pečini priredili pravi gusarski piknik. Vračali se bodo mimo Istarskih toplic, Motavuna, Buzeta in Hrastovej.

Odhod iz Ljubljane s Trga revolucije bo v soboto zjutraj ob 7. uri. Cena izleta znaša 1.830 dinarjev, z 900 dinarji akontacije ob prijavi.

PLEČNIK V PRAGI IN MEDVOJNA ČEŠKA ARHITEKTURA

Strokovnjaki s področja arhitekture in člani društva arhitektov bodo zagotovo veseli štiridnevnega strokovnega izleta, ki ga zanje prireja turistična agencija Globtour.

Odhod bo v četrtek, 23. septembra, ob 6. uri zjutraj s Trga revolucije v Ljubljani. Vozili se bodo skozi Celovec, mimo Vrbskega jezera do Salzburga in Linza. Tu si bodo ogledali notranjščino tobačne tovarne, Plečnikovo delo. Prek mejnega prehoda Dolny Dvorište se bodo usmerili proti Pragi. Naslednjega dne si bodo na krožni vožnji ogledali mesto, med drugim tudi Hradčane in Plečnikove vrtove, Cerkev Srca Jezusovega in druga dela Plečnikovih sodobnikov. V soboto bodo obiskali mesto Beba, nato si bodo ogledali

arhitekturo češkega medvojnega obdobja. V nedeljo se bodo vračali prek Čeških Budejovic, kjer je veliko južnočeških arhitektonskih znamenitosti. Od tod bodo po isti poti, kjer so prišli, krenili v domovino.

Cena izleta je 5.900 dinarjev, ob prijavi pa je treba vplačati 40 odstotkov cene aranžmana.

ČEZ TITOV MOST NA KRK

Alpetour organizira 18. in 25. septembra ter 9. oktobra dvodnevne avtobusne izlete na Krk. Cena izleta znaša 1.500 dinarjev, ob prijavi je treba plačati 500 dinarjev. Prijave sprejemajo vse Alpetour-ove turistične poslovalnice 20 dni pred vsakim odhodom.

Avtobus na Krk bo vozil prek Dolenjske do Delnic, kjer bo prvi postanek, od tod prek Lokev proti morju. Na Krk se bodo peljali prek Titovega mostu, ki se ponaša z največjim, 390 metrskim, betonskim lokom na svetu. Prvega dne si bo moč ogledati mesto Krk z znamenito katedralo in letovišče Punat, od koder izletniki lahko obiščejo otoček Košljan s frančiškanskim samostanom. Drugi dan je namenjen rekreaciji in sprehodom ter vrnitvi prek Titovega mostu, Bakarskega zaliva, Reke proti Ljubljani.

Odhod je ob 6. uri zjutraj izpred hotela Creina v Kranju, z avtobusne postaje v Škofji Loki ob 6.20 in s Trga osvoboditve v Ljubljani ob 7. uri.

**Tekstilna industrija
TEKSTILINDUS KRANJ**

razglašajo prosto delo oziroma nalogo v VES II

KOVINOREZKALSKA DELA

Pogoji:

- oblikovalec kovin (rezkalec) in najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri rezkanju,
- poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovanje z gasilnimi aparati

Delo oziroma naloga je za določen čas, in sicer za nadomeščanje delavca v času odsotnosti zaradi obiskovanja trimesečnega seminarja.

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisemne prijavitve v kadrovske sektor delovne organizacije, najkasneje v roku 15 dni od dneva objave.

**HOTEL TRANSTURIST
ŠKOFJA LOKA**

VABI

vsako soboto, od 18. septembra dalje na ples od 20. do 24. ure.

**Zabaval vas bo ansambel
SIBILA.**

**ŠPORT HOTEL
POKLJUKA**

**VAS VABI
NA DNEVE
ISTRSE
KUHNJE**

od 24. 9. do 2. 10. 1982

- KUHARKE
- POSEBNOSTI ISTRE
- IZBRANA VINA
- NARODNA GLASBA
- PRESENEČENJA
- DNEVA — NAGRADE

Rezervacije miz po tel.:
064-77-027

vas vabi na teden
istrske kuhinje,
ki bo od 24. 9.
do 2. 10. 1982 na Pokljuki v Šport hotelu.

Zabaval vas bo ansambel Ottavia Brajka.

12 IZLETOV — 12 DOŽIVETIJ, jesenski enodnevni sobotni izleti (Grossglockner, Plitvice, Benetke, Slovenska Istra, Koroška jezera, Krk, Salzburg, Bela Krajina...)

OTOK KRK, 25. 9., dva dni

OKTOBERFEST V MÜNCHNU, 24. 9., zvečer, **UGODNA CENA DUNAJ — GRADIŠČANSKO**, 15. 10. zvečer, **UGODNA CENA MILANO**, razstava orodnih in plastičnih strojev, 8. 10.

KOLEKTIVI IN ZAKLJUČNE SKUPINE — V NAŠIH POSLOVALNICAH VAM JE NA VOLJO POSEBEN PROGRAM S 40 IZLETI PO DOMOVINI IN ZAMEJSTVU!

Informacije in prijave v vseh Alpetour-ovih turističnih poslovalnicah.

turistična agencija **globtour**

Informacije in prijave: GLOBTOUR Ljubljana posl. Maximarket

— 213-912 in 213-843 in GLOBTOUR Ljubljana posl. Gosposvetska 4 — 311-164 G

GLOBTOUR RENT-A-CAR: v Maximarketu 213-992 in 213-840.

IZLETI

ISTRA — Učka—Pula—Limski zaliv — piknik — 25. 9. 82 — 2 dni
PRAGA — 24. 9. 82 — 3 dni — avtobus

STROKOVNI SEJMI

MÜNCHEN — sejem ELECTRONICA — 11. 11. 82 — 3 dni z avtobusom
PLEČNIK V PRAGI in medvojna češka arhitektura — 23. 9. 82 — 4 dni

Za zaključne skupine vam nudimo avtobusne prevoze in organiziramo potovanja, individualnim potnikom pa posredujemo hotelske rezervacije, letalske in železniške vozovnice.

ŠTUDENTSKI PLESNI KLUB KAZINA IN EVROPSKA ROCK N'ROLL ZVEZA sta organizator prvega mednarodnega TURNIRJA V ROCK N'ROLLU V JUGOSLAVIJI.

Sodelovali bodo najboljši pari v akrobatskem rock n'rollu iz Avstrije, Italije, ZRN, Švice in Jugoslavije, med njimi tudi evropski prvak iz ZRN. Tekmovanje bo v petek, 17. 9. v portoroškem Avditoriju, 18. 9. v športni dvorani Planina v Kranju in 19. 9. v ljubljanskih Križankah. V Kranju in Ljubljani bo kot gost nastopil tudi TOMAŽ DOMICELJ. Pričetek ob 20. uri.

Prodaja vstopnic: Ljubljana — Globtour Maximarket, Kranj — Alpetour Hotel Creina, Portorož — Avditorij

Tudi v letošnjem letu smo vam v ETI v Kamniku pripravili ozimnico iz vložene in pasterizirane povrtnine na osnovi predlogov naših številnih kupcev. Kupite jo lahko preko vaše osnovne organizacije sindikata in v trgovinah z živili.

Na voljo vam je v dveh paketih:

VELIKA OZIMNICA — 24 kozarcev 830 din

Kumarice	6 kom
Kumarice rezane	2 kom
Paprika paradajz	2 kom
Paprika fileti	2 kom
Mešana solata	3 kom
Ajvar	1 kom
Kislo zelje	1 kom
Rdeča pesa	5 kom
Kisla repa	1 kom
Gorčica	350 g in 120 g

MALA OZIMNICA — 12 kozarcev 430 din

Kumarice	3 kom
Kumarice rezane	1 kom
Paprika fileti	1 kom
Paprika paradajz	1 kom
Ajvar	1 kom
Mešana solata	2 kom
Rdeča pesa	2 kom
Gorčica	350 g in 120 g

Prodaja ozimnice se bo pričela
septembra.

P
A
K
E
T
I

Za toplo zimo

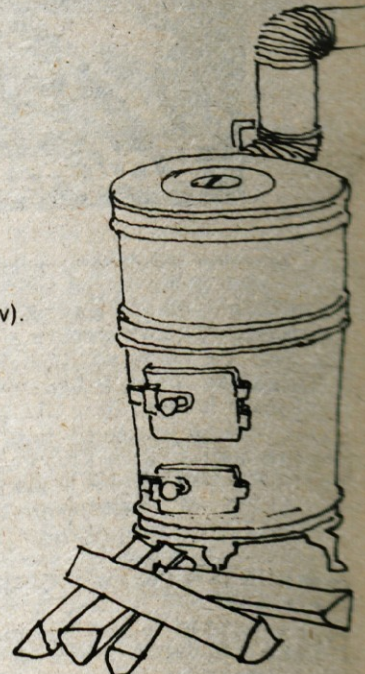
se je treba res pripraviti. Zdaj, ko sonce še ogreje zrak, ko morda še ob večerih pomislimo na mrz, zdaj vam želimo ponuditi vse, kar boste potrebovali, da bo vaša zima res topla.

Metalka je do 30. 9. v blagovnici v Ljubljani, v Mariboru, Metliki in Ptuj pripravlila bogato izbiro: peči, štedilnikov, kaminov na trda goriva, kotlov in peči za centralno ogrevanje, električnih grelcev, termoakumulacijskih peči in še in še (tudi termoforjev).

V času akcije boste lahko kupovali na potrošniško posojilo, ob nakupu na devize boste deležni popusta v višini temeljnega prometnega davka, možnost nakupa izdelkov Gorenje za dinarje deviznega porekla s posebnim popustom proizvajalca, pri večjih nakupih vam bomo blago pripeljali zastoj (do 30 km od prodajalne).

Z Metalko se priporočajo: Avtomontaža Ljubljana, Feromoto in TAM Maribor, Sigma Žalec, Kig Ig, ITTP Ribnica, TTU Labin, FTU Sombor, Plamen Slavenska Požega, Alfa Vranje, Metalik Djakovica, Gorenje Titovo Velenje, Emo Celje.

 metalka

ZA VAŠ AVTO V ZIMSKI SEZONI

**PETROL na bencinskih servisih
poleg goriv in maziv nudi:**

snežne verige in stremena;
zimske maske in gume;
sredstva za odstranjevanje ledu
in odmrzovanje, proti rosenju šip
in za zaščito podvozja, laka in kroma;
vlečne vrvi in drogeve;
garniture orodja in drugo.

DEŽURNI VETERINARIJI

od 17. 9. do 24. 9. 82

za občino Kranj in Tržič
RUS JOŽE, dipl. vet., Cerklje 147, tel.: 42-75
GASPERLIN BOŠTJAN, dipl. vet. Kranj, Tugo Vidmarja 8, tel.: 25-831

za občino Škofja Loka
VODOPIVEC DAVORIN, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel.: 68-310
OBLAK MARKO, dipl. vet., Škofja Loka, Novi svet 10, tel.: 60-577 ali 44-518

za občino Radovljica in Jesenice
PLESTENJAK ANTON, dipl. vet., Bled, Prešernova 34, tel.: 77-828 ali 77-863

Dežurna služba pri žvinnorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

**SMUČARSKO DRUŠTVO
DOMŽALE**
Ljubljanska 80

PRIREJA VELIKO DENARNO — BLAGOVNO TOMBOLO,

**DNE 19. 9. 1982 OB 13. URI
V ŠPORTNEM PARKU V DOMŽALAH**

DOBITKI:

500.000 din	Zastava 750
400.000 din	Zastava 750
traktor Fiat	3 x 1000 l kurilnega olja
Zastava 101	4 x tomos avtomatik
Jugo 45	5 x športno kolo

VLJUDNO VABLJENI!

ALPETOUR

TOZD POTNIŠKI PROMET
Kranj, Koroška 5

Na podlagi sklepa DS objavljamo javno pisмено licitacijo rabljenih oziroma poškodovanih osebnih vozil, ki bo v sredo, 22. 9. 1982 ob 10.00 v prostorih ALPETOUR TOZD Potniški promet Kranj, Komunalna cona Primskovo. Licitacija bo za naslednja osebna vozila:

tip vozila	leto proizvodnje	izklicna cena	stanje
FIAT 132 GLS	1977	75.000 + p. d.	vozen
FIAT 132 GLS	1977	70.000 + p. d.	nevozen
CIMOS GS Break	1979	80.000 + p. d.	v okvari
CIMOS GS Super 1,3	1980	50.000 + p. d.	poškod.
CIMOS GS Super 1,3	1980	90.000 + p. d.	v okvari
TAM 60 A combi bus	1978	165.000 + p. d.	vozen

Ogled vozil je možen dne, 22. 9. 1982 od 8. do 9. ure. Kavcijo v višini 10 % od izklicne cene lahko plačate na dan licitacije od 9. do 10. ure. Prodaja vozil na podlagi pismene licitacije po sistemu VIDENO-KUPLJENO. Kupnino mora kupec poravnati v roku 8 dni.

**Naravno zdravilišče
TRIGLAV
Mojstrana**

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja pri Zboru delovne skupnosti Naravnega zdravilišča Triglav Mojstrana z dne 9. 9. 1982 se razpisuje

prosta dela in naloge

SERVIRJA - NATAKARJA

Pogoj:

- dokončana gostinska šola
- smer natakara,
- 1 leto delovnih izkušenj,
- poskusno delo tri mesece.

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Prijave pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: Naravno zdravilišče Triglav Mojstrana, Komisija za delovna razmerja, Savska cesta 2.

Trgovsko podjetje

nama

LJUBLJANA
TOZD Veleblagovnica Nama Škofja Loka
in Cerkno

**OBVEŠČAMO POTROŠNIKE
DA LAHKO UGODNEJE
KUPIJO IZDELKE
TOVARNE GORENJE
za dinarje,
ki izvirajo iz prodaje deviz.**

UGODNOSTI pri takem nakupu so naslednje:

- cena proizvodov je znižana za temeljni prometni davek
- tovarna Gorenje prizna kupcu posebni popust
- rok dobave je zagotovljen

VSA POJASNILA v zvezi s prodajo za dinarje, ki izvirajo iz prodaje deviz, dobite na oddelku bele tehnike v Veleblagovnici

nama
Škofja Loka in Cerkno.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o.o.
TOZD ZOBNA POLIKLINIKA KRANJ, b.o.
Gospodarska 8 a

razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

— vodje temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo stomatološke smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da imajo izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- da so moralno-politično neoporečni in imajo pravičen odnos do samoupravljanja

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let. Kandidati naj vlogo s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: TOZD Zobna poliklinika Kranj, Gospodarska 8 a, z oznako »razpis za IPO«.

Kandidate bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za sprejemanje prijav.

Osnovne šole občine Kranj

OBVESTILO

V soboto, 18. 9. 1982 bo od 8. do 12. ure v vseh centralnih, samostojnih in podružničnih šolah občine Kranj VPISOVANJE šolskih novincev za šolsko leto 1983/84.

Za šoli Bratstvo in enotnost in Stane Žagar je vpisovanje v vrtcu Najdihojca.

Vpis je obvezen za vse otroke rojene leta 1976 in za otroke rojene do vključno 29. februarja 1977. leta.

Pri vpisu je potrebno predložiti otrokov izpisek iz rojstne matične knjige ZL

**KŽK - TOZD
KOMERCIALNI
SERVIS,**

Kranj — skladišče Hra-
stje, tel.: 26-371

GRADITELJI!

Nudimo gradbeni materi-
al po konkurenčnih ce-
nah ter celotni program
stavbnega pohištva

**INLES - OKNA
KOMBIVAK**

DO ŽVILA - CENTRAL
TOZD Maloprodaja Kranj

OBVESTILO!

Krajane Preddvora in okolice obveščamo,
da bo od 18. 9. 1982 dalje odprta

SAMOPOSTREŽNA PRODAJALNA PREDDVOR (Živila)

tudi ob sobotah popoldan do 19. ure.

Izkoristite ugoden čas nakupa — priporočamo se za cenjeni obisk.

Osnovna šola
IVAN TAVČAR
Gorenja vas

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge:

- 1. ZA VODENJE PRIPRAVE NA ŠOLO**
v Gorenji vasi, Poljanah in Sovodnju
za določen čas s polnim delovnim časom od 18. 10. 1982
dalje do vrnitve delavke s poročniškega dopusta
Pogoj:
— vzgojiteljica ali učitelj razrednega pouka

- 2. VODENJE RAČUNOVODSTVA**
za določen čas s polnim delovnim časom
— nadomeščanje delavke na poročniškem dopustu.
Nastop dela takoj.
Pogoj:
— srednja izobrazba, ekonomska šola

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema komisija v 15 dneh po
objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Ivan Tavčar, Gorenja
vas.

ZAHVALA

Ob nepričakovani in tragični smrti našega dragega

MILANA VALJAVCA ml.

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na veliko prezgodnji zadnji poti, mu darovali cvetje in nam pisno in ustno izrekli težko doumljivo sožalje. Iskrena hvala vsem sorodnikom za pomoč v težkih urah obupa in vsem dobrim sosedom in vaščanom za hitro in nesebično pomoč ob nesreči in smrti. Hvala dr. Bajžiju, šoferju Franciju in zdravstvenemu osebju Bolnišnice Jesenice, ki so se trudili, da bi Milana ohranili pri življenju. Hvala mladim prijateljem, fantom in dekletom, ki so noč in dan bedeli ob njegovem mrtvaškem odru in ga položili v prezgodnji grob. Hvala vsem njegovim sodelavcem iz Iskre — TOZD Stikala za spremstvo in gmotno pomoč. Hvala govornikom: tov. Šavsu iz Iskre, predsedniku OO ZSMS Brezje tov. Kršniku, poveljniku GD Brezje tov. Frelihu za globoko občutene poslovilne besede; g. župnikom iz Trčiča, Leš. Bistrice za tolažbo, g. župniku Kosu in Krtu pa za lep pogrebni obred.

Hvala zastopnikom OGZ Trčič in vsem društvom iz OGZ in GD Begunje. Zahvaljujemo se tudi kvintetu bratov Zupan za žalostinke in spremstvo pri maši.

Hvala za vsak podarjen cvet, za vsako lepo misel, za vsako bodrilno besedo in prav vsem, ki ste nam kakorkoli skušali lajšati pretežko gorje.

ZALUJOČI: ata Milan, mama Marija, brat Silvo, sestre Marjeta in Jelka z možem Gabrijelom, nečaka in drugo sorodstvo

Brezje pri Trčiču, 15. septembra 1982

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE BOBNAR

Marinove mame iz Vokla

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, Rezki Kožuh ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Iskrena zahvala vsem za izrečena sožalja in darovano cvetje, kakor tudi častiti duhovščini iz Senčurja in Smartnega za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi zvonarjem.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Voklo, 12. septembra 1982

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA HVASTIJA

upokojenca

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mu poslednjič izkazali spoštovanje, počastili njegov spomin, mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in ga pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Bavdku, ki mu je lajšal trpljenje v njegovi hudi bolezni, g. župniku za opravljen obred ter zvonarjem. Lepo se zahvaljujemo sodelavcem Iskre – TOZD Vzdrževanje in TEA, KOGP – TOZD Obrt, družini Glavan, organizaciji ZB in SGP Gradbincu ter Upokojenču.

ŽALUJOČI: žena Manca, sinovi Jože, Albin in Dominik, hčerki Ivanka in Zdenka z družinami Jama, Breg, Zg. Besnica, 15. septembra 1982

ZAHVALA

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega sina

BRANKA KENDA

se toplo zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, posebno pa še sosedom, ki so nam pomagali in nas tolažili ter z nami sočustvovali. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo pevcem in godbi Alpina Ziri za ganljivo petje in godbo ter govornikom. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam stali ob strani.

VSI NJEGOVI

Selo pri Žireh, 14. septembra 1982

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

FRANCA ZUPANA

Ševlovega iz Nomenja

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Markežu, strežnemu osebju za zdravniško pomoč, pevcem, g. župniku in gasilskemu društvu Begunje, Gradišče, Nemški rovt in podjetju LIP – Tomaž Godec, posebno pa se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Nomenj.

ISKRENA HVALA!

VSI NJEGOVI

Nomenj, 7. septembra 1982

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, stare mame, sestre in tete

ANGELE KRŽIŠNIK

roj. ROZMAN – upokojenke

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, jo tako številno spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem Tekstilindusa – Tkalnica I., Adjustirnica I., Peterneljevim iz Hrastja, Upokojskemu pevskemu zboru za žalostinke in g. župniku iz Hrastja za lepo opravljen obred.

VSEM IN VSAKOMUR POSEBEJ ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: sin Franci in hči Štefka z družinama ter drugo sorodstvo

Hrastje, 13. septembra 1982

MALI

OGLASI

telefon

27-960

nasproti porodnišnice

C. JLA 16

– uprava
– komerciala
– ekonomska
propaganda 28-463

PRODAM

Prodam več PRAŠICEV, težkih od 40 do 120 kg. Posavec 16, Podnart 7994
Prodam več PRAŠICEV, težkih od 25 do 30 kg. Mlakarjeva 58, Senčur 9157
Prodam 7 m kombiniranega DIMNIKA schiedel, premara 20 + 16 z zračnikom in 300 betonskih BLOKOV 20 in 40 kosov modularnih BLOKOV 29×19×19. Lucija Grašič, Križe 64, Tržič 9215

Prodam rabljeno OTROŠKO STAJICO za 1.000 din. Lebar, Podlubnik 155 (stolpnica), stanovanje 24, Škofja Loka 9483

Prodam 80-basno 3-registrsko KLA-VIRSKO HARMONIKO. Teneriše 12, Golnik 9262

Ugodno prodam komplet DNEVNO SOBO. Ogled vsak dan po 15. uri. Informacije po tel. 21-707, Sodnik, Ul. Mladinskih brigad 14, Kranj 9263

Zelo ugodno prodam JEDILNI KOT, OMARICO za čevlje in KAVC. Tači, Likozarjeva 25, Kranj, Planina II. 9264

Poceni prodam SPALNICO. Podnart 70, tel. 70-420 9265

Prodam KOKOŠI za zakol. Brezovica 3, Kropa, tel. 79-690 9266

Prodam GRADBENO ŽELEZO, premara 10 in 6 mm. Greiser, C. Staneta Žagarja 32, Kranj 9267

Prodam barvni TELEVIZOR gorenje v dobrem stanju. Telefon 47-124 9268

Prodam mlado KRAVO s teletom. Voglje 98, Senčur 9269

Ugodno prodam dobro ohranjen športni VOZICEK. Sp. Duplje 61 9270

Prodam GRADBENO BARAKO 4×4. Tenetiše 23, Golnik 9271

Prodam suhe smrekove COLARICE in PLOHE 4 cm. Kranj, Staneta Žagarja 23 9272

Poceni prodam nov AVTO-KASETOFON. Pokopališka 22, Kokrica, telefon 24-642 9273

Prodam skoraj nov črnobel TELEVIZOR. Kalinškova 6, Kranj 9274

Ugodno prodam globok OTROŠKI VOZICEK in 3 kW termoakumulacijsko PEČ. Telefon 42-051 9275

Prodam eno leto stare KOKOŠI za skrinjo. Senično 19, Tržič 9276

Prodam suha DRVA. Podbrezje 25 9277

Prodam rabljeni, dobro ohranjeni OK-NI z lesenima roletama 120×180 (+30 škatla). Telefon 27-353 9278

Prodam ŠPIROVCE 12×14 in staro strešno CEMENTNO OPEKO. Naslov v oglasnem oddelku 9279

Prodam tri TONE CEMENTA. Telefon 22-958 9280

Prodam GRADBENO BARAKO. Pajk, Podreča 98, Mavčice 9281

Prodam večjo KOLIČINO GAJBIC za krompir in jabolka. Posavec 11 (Frelj) 9282

Prodam 8 tednov starega BIKCA, 5 prm. mešanih DRV, 200 do 300 kg STEKLENE VOLNE v vrečah, STE-DILNIK (elektrika-plin), pomivalno MI-ZO in HLADILNIK ignis. Zalog 6, Golnik 9283

Prodam litoželezno KOPALNO KAD 170×70 in 80-litrski BOJLER. Janez Svetelj, Kuraltova 12, Senčur, tel. 41-155 po 15. uri 9284

Prodam novo italijansko ŠPORTNO KOLO, COLN maestral 18 S z motorjem T4 ter HI-FI VERIGO LANCO hitachi. Telefon 28-801 9285

Prodam desni BLATNIK in KOLO-TEK za Z-101 in 1000 kosov STRESNE OPEKE folc. Voklo 47, Senčur 9286

Poceni prodam SPALNICO. Ožek, Moša Pijade 9, Kranj 9287

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Mežnarec, Selo 22, Žirovnica 9288

Prodam nov ŠTEDILNIK gorenje (4 plin, 2 elektrika), 15 % ceneje od nove cene in MOSKO KOLO turing, 50 % ceneje od nove cene. Telefon 74-927 9289

Ugodno prodam 5 cm KOMBI PLOŠ-CE. Jože Petek, Kolodvorska 2, Bled, tel. 77-132 9290

Prodam dobro ohranjena 150-litrška HRASTOVA SODA. Vincenc Zadnik, Suhadole 59, Komenda 9291

Prodam PRAŠICE, težke od 30 do 35 kg in suha mešana DRVA, Popovo 4, Tržič 9292

Prodam rabljeno cementno strešno OPEKO. Gorenjesavska 28, Kranj 9293

Prodam namizni VRTALNI STROJ, do 13 mm. Kranj, Križnarjeva pot 5 9294

Prodam eno sezono rabljen GORILNIK colomat 2, dve malo rabljeni GUMI 650×16 in FOTOAPARAT kodak instant kamera EK 8. Uroš Hafner, Seljakovo naselje 33, Stražišče – Kranj 9295

Prodam STROJE za galanterijske usluge – kovinske smeri, v najetem lokal. Obrt je upeljana. Telefon 82-397 9296

Prodam nov KOMPRESOR (200 litrov na minuto). Jožica Mohorič, Log 21, Zelezniški 9297

Prodam BANKINE za opaženje. Telefon 62-528 9298

Prodam silažno KORUZO. Telefon 42-041 9299

Prodam KRAVO s teletom. Posavec 14, Podnart 9300

Prodam 17 kv. m KLASIČNEGA PARKETA. Telefon 77-022 9301

Prodam žagan hrastov, jesenov in hrškov LES, debeline 5 do 8 cm. Franc Jurčič, Dol 4, Medvode 9302

Prodam domača JAJCA, zgodnja JABOLKA, ZELJNATE glave in orehe. Ogled od 15. ure dalje. Arh, Sp. Gorje 83 9303

Prodam TRAKTOR landini – ničar, 45 KM, v dobrem stanju. Laga Podjelje 17, Srednja vas v Bohinju 9304

Prodam železno »CIZO« z gumijastimi Fani Dežman, Bohinjska Bela 14 9305

Prodam belo GROZDJE po 17 din merlot in barbero po 22 din kg, macije po tel. 066-76-409 9306

Sprejemam naročila in po 25.9. prodajo ZIMSKIH JABOLK (japonski ontario, boskopski kosmač, zlati delček) cena 10 do 15 din. Babič, Zeje 1, Duple 9307

Sprejemam naročila za ZIMSKA BOLKA (neškropljena) sorte: londonpeping in druga. Mošnje 15, Duple 9308

Prodam silažno KORUZO. Krompir in NAPUŠČ. Sp. Brnik 32 9309

Prodam uvoženo OTROŠKO STAJICO. Telefon 26-618 9310

Prodam črnobel TELEVIZOR, leto 1976. Mladen Vukotič, Sorlijeva 9, Duple 26-503 9311

Prodam betonsko ŽELEZO, premara 10 mm. Telefon 22-569 9312

Prodam 10-litrski plinski BOJLER – junkers. Sitar Slavko, Senčur, Voklo 9313

Ugodno prodam gradbeno ŽELEZO 600 kg – 16 mm, 600 kg – 12 mm, 100 kg – 6 mm. Informacije od 6. do 14. ure, po tel. 47-049 9314

Prodam suha bukova DRVA v »trah«, nekaj DESK za »pobjone« in cesnovne PLOHE. Stefanja gora 2, Duple 9315

Dobro ohranjen stereo TRANSISTORSKI SPREJEMNIK HSR 4N 9316

Prodajmo GRAMOFON iskra, stereo, 4N MAGNETOFON, prodam. Informacije po tel. 26-519 od 15. ure dalje 9317

Prodajmo VRTALNIH PODOBNOV, novi, STROJ za izdelavo strešne opreme, rezni bobrovec, 400 modelov in 40 kv. m ladijskega PODA in MOTO-TOMOS (3-brzinski). Informacije po fonu 77-097 od 15. do 20. ure 9318

Prodajmo PARNI STROJ indek, žgar, Tavčarjeva 28, Kranj 9319

Prodajmo 2000 kosov rabljene STROJE OPEKE ikinda. Rozman, Duple 18, Kranj 9320

Prodajmo dva FOTELJA (raztegnljivi) skoraj nov »TEPIH«. Ronta, Kranj 9321

Prodajmo razne TAPISERIJE s tovariša Tita in vozlane nosilne cvetje. Milenko Jović, C. 1. maja 6, Duple 26-115 9322

Prodajmo mlado KRAVO, po izbiri menjam za jalovo. Sv. Duh 41, Škofja Loka 9323

Prodajmo rjavo OTROŠKO POSTELJO CO z jogijem. Zamida, Gradnikova 9, Kranj 9324

Prodajmo 6 tednov stare PRAŠICE. Zg. B. nik 7, Cerlje 9325

Prodajmo KRAVO in BIKCA – meš. Apno 9, Cerklje 9326

Prodajmo 7 tednov starega BIKCA mentalca za rejo. Zg. Brnik 44 9327

Prodajmo rabljen KAVC. Bergant, Duple 37, Škofja Loka 9328

Prodajmo 80 kosov KOMBI PLOŠ 5 cm. Kopalniška 9, Škofja Loka 9329

Prodajmo otroški VOZICEK in KAVC. Zdenka Bregar, Planina 2, Kranj 9330

Prodajmo termoakumulacijsko KAVC 2,5 kW, za 220 voltov. Partizanska Škofja Loka, tel. 064-60-357 9331

Prodajmo nova HRASTOVA VRATA, desna 75/15 cm, s podboji (stara 75/15 cm). Zg. Bela 2, Predvdor 9332

Prodajmo 1 kub. m suhih smrekovih COLARIC. Naslov v oglasnem oddelku 9333

Prodajmo suhe smrekove PLOHE line 8 cm. Jože Bogataj, Mlaka 2, Podnart 9334

Prodajmo novo DIRKALNO KOLO profesional. Jesenko, Frankovo naselje, Škofja Loka, tel. 064-61-906 9335

Prodajmo kovinska GARAŽNA VRATA 230×210. Ivan Alič, Murave 5, Podnart 9336

Prodajmo jedilni in semenski KROMPIR in desre ter rabljeni kombi. ŠTEDILNIK gorenje. Voglje 64, Duple 49-076 9337

Prodajmo BOJLARJA: 50-litrski 8-litrski, nerabljeni, ter trajni. PEČ. Zečević, Bistrica 88, Tržič 9338

Ugodno prodam globok OTROŠKI ZICEK tribuna in KAVC z ornato predali ter dve VZMETNICI. Kranj 9339

Prodajmo jedilni KROMPIR. Luže 34, Senčur 9340

Prodajmo dve OVCI za plemo ali za levo vhodna hrastova VRATA. Poljanec 36, Cerklje 9341

Prodajmo kombiniran ŠTEDILNIK (plin, 2 elektrika) in električno vrtno SILNICO. Britof 329 9342

Ugodno prodam 800 kosov modrih OPEKE 29×19×19. Mato Godec, Bavdkova 50, Kranj – Stražišče 9343

Prodajmo nov stereo RADIO-KASETOFON aiwa 906. Brane, Bavdkova 7, Kranj – Stražišče 9344

Prodajmo suhe smrekove PLOHE DESKE. Naslov v oglasnem oddelku 9345

Ugodno prodam 32 kv. m novega sičnega bukovega PARKETA. Britof 329 9346

Prodajmo ELEKTROMOTOR 3 kW jermenico, primeren za cirkular. Duple, Zg. Bela 63, Predvdor 9347

Prodajmo 14 dni staro TELIČKO ter BOLKA na drevesu in pobirovec. Duple 34, Duple 9348

Ugodno prodam hrastov PARKET PEČ na olje EMO 5. Informacije po fonu 77-931 ali pri C. Ambrožič, Duple 28 9349

Prodajmo 600 kg APNA v vrečah in kosov OPEKE – pregradni blok. Rog, Voglje 94/A 9350

Prodajmo KROMPIR za ozimnico. Stavim tudi na dom. Veleosovo 64, Cerklje 9351

Prodajmo ČESPLJE. Vaše 5, Podnart 9352

Prodajmo malo rabljen PLETENI STROJ super standard 72 za 1,3 SM. Slova 9353

Prodajmo rabljeno SPALNICO. Rant, Stražišče – Kranj, Sitarška pot 9354

pri TVD Partizanu 9355

PGP KABEL (3×2,5 in 3×1,5) GIPS PLOŠCE, prodam. Tel. 064-60-357 po 19. uri 9356

Oddam majhnega KUŽKA. Tel. 9357

Rekordna letina sadja v Potočah

V teh dneh v potočnem sadovnjaku obirajo jesensko sadje. Kaj kina lu bodo pričeli tudi z zimskimi sortami, z zlatim in rdečim delišcos ter s hruškami pastorjevkami, saj sadeži zaradi lepega jesenskega vremena hitro dozorevajo. Na pomoč so Jože-

C. Zaplotnik

POVZROČITELJ POBEGNIL

Vrba — Neznani voznik zelenega avtomobila znamke BMW, neugotovljene registrske številke, je v sredo, 15. septembra, v koloni vozil po magistralni cesti iz smeri Jesenic proti Lescam. Pred Vrbo je prehitel tovornjak s priklopnikom. Nasproti je tisti hip pripeljal voznik osebnega avtomobila, 24-letni Janez Terseglav z Jesenic. Da bi preprečil trčenje, je močno zaviral, pri tem pa ga je zaneslo levo, tako da je trčil v nasproti vozeči vozili, ki sta pripeljali z jeseniške smeri in sta ju vozila Janez Palič, star 29 let, iz Ljubljane in 55-letni Franc Oblak z Jesenic. V trčenju sta bila Terseglav in Oblak laže ranjena, gmotne škode je za 200.000 dinarjev, pobeglega voznika pa še vedno iščejo.

KONJI SO SE SPLAŠILI

Davča — Na lokalni cesti med Zalim logom in Davčo pri Železnikih se je v sredo ponesrečil Valentin Debeljak, star 73 let, doma z Martinj vrha. Vozil je vprežni voz z dvema konjema. V Davči se je srečal s tovornim avtomobilom, ki je ustavil, dokler ne bi šla vprega mimo. Konja pa sta se nenadoma splašila in zdirjala, pri čemer je Debeljak padel pod voz. Kolo mu je zapeljalo čez glavo in prsni koš. Hudo poškodovanega so z reševalnim avtomobilom odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

V OBCESTNI DROG

Kranj — Voznik osebnega avtomobila Franc Zagožen, star 55 let, iz Kranja, je v sredo, 15. septembra, pripeljal iz smeri Jeprce, na Orehku pa je nameraval zaviti desno na stransko cesto proti Brniku. Ker je vozil prehitro, ga je s ceste zaneslo na travnik, kjer je trčil v drog javne razsvetljave. Voznik je bil v trčenju laže ranjen, na avtomobilu in cestnih objektih pa je za 100.000 dinarjev škode.

VOZIL BREZ IZPITA

Gabrk — Zaradi prehitre vožnje in neizkušenosti se je v sredo, 15. septembra, v Gabrku med Gorenjo vasjo in Skofjo Loko ponesrečil voznik osebnega avtomobila Lado Skopec, star 18 let, iz Loga pri Skofji Loki. V levem nepreglednem ovinku je namreč zapeljal v desno in trčil v drsno ograjo, od koder ga je odbilo čez cesto. Avto se je prevrnil, pri tem pa je voznik utrpel težje telesne poškodbe. Skopec še vedno okrevaja v ljubljanskem Kliničnem centru. Miličniki so odkrili, da je voznik vozil brez vozniškega izpita.

CIK-CAK VOŽNJA NA KOLESU

Škofja Loka – 27-letni kolesar Andrej Fojkar je v sredo, 15. septembra, peljal po mestni ulici skozi Kamnitnik proti Partizanski cesti v Škofji Loki. Pri cik-cak vožnji mu je spodneslo kolo, tako da je padel in se pri tem laže ranil. Ponesrečenca so odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

Srečanje gasilcev

Kranj — V Kobaridu je bilo letošnje srečanje gasilcev treh dežel, na katerem so sodelovali tudi gorénjski gasilci. Med udeleženci so bili tudi gasilci iz koroskega Podklostra in italijanske Zabnice. Ob tej priložnosti so v Kobaridu odprli nov gasilski dom, na njem pa ploščo v spomin med NOB padlim gasilem. Najzaslužnejši članom društva so podelili odlikovanja. Gasilsko srečanje je bilo nov prispevek k sodelovanju sosednjih dežel in držav.

I. Petrič

Dražja sladkor in olje

V sredo sta se podražila sladkor in olje. Kilogram sladkorja je odslej dražji za 5,70 dinarja in stane 37,70 dinarja, liter jedilnega olja v steklenici pa za 11 dinarjev. Zanj je po novem treba odšteti 73 dinarjev. Obe podražitvi sta bili pričakovani in tudi napovedani pri zadnji zamrznitvi cen, pomenita pa za 0,43 odstotka višje življenjske stroške.

Sonja Langus, prodajalka v Centralno-bloku diskontu v Kranju: »Povpraševanje kupcev po sladkorju in olju je bilo večje kot običajno že dober teden pred podražitvijo, o kateri se je šepetalo. Največ dela pa smo imeli v sredo dopoldne, saj so nekateri pričakovali, da bodo blago dobili še po starih cenah. Žal so se ušeli, saj je podražitev začela veljati že opolnoči. Kljub temu smo prav ta dan v diskontu prodali precej sladkorja in olja. Kilogram pakirane sladkorja stane pri nas 37,40 dinarja, olje pa 72,04 dinarja, torej približno deset odstotkov manj kot v maloprodaji.«

Manko Urbanc, upokojenec:
»Običajno kupujem večje količine živil v Centralovem diskontu. Pridemni strani zato, ker so cene nekoliko zmernejše, z avtom lahko pripeljem pred vrata in ne obremenjujem drugih trgovin. Podražitev me je presenetila in sprašujem se, kam to vodi. Nobena resolucija in kongresni sklep ne zaležeta več. Pogledimo samo ceno moke. Nekako pred dvema mesecema sem jo v di-

skontu kupil po 21 dinarja danes sem za kilogram oboje 25,65 dinarja. Vendar me motijo le podražitve. Skrbim slaba preskrba, posebno s kumnim oljem. Menim, da bi moralo končno na tem področju napravit več reda.»

Marinka Žura, namestnica
poslovodje v trgovini Živil
Prehrana: »Olja od prejšnj
tedna, ko smo ga zadnjič naro
sploh še nismo dobili. Urgence
zaležejo. Podobno je z rastlin
mastjo in margarino, ki ja tudi
nekaj časa ni na policah. Pro
dajalci bi kupcem seveda ne
ustregli, vendar smo nemo
Zadnja podražitev nas je vs
skupaj, čeprav smo jih
navajeni, nekoliko presenetli.
sreči vsaj očitkov kupcev za
tega in zaradi pomanjkanja bla
ne poslušamo več. Ljudje
spoznali, da vzroki slabosti n
druge.«

Prizadevni planinci

Kranj — Kranjska planinska organizacija je delovna, njeni člani so pogosto pobudniki akcij, ki jih pripravljajo v gorenjskem ali slovenskem merilu, prodorni pa so tudi pri razreševanju problematičnih točk v slovenskem planinstvu. Na zadnji seji gorenjskega meddržavnega odbora je bila beseda o nekaterih problemih, ki že lep čas tarejo planince.

Spregovorili so o težkem finančnem stanju ena najstarejših publikacij na Slovenskem, Planinskem vestniku, ki izhaja že od leta 1893. Krizno obdobje je zajelo izhajanje tega glasila, ki zadnje čase kljub številčnemu članstvu v planinski zvezi ni povečalo svoje naklade. Izhaja le 6 tisoč izvodov glasila za 100 tisoč registriranih članov Go-rnjski planinci predlagajo večje število izvodov, kolikor seveda to dopušča gospodarsko stanje, treba pa bi bilo razmisliti tudi o vsebini. Več naj bi glasilo obravnavalo drobno dejavnost slovenskega planinstva.

Kranjski planinci so se tokrat pohvalili s pomembno pridobitvijo. Že od 1947. leta skrbijo za kurjenje kresov ob pomembnih praznikih na okoliških vrhovih. V visokogorskem svetu primanjkuje drv za sečnjo, s katerimi bi kresovi svetlo zagoreli, s kurjenjem odpadkov pa bi gorsko okolje preveč onesnažili. Eden od planincev je zato izdelal

kemični »kres«, ki vsebuje svetlobne efekte, hkrati pa je in ne pušča nečistoče. Že pri skus, 15-minutno poskusno kurvanje, je uspelo, zato bodo kurili umetne kresove, brž ko uradno dovoljenje.

Kranjski planinci so opozorili na problem erozije, ki nanaša ravno okolje Kravcva, potem pa kultivirali in usposobili za sajenje Veliki Zvoh. Planinci so resda izjavili smučanja, vendar ne za skrunitev naravnih lepot. Zato predlagajo, naj bi pri takih in podobnih gradnjah obzirneje ravnali na naravno dediščino.

Veliko aktivnost kranske planinske društva pa dokazuje planinske vpisne knjige, ki jih društvo nedavno založilo. Doslej imeli gorenski vrhovi in planinske postojanke za vpisovanje potnikov le zvezke, ki so v planinski hitro dotrajali in si z njimi ni več moč pomagati. Vpis na vrh planinca ne pomeni zgolj izkaz zabeležke, ki jo vpiše zaradi nad vzponom, temveč je pomembna tudi zaradi preventivne. Vpisano odhoda, datum in ura, na katero veliko pomagajo, če se planinec samotni turi izgubi. Vpisne knjige društvo izdalo v dveh formatih: večjem za planinske postojanke in manjšem za kasete na planinskih vrhovih.

Vpis v planinsko vpisno knjigo za gornika pomeni tudi varnost, ne le da je premagal strmino. — Foto: F. Ekar

Hruške iz KŽK-jevega sadovnjaka v Potočah – debele in kvalitetne. – Foto: C. Z.

Še en teden,
pa na izlet

Še zadnje priprave tečejo, da bo naš izlet tekel nemoteno. Vlak je poln, poravnali ste verjetno tudi še svojo obveznost. Povedali smo že kako in kje bomo hodili. Če pa ste slučajno kam založili tisti Glas, v katerem smo objavili odhode vlaka, vam te objavljamo še enkrat. Torej. Zeleni vlak bo naše naročnike odpeljal v soboto ob 5.18 z Jesenic, iz Lesc ob 5.31, iz Podnarta ob 5.43, iz Kranja ob 5.53, iz Škofje Loke ob 6.02, iz Medvod ob 6.10 in iz Ljubljane ob 6.22. V Kumrovec bomo prispeli ob 8.40, ob 11.30 pa se bomo odpeljali naprej v Podčetrtek. Iz Podčetrčka pa bo odhod vlaka ob 16.18. Ob 18.25 bomo v Ljubljani, ob 19.40 pa na Jesenikah.

Danes objavljamo še pet izžrebancev iz Tržiča. To so naslednji srečneži:

Anton Aljančič, Kovor 84, Tržič
Ivana Brzin, Cankarjeva 2, Tržič
Franc Grašič, Senično 2, Tržič
Franc Janežič, Bistrica 170, Tržič
Jože Sluga, Podljubelj 35a, Tržič

Stekel pes na Jezerskem? — V petek in soboto se je po Jezerskem klatil pes, šarplaninski ovčar, ki je kazal vse znake steklega psa. V petek je menda že ugriznil nekega vojaka, vso soboto pa se je zadrževal okrog hotela Kazine. Ljudje, kljub temu, da so se ga bali, niso ukrenili ničesar, da bi psa odstranili. Čudno je tudi, da ni padel v oči kakšnemu lovcu, saj je lovec na Jezerskem menda skoraj pri vsaki hiši. Če je pes resnično stekel, je to od krajanov silno neodgovorno dejanje. Upajmo, da res ni najhujše. Vendar več pozornosti in hitrega ukrepanja bi bilo vsekakor potrebno — Foto: D. Dolenc